



รายงานสถานการณ์
สิ่งแวดล้อมภาคตะวันตก

พ.ศ.2549



ภาค 8

GULF OF THAILAND

(จังหวัดราชบุรี • กาญจนบุรี • สมุทรสงคราม • เพชรบุรี • ประจวบคีรีขันธ์)

คำนำ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมภาคตะวันตก พ.ศ. 2549 ในพื้นที่ 3 กลุ่มน้ำหลัก คือ กลุ่มน้ำแม่กลอง กลุ่มน้ำเพชรบุรี และกลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในรอบปีที่ผ่านมา

สาระสำคัญในรายงานฉบับนี้ ประกอบด้วยประมวลผลการติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งการวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อรับทราบการเปลี่ยนแปลง ของสภาพแวดล้อม อันเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ปัญหาและแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น พร้อมทั้งนำผลการรายงานสถานการณ์ไปสู่การกำหนดกรอบ และทิศทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป เช่น สภาพทางภูมิศาสตร์ ลักษณะภูมิประเทศ เขตการปกครองและประชากร เป็นต้น สถานการณ์คุณภาพแหล่งน้ำ คุณภาพอากาศ และการจัดการมูลฝอย รวมถึงประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ สถานการณ์เรื่องร้องเรียน และการดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ที่ได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ตลอดจนการเฝ้าระวังป้องกันสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่สิ่งแวดล้อมภาคตะวันตก

ในการนี้ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ใคร่ขอขอบคุณเป็นอย่างมากไว้ ณ โอกาสนี้ ที่หน่วยงานต่างๆ ได้สนับสนุนข้อมูลในการจัดทำรายงานครั้งนี้ และหวังว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมทั้งนักศึกษา และประชาชนทั่วไป ได้เข้าใจและตระหนักในความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม



(ดร. กฤษณา เชยพันธุ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
สารบัญภาคผนวก	ช
บทที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1
1.1 พื้นที่ลุ่มน้ำ	1
1.2 สภาพทางภูมิศาสตร์	4
1.3 ลักษณะภูมิประเทศ	5
1.4 เขตการปกครองและประชากร	6
1.5 สภาพภูมิอากาศ	8
1.6 แหล่งกำเนิดมลพิษ	16
1.7 ทรัพยากรธรรมชาติ	18
1.8 สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	23
บทที่ 2 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม / คุณภาพสิ่งแวดล้อม : ภาวะมลพิษ	26
2.1 สถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำ ปี 2549	26
2.2 สถานการณ์คุณภาพอากาศในบรรยากาศ	38
2.3 สถานการณ์การจัดการมูลฝอย	40
บทที่ 3 ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ	46
3.1 การลักลอบทิ้งกากของเสียบริเวณหุบเขารางเฒ่า	46
3.2 กรณีรถบรรทุกกรดไนตริกตกคลองชลประทาน	52
3.3 กรณีวัดถ้ำยอดทองที่ได้รับผลกระทบจากเหมืองหิน	54
3.4 สารเคมีตกค้างในโรงงานเดออง ไพม เคม (ประเทศไทย) จำกัด	56
บทที่ 4 สถานการณ์เรื่องร้องเรียน	59
บทที่ 5 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	69
5.1 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค พ.ศ.2550 – 2554	69
5.2 การดำเนินการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	70
5.3 การมีส่วนร่วมของประชาชน	73
ภาคผนวก	82
เอกสารอ้างอิง	89

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 ตารางแสดงพื้นที่ลุ่มน้ำหลักในเขตรับผิดชอบของ สสภ.8	1
ตารางที่ 1.2 ตารางแสดงพื้นที่รับผิดชอบของสสภ.8	4
ตารางที่ 1.3 ตารางแสดงประชากรและหลังคาเรือน ระหว่างปี 2545 – 25487	6
ตารางที่ 1.4 ตารางแสดงเขตการปกครองและประชากร	7
ตารางที่ 1.5 ตารางแสดงความหนาแน่นประชากร	7
ตารางที่ 1.6 ตารางแสดงการคาดหมายปริมาณฝน (มิลลิเมตร) พ.ศ. 2549 ช่วงฤดูฝน ในเขตพื้นที่ภาคกลาง	9
ตารางที่ 1.7 ตารางแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ปี 2547 – 2548 ของจังหวัดกาญจนบุรี	10
ตารางที่ 1.8 ตารางแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ปี 2547 – 2548 ของจังหวัดราชบุรี	11
ตารางที่ 1.9 ตารางแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ปี 2547 – 2548 ของจังหวัดเพชรบุรี	13
ตารางที่ 1.10 ตารางแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ปี 2547 – 2548 ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	15
ตารางที่ 1.11 ตารางแสดงจำนวน โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ สสภ.8	16
ตารางที่ 1.12 ตารางแสดงจำนวน โรงฆ่าสัตว์ในพื้นที่ สสภ.8	17
ตารางที่ 1.13 ตารางแสดงจำนวนฟาร์มสุกรในพื้นที่ สสภ.8	17
ตารางที่ 1.14 ตารางแสดงจำนวน โรงโมหินในพื้นที่ สสภ.8	18
ตารางที่ 1.15 ตารางแสดงพื้นที่การปกคลุมป่าไม้ พ.ศ.2547 และ 2548 รวมทั้ง 5 จังหวัด ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8	19
ตารางที่ 1.16 ตารางแสดงประเภทพื้นที่ป่าไม้ (ตร.กม.) พ.ศ.2547 และ 2548 รวมทั้ง 5 จังหวัด ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8	19
ตารางที่ 2.1 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำแม่กลอง จำนวน 3 ครั้ง ปี 2549	29
ตารางที่ 2.2 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำแควใหญ่ จำนวน 3 ครั้ง ปี 2549	30
ตารางที่ 2.3 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำแควน้อย จำนวน 3 ครั้ง ปี 2549	31
ตารางที่ 2.4 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำเพชรบุรี จำนวน 2 ครั้ง ปี 2549	33
ตารางที่ 2.5 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำปรางบุรี จำนวน 2 ครั้ง ปี 2549	34
ตารางที่ 2.6 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำกุยบุรี จำนวน 2 ครั้ง ปี 2549	35
ตารางที่ 2.7 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก จำนวน 3 ครั้ง ปี 2549	36
ตารางที่ 2.8 ตารางสรุปคุณภาพอากาศในบรรยากาศ บริเวณศูนย์วิศวกรรมการแพทย์ที่ 1 อ.เมือง จ.ราชบุรี ระหว่างเดือนมกราคม – มิถุนายน 2549	39
ตารางที่ 3.1 แสดงผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน และน้ำใต้ดินรอบบริเวณจุดเกิดเหตุ ครั้งที่ 1 (วันที่ 30 พฤษภาคม 2549)	49
ตารางที่ 3.2 แสดงผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน และน้ำใต้ดินรอบบริเวณจุดเกิดเหตุ ครั้งที่ 2 (วันที่ 17 กรกฎาคม 2549)	51

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แผนที่ขอบเขตลุ่มน้ำหลักในพื้นที่ สสภ.8	2
ภาพที่ 1.2 แผนที่ขอบเขตลุ่มน้ำสาขาในพื้นที่ สสภ.8	3
ภาพที่ 1.3 แผนภูมิแสดงขนาดพื้นที่ (ตารางกิโลเมตร) ทั้ง 5 จังหวัด ในเขตรับผิดชอบของ สสภ.8	4
ภาพที่ 1.4 แผนที่เส้นชั้นความสูงในพื้นที่ สสภ.8	5
ภาพที่ 1.5 แผนภูมิแสดงความหนาแน่นของประชากร (คน/ตร.กม.) ในพื้นที่ 5 จังหวัด ของ สสภ.8	8
ภาพที่ 1.6 กราฟแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ของจังหวัดกาญจนบุรี ปี 2547 – 2548	10
ภาพที่ 1.7 กราฟแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ของจังหวัดราชบุรี ปี 2547 – 2548	12
ภาพที่ 1.8 กราฟแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ของจังหวัดเพชรบุรี ปี 2547 – 2548	13
ภาพที่ 1.9 กราฟแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี 2547 – 2548	15
ภาพที่ 1.10 แสดงบ้านไม้เรือนแถวริมฝั่งคลอง	24
ภาพที่ 1.11 แผนที่แสดงองค์ประกอบชุมชนในปัจจุบันของพื้นที่อัมพวา	25
ภาพที่ 1.12 แผนที่แสดงการสรุปรูปฐานทรัพยากรทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ เพื่อประกอบการกำหนดแผนงานและมาตรการของพื้นที่อัมพวา	25
ภาพที่ 2.1 กราฟแสดงคุณภาพน้ำแหล่งน้ำ พื้นที่รับผิดชอบ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ปี 2547 – 2549	27
ภาพที่ 2.2 กราฟแสดงคุณภาพน้ำลุ่มน้ำแม่กลอง ปี 2547 – 2549	27
ภาพที่ 2.3 กราฟแสดงคุณภาพน้ำแหล่งน้ำ ลุ่มน้ำเพชรบุรี และ ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเล อ่าวไทยตะวันตก ปี 2547 – 2549	28
ภาพที่ 2.4 แสดงสถานีเก็บตัวอย่างน้ำ สถานี MK08 แม่น้ำแม่กลอง	29
ภาพที่ 2.5 แสดงสถานีเก็บตัวอย่างน้ำ สถานี MN2.5 แม่น้ำแควน้อย	31
ภาพที่ 2.6 แสดงลักษณะลำน้ำแม่น้ำเพชรบุรี	32
ภาพที่ 2.7 แสดงบริเวณคลองดำเนินสะดวก	35

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 2.8 น้ำตกเอราวัณ	36
ภาพที่ 2.9 แสดงการเก็บตัวอย่างน้ำบริเวณน้ำตกป่าละอู	37
ภาพที่ 2.10 เครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบอัตโนมัติ	38
ภาพที่ 2.11 กราฟแสดงอัตราการผลิตขยะมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี	40
ภาพที่ 2.12 กราฟแสดงอัตราการผลิตขยะมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดราชบุรี	40
ภาพที่ 2.13 กราฟแสดงอัตราการผลิตขยะมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม	41
ภาพที่ 2.14 กราฟแสดงอัตราการผลิตขยะมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี	41
ภาพที่ 2.15 กราฟแสดงอัตราการผลิตขยะมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	42
ภาพที่ 2.16 กราฟแสดงวิธีการกำจัดมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี	42
ภาพที่ 2.17 กราฟแสดงวิธีการกำจัดมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดราชบุรี	43
ภาพที่ 2.18 กราฟแสดงวิธีการกำจัดมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี	43
ภาพที่ 2.19 กราฟแสดงวิธีการกำจัดมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	44
ภาพที่ 2.20 กราฟแสดงการเก็บขนมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ สสจ.8	45
ภาพที่ 3.1 แสดงบริเวณสถานที่เกิดเหตุ	46
ภาพที่ 3.2 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เข้าตรวจสอบพื้นที่	48
ภาพที่ 3.3 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และสื่อมวลชน ร่วมกันตรวจสอบพื้นที่	48
ภาพที่ 3.4 ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ร่วมตรวจสอบพื้นที่	50
ภาพที่ 3.5 บริษัทเทคเตอร์ เวิลด์ กรีน ได้ดำเนินการขนย้ายถังบรรจุสารเคมีไปกำจัด	52
ภาพที่ 3.6 บริเวณสถานที่เกิดเหตุ (สะพานข้ามคลองชลประทาน เขต ต.ห้วยไผ่ อ.เมืองราชบุรี จ.ราชบุรี)	52
ภาพที่ 3.7 นายบงการ ติมปะพันธุ์รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีลงมาสั่งการด้วยตนเอง	53
ภาพที่ 3.8 ถังสารเคมีที่ทำการค้นหาขึ้นมาได้จำนวน 6 ถัง	53
ภาพที่ 3.9 ตรวจสอบความเป็นกรด-ด่าง ของน้ำบริเวณที่เกิดเหตุ	53
ภาพที่ 3.10 วิทยาลัยอดทองดำนที่ติดกับเหมืองหิน	54
ภาพที่ 3.11 หินที่ตกลงมาบริเวณวิทยาลัยอด	54
ภาพที่ 3.12 เจ้าหน้าที่ สสจ 8 ได้เข้าตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ	55
ภาพที่ 3.13 สารเคมีที่กองไว้บริเวณภายในอาคาร	56

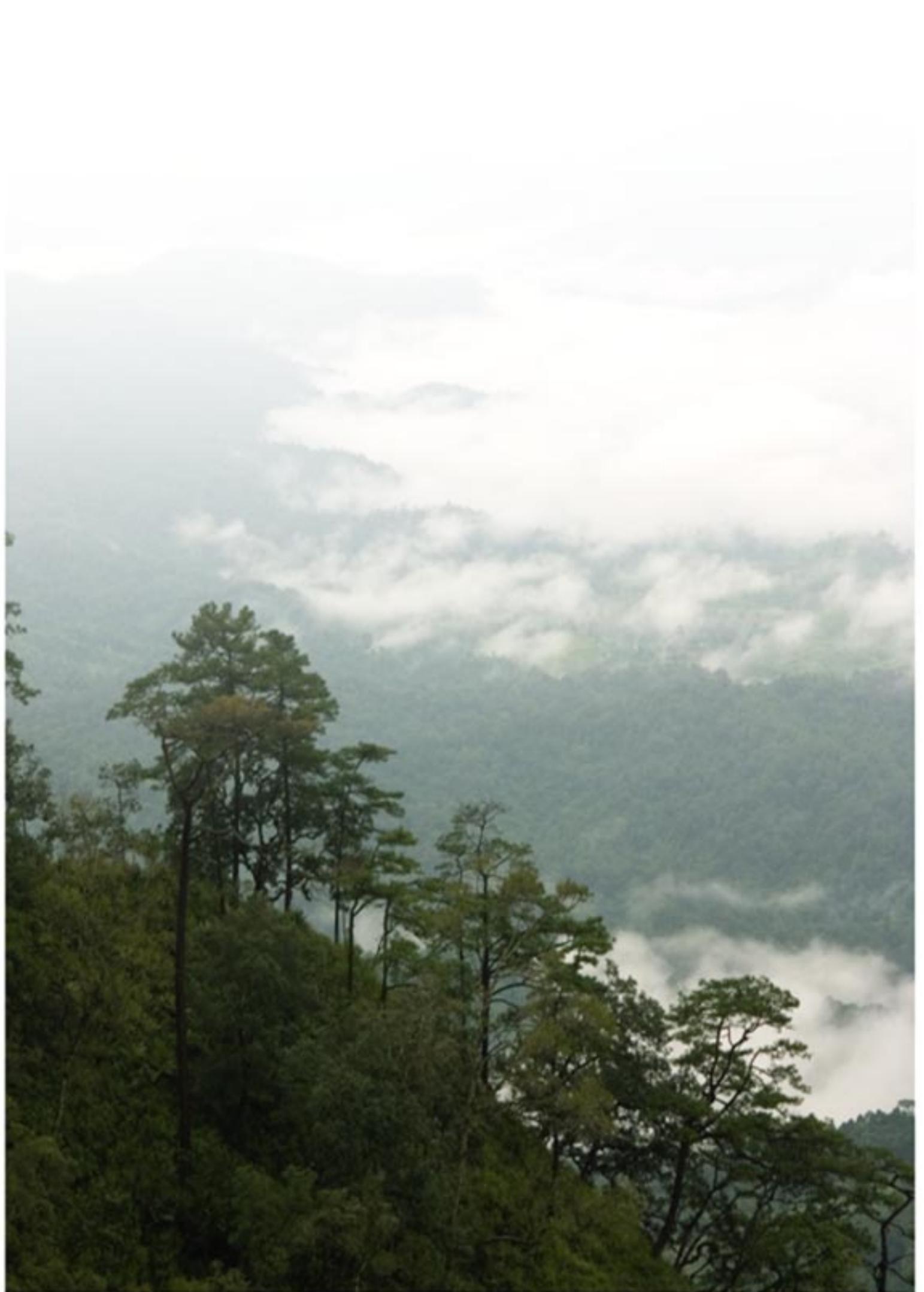
สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 3.14 สารเคมีที่กองไว้บริเวณภายนอกอาคาร	57
ภาพที่ 3.15 ถังสารเคมีที่ถูกกลบซึ้อออก	57
ภาพที่ 3.16 ถังสารเคมีที่ปรากฏชื่อ	58
ภาพที่ 4.1 แผนภูมิแสดงร้อยละของปัญหามลพิษที่มีการร้องเรียนปี 2549 ในพื้นที่ สสภ.8	59
ภาพที่ 4.2 น้ำเสียที่ปล่อยออกจากโรงงาน	60
ภาพที่ 4.3 การทดสอบปริมาณสารตะกั่วในแม่น้ำแควใหญ่	61
ภาพที่ 4.4 ระบบรวบรวมน้ำเสียของโรงงาน	61
ภาพที่ 4.5 การตรวจสอบคุณภาพน้ำที่คาดว่าจะปนเปื้อนถ่านหินลิกไนต์	62
ภาพที่ 4.6 น้ำเสียที่ออกมาจากฟาร์มสุกร	62
ภาพที่ 4.7 ลักษณะน้ำในอ่างเก็บน้ำ	63
ภาพที่ 4.8 เขม่าควันจากโรงงาน	64
ภาพที่ 4.9 บริเวณลานตากมันที่ถูกร้องเรียน	64
ภาพที่ 4.10 ปัญหาฝุ่นที่เกิดจากการขุดดินลูกรัง	65
ภาพที่ 4.11 สภาพแวดล้อมภายในโรงงานพริกป่น	65
ภาพที่ 4.12 บริเวณที่มีการนำกากของเสียและวัตถุอันตรายมากองไว้	67
ภาพที่ 4.13 สารเคมีที่กองไว้ในอาคาร	67
ภาพที่ 4.14 สภาพแวดล้อมบริเวณเหมืองหิน	67
ภาพที่ 4.15 ก้อนหินที่หล่นมาจากหน้าผาด้านที่ติดกับวัด	68
ภาพที่ 5.1 ผู้เชี่ยวชาญ จากคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	69
ภาพที่ 5.2 การแสดงวิสัยทัศน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ทรงคุณวุฒิ	70
ภาพที่ 5.3 การวิพากษ์วิสัยทัศน์และพันธกิจร่วมกัน	73
ภาพที่ 5.4 การกำหนดพื้นที่ของแต่ละหมู่บ้าน ภายใน อบต.	74
ภาพที่ 5.5 แสดงบรรยากาศภายในกิจกรรมวันสิ่งแวดล้อมโลก	78
ภาพที่ 5.6 ร่วมต้อนรับขบวนจักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อมน้อมถวายองค์ราชัน	78
ภาพที่ 5.7 พิธีส่งมอบธงเฉลิมพระเกียรติฯ	78
ภาพที่ 5.8 แสดงบรรยากาศการชมนิทรรศการของผู้มาร่วมงาน	79
ภาพที่ 5.9 พิธีเปิดและกิจกรรมปลูกต้นไม้	80
ภาพที่ 5.10 เครื่องบดข่อย	80

สารบัญภาคผนวก

	หน้า
ตารางภาคผนวกที่ 1.1 ตารางแสดงพื้นที่ลุ่มน้ำหลัก และลุ่มน้ำสาขาในเขตรับฝัดชอบ ของ สศก.8	83
ตารางภาคผนวกที่ 1.2 ตารางแสดงโรงงานอุตสาหกรรมที่มีมลพิษทางน้ำ 40 ประเภท ในพื้นที่ สศก.8	85





บทที่ 1

ข้อมูลทั่วไป

1.1 พื้นที่ลุ่มน้ำ (BASINS)

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (สสภ.8) มีพื้นที่ดำเนินงานตามการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ 3 ลุ่มน้ำหลัก ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำเพชรบุรี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ ทั้งนี้ ยึดขอบเขตการปกครอง 5 จังหวัด เพื่อครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำดังกล่าวให้มากที่สุด

ลุ่มน้ำแม่กลอง ประกอบด้วย จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ด้านตะวันออกบางส่วนครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน

ลุ่มน้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่อยู่ในลุ่มน้ำนี้

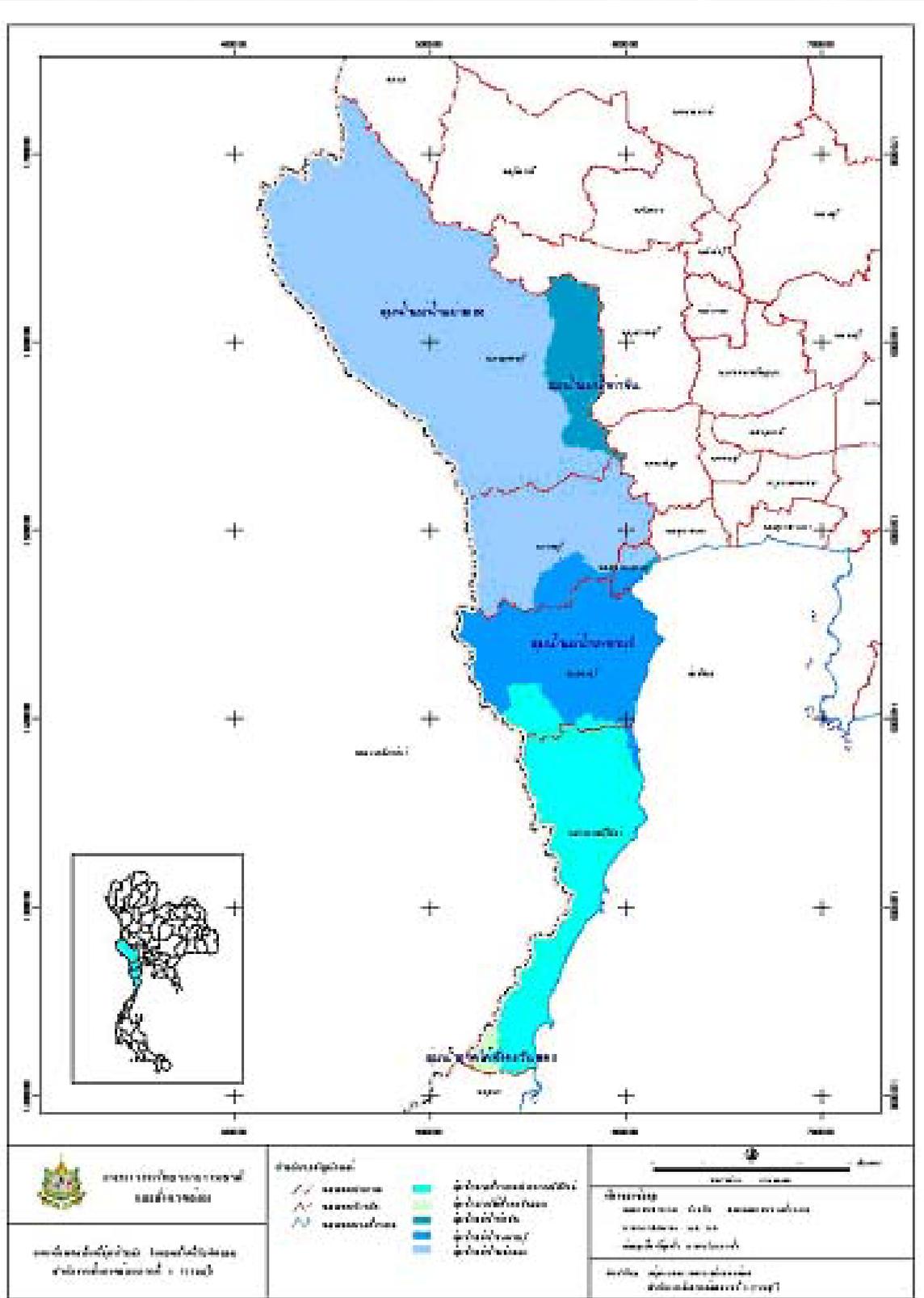
ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ พื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยส่วนใหญ่อยู่ในลุ่มน้ำนี้ และมีพื้นที่บางส่วนครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก

โดยมีรายละเอียดพื้นที่ลุ่มน้ำหลัก และลุ่มน้ำสาขา ดังตารางที่ 1.1 และตาราง ภาคผนวกที่ 1.1 ตามลำดับ

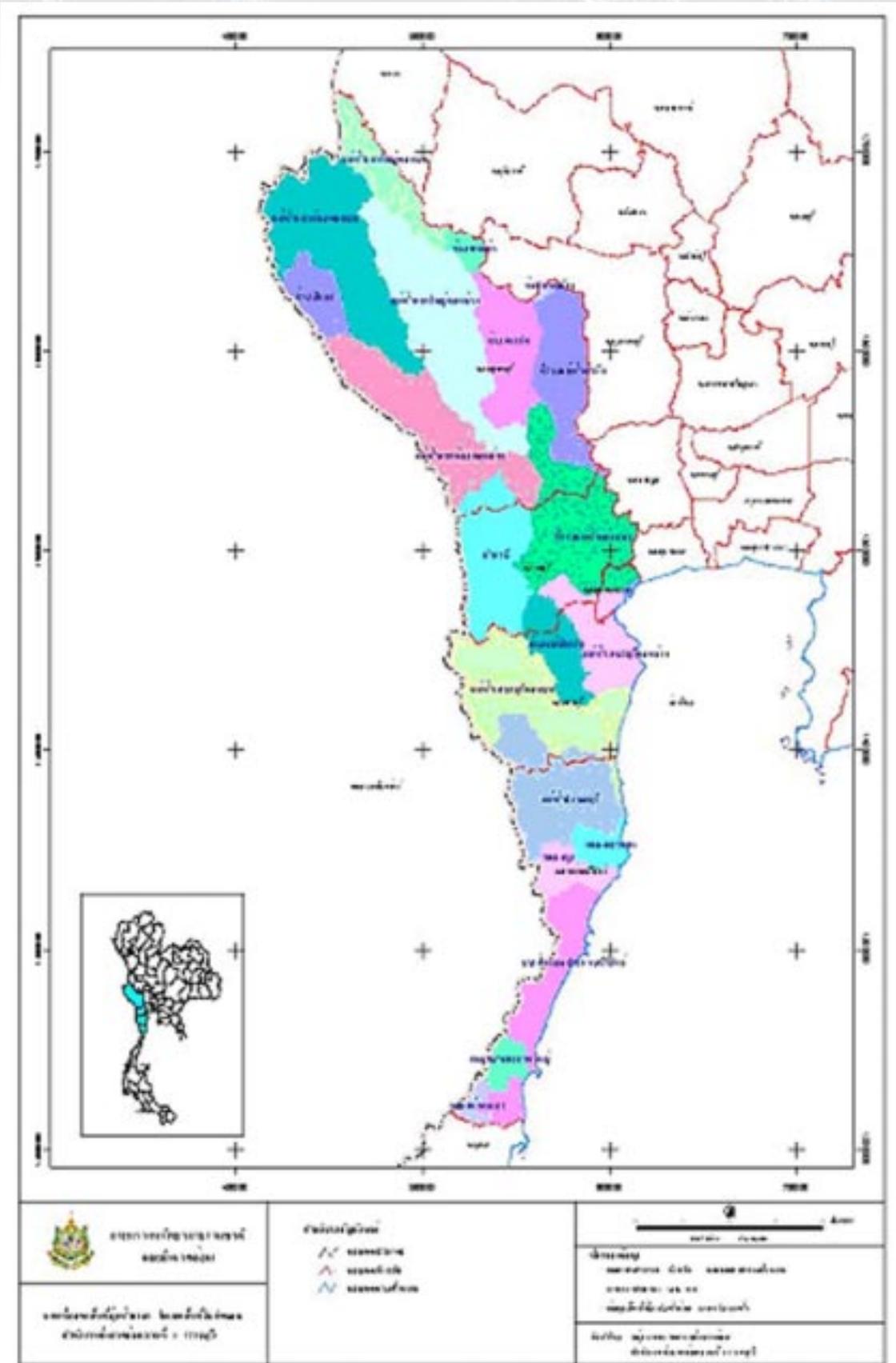
ตารางที่ 1.1 พื้นที่ลุ่มน้ำหลักในเขตรับผิดชอบของ สสภ.8

ลำดับ	ชื่อลุ่มน้ำหลัก	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
1	ลุ่มน้ำแม่กลอง	22,074,465,262.42	22,074.47	13,796,540.79
2	ลุ่มน้ำเพชรบุรี	6,247,777,007.70	6,247.78	3,904,860.63
3	ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	6,781,735,441.54	6,781.74	4,238,584.65
	รวม	35,103,977,711.66	35,103.99	21,939,986.07

ที่มา : วิเคราะห์พื้นที่จากข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ กรมทรัพยากรน้ำ, 2548



ภาพที่ 1.1 แผนที่ขอบเขตลุ่มน้ำหลักในพื้นที่ สทส.8



ภาพที่ 1.2 แผนที่ขอบเขตลุ่มน้ำสาขาในพื้นที่ 8สบ.8

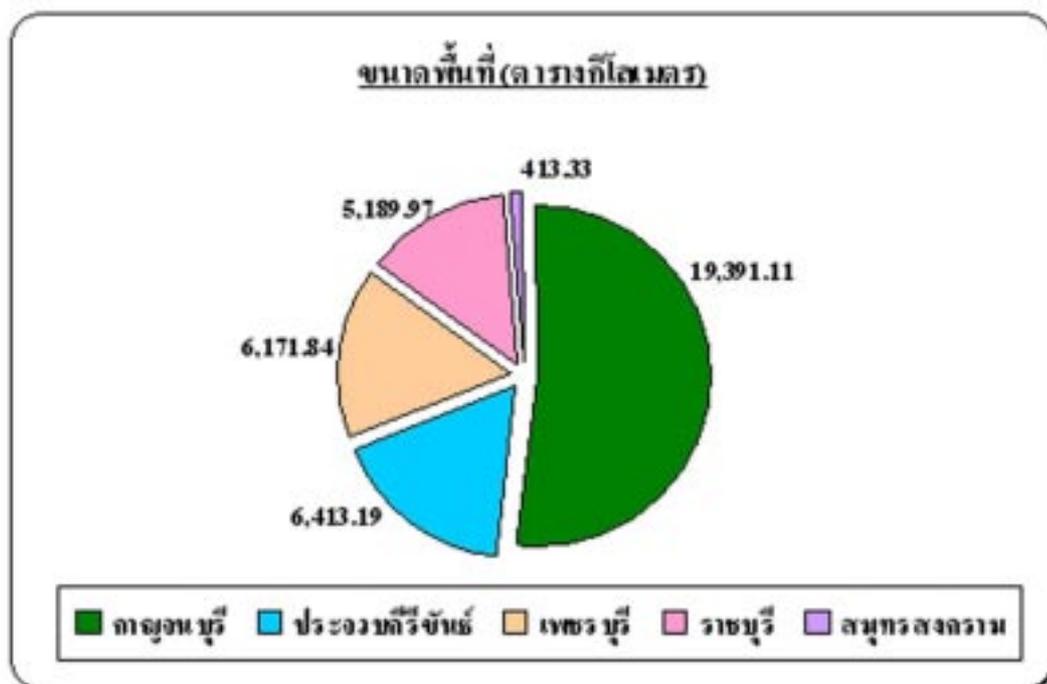
1.2 สภาพทางภูมิศาสตร์

พื้นที่รับผิดชอบของ สสภ.8 ตามขอบเขตการปกครอง มีทั้งหมด 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม และประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่รวมกันประมาณ 37,579.44 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 23,487,148.76 ไร่ โดยจังหวัด ที่มีพื้นที่มากที่สุด คือ จังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี และสมุทรสงคราม ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 พื้นที่รับผิดชอบของสสภ.8

ลำดับ	จังหวัด	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
1	จังหวัดกาญจนบุรี	19,391,110,000	19,391.11	12,119,443.75
2	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	6,413,194,000	6,413.19	4,008,246.25
3	จังหวัดเพชรบุรี	6,171,836,000	6,171.84	3,857,397.5
4	จังหวัดราชบุรี	5,189,967,000	5,189.97	3,243,729.38
5	จังหวัดสมุทรสงคราม	413,331,000	413.33	258,331.88
	รวม	37,579,438,000	37,579.44	23,487,148.76

ที่มา : วิเคราะห์พื้นที่จากข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ กรมทรัพยากรน้ำ, 2548

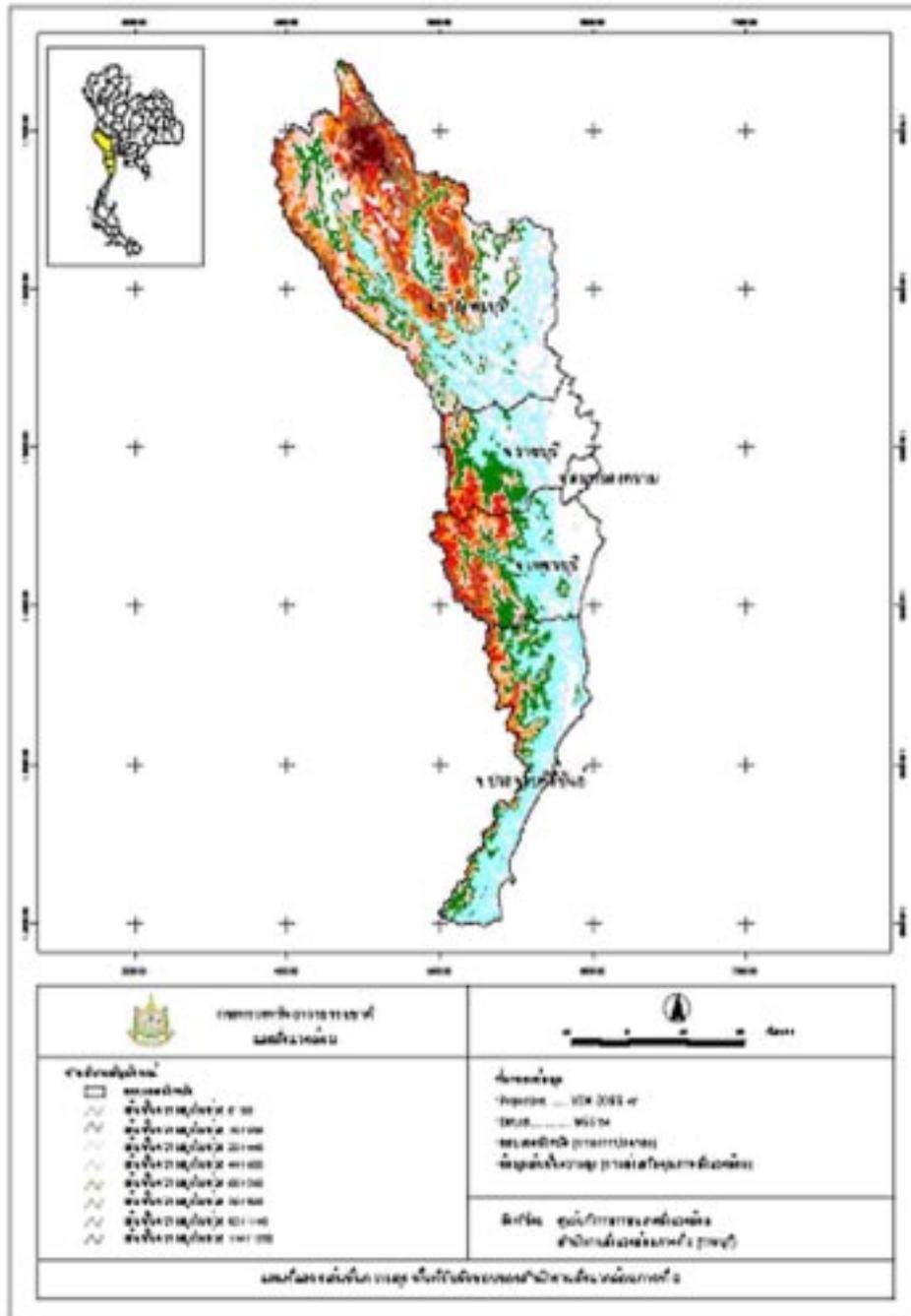


ภาพที่ 1.3 แผนภูมิแสดงขนาดพื้นที่ (ตารางกิโลเมตร) ทั้ง 5 จังหวัดในเขตรับผิดชอบของ สสภ.8

1.3 ลักษณะภูมิประเทศ (Slope, Contour)

ลักษณะพื้นที่ด้านตะวันตกเป็นพื้นที่ภูเขาและที่สูง ตอนกลางเป็นที่ราบสลับกับภูเขาลูกโดด ด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ และที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล โดยจังหวัดสมุทรสงคราม พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบชายฝั่งทะเล

พื้นที่ส่วนใหญ่ มีความลาดชันตั้งแต่ 0-5 % รองลงมา มีความลาดชันมากกว่า 35 % ในด้านตะวันตกของพื้นที่ โดยพื้นที่ที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ตั้งแต่ 0-1,700 เมตร



ภาพที่ 1.4 แผนที่เส้นชั้นความสูงในพื้นที่ สสภ.8

1.4 เขตการปกครองและประชากร

ประชากรในปี 2548 มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นในจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ มีเพียงจังหวัดสมุทรสงครามเท่านั้น ที่มีประชากรลดลง โดยจังหวัด กาญจนบุรี และประจวบคีรีขันธ์ มีประชากรชายมากกว่าประชากรหญิง ส่วนจังหวัดราชบุรี สมุทรสงคราม และเพชรบุรี ประชากรหญิงมากกว่าประชากรชาย และทั้ง 5 จังหวัด มีจำนวนหลังคาเรือนเพิ่มมากขึ้นทุกปี

ตารางที่ 1.3 แสดงประชากรและหลังคาเรือน ระหว่างปี 2545 - 2548

จังหวัด	ปี	ประชากรชาย (คน)	ประชากรหญิง (คน)	ประชากรรวม (คน)	จำนวน หลังคาเรือน
กาญจนบุรี	2545	405,787	396,049	801,836	231,313
	2546	402,826	394,513	797,339	238,719
	2547	408,391	401,874	810,265	248,238
	2548	416,492	409,677	826,169	257,048
ราชบุรี	2545	408,255	422,020	830,275	216,735
	2546	409,832	423,902	833,734	223,878
	2547	399,294	415,783	815,077	231,865
	2548	403,218	420,276	823,494	238,990
สมุทรสงคราม	2545	99,454	105,681	205,135	48,082
	2546	98,809	105,189	203,998	49,546
	2547	94,060	101,152	195,218	50,892
	2548	93,893	101,175	195,068	51,964
เพชรบุรี	2545	224,942	236,397	461,339	136,788
	2546	224,913	236,825	461,738	140,651
	2547	218,498	232,531	451,029	145,066
	2548	219,885	234,097	453,982	149,442
ประจวบคีรีขันธ์	2545	248,551	239,926	488,477	144,576
	2546	250,121	242,359	492,480	150,820
	2547	241,289	238,399	479,688	158,372
	2548	245,570	241,227	486,797	165,927

ที่มา : ประกาศสำนักทะเบียนกลาง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 – 2548, กรมการปกครอง(<http://www.dopa.go.th/>)

ทั้ง 5 จังหวัด ประกอบด้วย 40 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ เทศบาลเมือง 10 แห่ง เทศบาลตำบล 73 แห่ง และ องค์การบริหารส่วนตำบล ประมาณ 344 แห่ง

ในปี 2548 ทั้ง 5 จังหวัดมีประชากรรวมทั้งสิ้น จำนวน 2,785,510 คน แบ่งเป็นประชากรชาย จำนวน 1,379,058 คน และประชากรหญิงจำนวน 1,406,452 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาจำนวน 34,233 คน

ตารางที่ 1.4 แสดงเขตการปกครองและประชากร

จังหวัด	อำเภอ/กิ่ง	เขต			ประชากร ^{1/}		
		ทม.	ทต.	อบต.	ชาย	หญิง	รวม
กาญจนบุรี	13 / -	2	25	94	416,492	409,677	826,169
ราชบุรี	9 / 1	3	22	86	403,218	420,276	823,494
สมุทรสงคราม	3 / -	1	4	30	93,893	101,175	195,068
เพชรบุรี	8 / -	2	9	73	219,885	234,097	453,982
ประจวบคีรีขันธ์	7 / 1	2	13	45	245,570	241,227	486,797
รวม	40 / 2	10	73	328	1,379,058	1,406,452	2,785,510

ที่มา : ^{1/} ประกาศสำนักทะเบียนกลาง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548, กรมการปกครอง (<http://www.dopa.go.th/>)

ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยลดลงจากปีที่ผ่านมา คือ 74.12 คน/ตารางกิโลเมตร หรือ 3.23 คน / หลังคาเรือน ทั้งนี้จังหวัดสมุทรสงคราม ยังมีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด คือ 471.94 คน / ตารางกิโลเมตร หรือ 3.75 คน/หลังคาเรือน รองลงมา คือ จังหวัดราชบุรี มีความหนาแน่น 158.67 คน/ตารางกิโลเมตร หรือ 3.45 คน/หลังคาเรือน

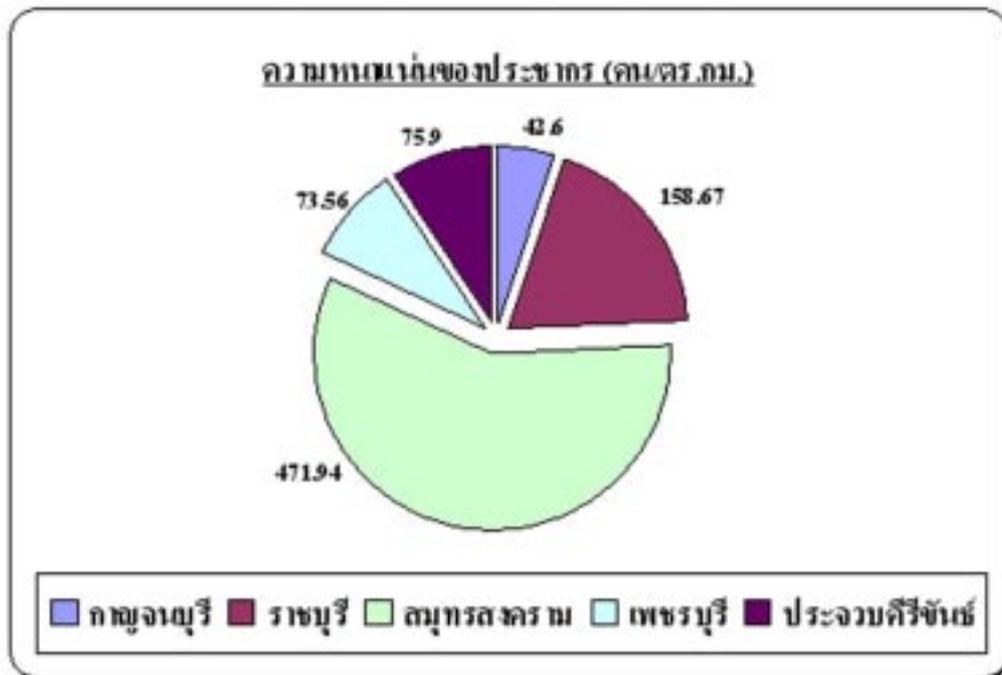
ตารางที่ 1.5 แสดงความหนาแน่นประชากร

จังหวัด	พื้นที่ (ตร.กม.) ^{1/}	ประชากรรวม (คน) ^{1/}	จำนวน หลังคาเรือน ^{2/}	ความหนาแน่นประชากร	
				คน/พื้นที่ (ตร.กม.)	คน/หลังคาเรือน
กาญจนบุรี	19,391.11	826,169	257,048	42.60	3.21
ราชบุรี	5,189.97	823,494	238,990	158.67	3.45
สมุทรสงคราม	413.33	195,068	51,964	471.94	3.75
เพชรบุรี	6,171.84	453,982	149,442	73.56	3.04
ประจวบคีรีขันธ์	6,413.19	486,797	165,927	75.90	2.93
รวม	37,579.44	2,785,510	863,371	74.12	3.23

ที่มา : ^{1/} วิเคราะห์พื้นที่จากข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ กรมทรัพยากรน้ำ

^{2/} ประกาศสำนักทะเบียนกลาง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548, กรมการปกครอง

(<http://www.dopa.go.th/>)



ภาพที่ 1.5 แผนภูมิแสดงความหนาแน่นของประชากร (คน/ตร.กม.) ในพื้นที่ 5 จังหวัด ของสสท.8

1.5 สภาพภูมิอากาศ

จากข้อมูลการตรวจวัดสภาพอากาศของสถานีอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา สภาพภูมิอากาศระหว่างเดือนมกราคม 2548 – ธันวาคม 2548 พบว่าอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีอยู่ในช่วง 26.23 – 28.60 องศาเซลเซียส โดยจังหวัดที่มีอากาศร้อนมากที่สุด คือจังหวัดกาญจนบุรี วัดได้ 41.3 องศาเซลเซียส ที่สถานีอุตุนิยมวิทยาทองผาภูมิ ส่วนปริมาณความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศเฉลี่ยตลอดทั้งปี มีค่าอยู่ในช่วงร้อยละ 69.96 – 79.76

จากการตรวจวัดปริมาณน้ำฝนระหว่างเดือนมกราคม 2548 – ธันวาคม 2548 พบว่าจังหวัดกาญจนบุรีมีปริมาณฝนตกรวมทั้งปีสูงสุด คือ 1,972.80 มิลลิเมตร (สถานีอุตุนิยมวิทยาทองผาภูมิ) และมีจำนวนวันที่ฝนตก 170 วัน รองลงมาได้แก่จังหวัดราชบุรีมีปริมาณฝนตกรวมทั้งปี 1,149.80 มิลลิเมตร และมีจำนวนวันที่ฝนตก 128 วัน ส่วนจังหวัดที่มีปริมาณฝนตกรวมทั้งปีน้อยที่สุดคือ จังหวัดเพชรบุรี ประมาณ 868.30 มิลลิเมตร

ทั้งนี้ในปี 2549 สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา มีการคาดหมายลักษณะอากาศในช่วงฤดูฝน ในเขตพื้นที่ภาคกลาง รายละเอียดดังตารางที่ 1.6

ตารางที่ 1.6 แสดงการคาดหมายปริมาณฝน (มิลลิเมตร) พ.ศ. 2549
ช่วงฤดูฝนในเขตพื้นที่ภาคกลาง

เดือน	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร) ^{2/}
พฤษภาคม	150 – 200
มิถุนายน	120 – 170
กรกฎาคม	120 – 170
สิงหาคม	170 – 220
กันยายน	250 – 300
ตุลาคม	170 – 220
พฤศจิกายน	- ^{1/}
ธันวาคม	- ^{1/}

ที่มา: สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (พฤษภาคม 2549)

หมายเหตุ: ^{1/} ค่าปกติ หมายถึง ปริมาณฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี (พ.ศ. 2514 – 2543)

^{2/} การคาดหมายสภาวะฝนนี้ เป็นการคาดหมายล่วงหน้าระยะยาวนาน จึงอาจคลาดเคลื่อนได้

จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วยสถานีตรวจวัดสภาพอากาศจำนวน 2 แห่ง ดังนี้

ก. สถานีอุตุนิยมวิทยากาญจนบุรี

- อุณหภูมิ (Temperature) ในปี 2548 มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีวัดได้ 28.30 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งเดือนสูงสุด คือเดือนมิถุนายน วัดได้ 29.62 องศาเซลเซียส เฉลี่ยทั้งเดือนต่ำสุด คือ เดือน ธันวาคม วัดได้ 24.81 องศาเซลเซียส โดยเดือนเมษายน มีอุณหภูมิสูงที่สุดวัดได้ 41.00 องศาเซลเซียส และเดือน ธันวาคม มีอุณหภูมิต่ำที่สุด วัดได้ 33.7 องศาเซลเซียส

- ความชื้นสัมพัทธ์ (Relative Humidity) ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศเฉลี่ยตลอดทั้งปีมีค่าร้อยละ 69.96 โดยเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด คือเดือนกุมภาพันธ์ มีค่าร้อยละ 15 และเดือน ที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด คือเดือนสิงหาคม - พฤศจิกายน มีค่าร้อยละ 97

- ปริมาณน้ำฝน (Rainfall) ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 1,164.2 มิลลิเมตร โดยเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุด คือเดือนตุลาคม มีปริมาณฝน 282.5 มิลลิเมตร เดือนกุมภาพันธ์ ไม่มีฝน จำนวนวันที่มีฝนตกตลอดทั้งปีวัดได้ 114 วัน

ข. สถานีอุตุนิยมวิทยาทองผาภูมิ

- อุณหภูมิ (Temperature) ในปี 2548 มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีวัดได้ 26.23 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งเดือนสูงสุด คือเดือนเมษายน วัดได้ 30.14 องศาเซลเซียส เฉลี่ยทั้งเดือนต่ำสุด คือ เดือน มีนาคม วัดได้ 18.57 องศาเซลเซียส โดยวันที่ 1 เมษายน มีอุณหภูมิสูงที่สุดวัดได้ 41.3 องศาเซลเซียส และวันที่ 2-3 มกราคม มีอุณหภูมิต่ำที่สุด วัดได้ 10.5 องศาเซลเซียส

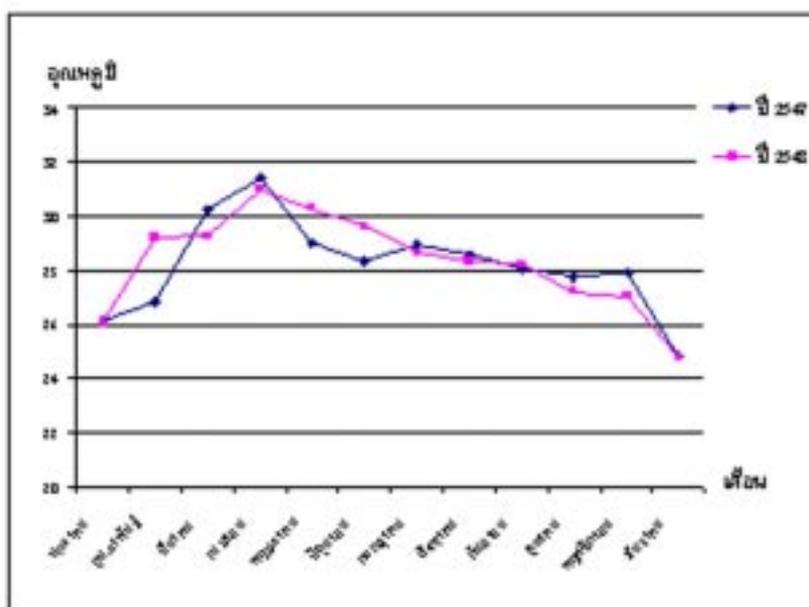
- ปริมาณน้ำฝน (Rainfall) ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 1,972.8 มิลลิเมตร โดยเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุด คือเดือนกรกฎาคม มีปริมาณฝน 544.0 มิลลิเมตร เดือนมกราคม ไม่มีฝน จำนวนวันที่มีฝนตกตลอดทั้งปีวัดได้ 170 วัน และวันที่มีฝนตกมากที่สุดในรอบ 24 ชั่วโมง คือวันที่ 14 กันยายน มีปริมาณฝน 100.3 มิลลิเมตร

ตารางที่ 1.7 แสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ปี 2547 – 2548
ของจังหวัดกาญจนบุรี

เดือน	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	
	ปี 2547	ปี 2548
มกราคม	26.17	26.05
กุมภาพันธ์	26.84	29.2
มีนาคม	30.24	29.23
เมษายน	31.43	30.98
พฤษภาคม	29.01	30.27
มิถุนายน	28.33	29.62
กรกฎาคม	28.98	28.65
สิงหาคม	28.56	28.33
กันยายน	28.04	28.23
ตุลาคม	27.76	27.21
พฤศจิกายน	27.91	27.04
ธันวาคม	24.86	24.81
เฉลี่ยทั้งปี	28.18	28.30

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยากาญจนบุรี กรมอุตุนิยมวิทยา, 2548

จังหวัดกาญจนบุรี (สถานีอุตุนิยมวิทยากาญจนบุรี)



ภาพที่ 1.6 กราฟแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ของจังหวัดกาญจนบุรี ปี 2547 - 2548

จังหวัดราชบุรี มีสถานีตรวจวัดสภาพอากาศจำนวน 1 แห่ง คือ สถานีอุตุนิยมวิทยาราชบุรี

- อุณหภูมิ (Temperature) ในปี 2548 มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีวัดได้ 28.60 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งเดือนสูงสุด คือเดือนเมษายน วัดได้ 31.30 องศาเซลเซียส เฉลี่ยทั้งเดือนต่ำสุด คือ เดือน ธันวาคม วัดได้ 25.00 องศาเซลเซียส โดยวันที่ 5 พฤษภาคม มีอุณหภูมิสูงที่สุดวัดได้ 39.5 องศาเซลเซียส และวันที่ 3 มกราคม มีอุณหภูมิต่ำที่สุด วัดได้ 13.9 องศาเซลเซียส

- ความชื้นสัมพัทธ์ (Relative Humidity) ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศเฉลี่ยตลอดทั้งปีมีค่าร้อยละ 72.3 โดยเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด คือเดือนมกราคม และเดือนกุมภาพันธ์ มีค่าร้อยละ 39 และเดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด คือเดือนกันยายน มีค่าร้อยละ 96

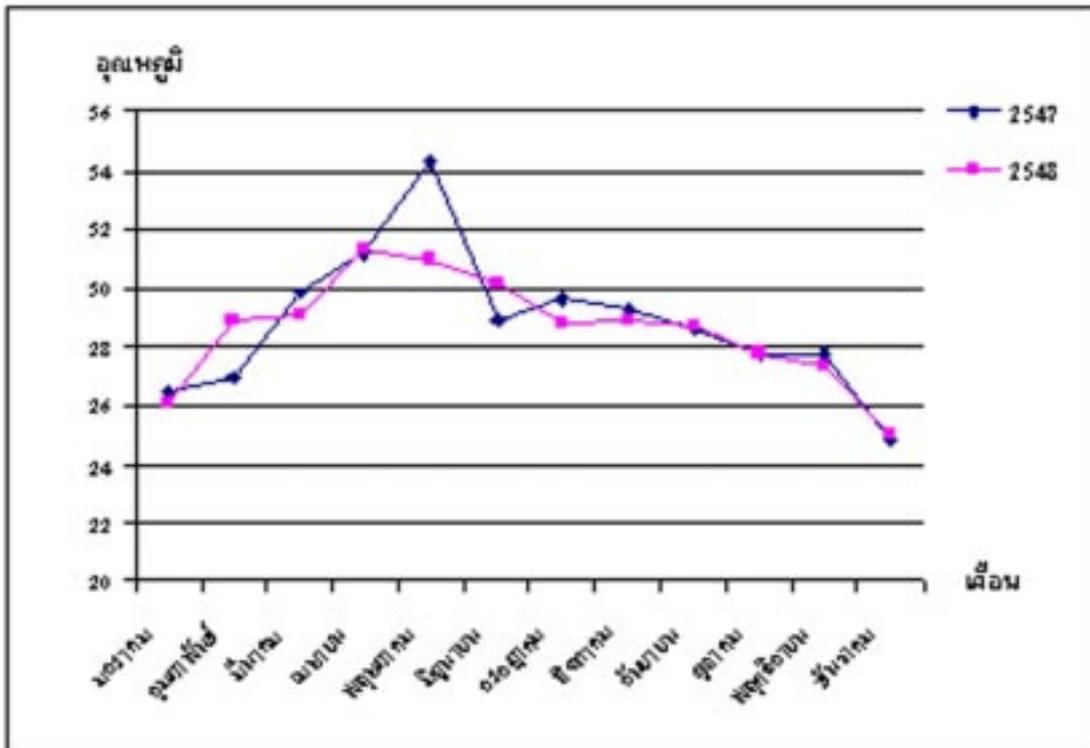
- ปริมาณน้ำฝน (Rainfall) ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 1,149.8 มิลลิเมตร โดยเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุด คือเดือนตุลาคม มีปริมาณฝน 441.5 มิลลิเมตร เดือนกุมภาพันธ์ ไม่มีฝน จำนวนวันที่มีฝนตกตลอดทั้งปีวัดได้ 128 วัน

ตารางที่ 1.8 แสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ปี 2547 – 2548 ของจังหวัดราชบุรี

เดือน	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	
	ปี 2547	ปี 2548
มกราคม	26.4	26.1
กุมภาพันธ์	27	28.9
มีนาคม	29.8	29.1
เมษายน	31.2	31.3
พฤษภาคม	34.3	31
มิถุนายน	28.9	30.1
กรกฎาคม	29.6	28.8
สิงหาคม	29.3	28.9
กันยายน	28.6	28.7
ตุลาคม	27.7	27.8
พฤศจิกายน	27.8	27.4
ธันวาคม	24.8	25
เฉลี่ยทั้งปี	28.78	28.60

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาราชบุรี กรมอุตุนิยมวิทยา, 2548

จังหวัดราชบุรี (สถานีอุตุนิยมวิทยาราชบุรี)



ภาพที่ 1.7 กราฟแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ของจังหวัดราชบุรี ปี 2547 – 2548

จังหวัดเพชรบุรี มีสถานีตรวจวัดสภาพอากาศจำนวน 1 แห่ง คือ สถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบุรี

- อุณหภูมิ (Temperature) ในปี 2548 มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี วัดได้ 28.42 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งเดือนสูงสุด คือเดือนกรกฎาคม วัดได้ 30.82 องศาเซลเซียส เฉลี่ยทั้งเดือนต่ำสุด คือ เดือน มกราคม วัดได้ 25.22 องศาเซลเซียส โดยวันที่ 2 มิถุนายน และ 17 สิงหาคม มีอุณหภูมิสูงสุด วัดได้ 36.5 องศาเซลเซียส และวันที่ 3 มกราคม มีอุณหภูมิต่ำที่สุด วัดได้ 16.4 องศาเซลเซียส

- ความชื้นสัมพัทธ์ (Relative Humidity) ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศเฉลี่ยตลอดทั้งปี มีค่าร้อยละ 79.76 ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งเดือนสูงสุด คือเดือนตุลาคม มีค่าร้อยละ 100 เฉลี่ยทั้งเดือนต่ำสุด คือเดือน มกราคม มีค่าร้อยละ 38

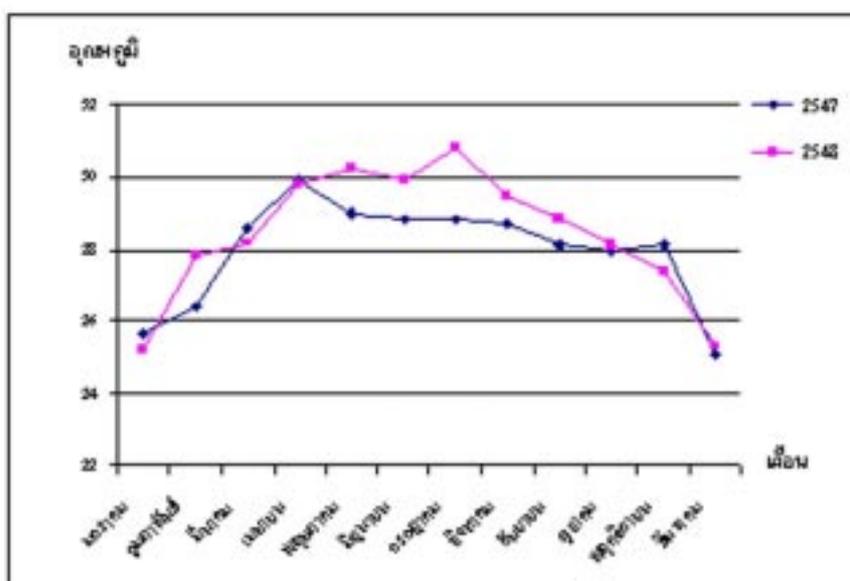
- ปริมาณน้ำฝน (Rainfall) ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 868.8 จำนวนวันที่มีฝนตกตลอดทั้งปีวัดได้ 102 วัน และวันที่มีฝนตกมากที่สุดในรอบ 24 ชั่วโมง คือวันที่ 23 ตุลาคม มีปริมาณฝน 108.4 มิลลิเมตร

ตารางที่ 1.9 แสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ปี 2547 – 2548
ของจังหวัดเพชรบุรี

เดือน	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	
	ปี 2547	ปี 2548
มกราคม	25.7	25.22
กุมภาพันธ์	26.4	27.86
มีนาคม	28.6	28.16
เมษายน	29.9	29.77
พฤษภาคม	29	30.22
มิถุนายน	28.8	29.89
กรกฎาคม	28.8	30.82
สิงหาคม	28.7	29.5
กันยายน	28.1	28.87
ตุลาคม	28	28.09
พฤศจิกายน	28.1	27.37
ธันวาคม	25.1	25.32
เฉลี่ยทั้งปี	27.93	28.42

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบุรี กรมอุตุนิยมวิทยา, 2548

จังหวัดเพชรบุรี (สถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบุรี)



ภาพที่ 1.8 กราฟแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ของจังหวัดเพชรบุรี ปี 2547 – 2548

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วยสถานีตรวจวัดสภาพอากาศจำนวน 3 แห่ง ดังนี้

ก. สถานีอุตุนิยมวิทยาประจวบคีรีขันธ์

- อุณหภูมิ (Temperature) ในปี 2548 มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี วัดได้ 28.00 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งเดือนสูงสุด คือเดือนเมษายน วัดได้ 29.92 องศาเซลเซียส เฉลี่ยทั้งเดือนต่ำสุด คือเดือน มกราคม วัดได้ 25.36 องศาเซลเซียส โดยวันที่ 28 เมษายน มีอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 37.9 องศาเซลเซียส และ วันที่ 4 มกราคม มีอุณหภูมิต่ำที่สุด วัดได้ 17.2 องศาเซลเซียส

- ความชื้นสัมพัทธ์ (Relative Humidity) ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศเฉลี่ยตลอดทั้งปีมีค่า ร้อยละ 75.95 ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งเดือนสูงสุด คือเดือนตุลาคม มีค่าร้อยละ 80.18 เฉลี่ยทั้งเดือนต่ำสุด คือเดือนธันวาคม มีค่าร้อยละ 70.53 โดยวันที่ 6 มีนาคม มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำที่สุด คือร้อยละ 32 และค่า ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด คือวันที่ 23 ตุลาคม และ 5 ธันวาคม มีค่าร้อยละ 98

- ปริมาณน้ำฝน (Rainfall) ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 1,081 มิลลิเมตร โดยเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุด คือเดือนตุลาคม มีปริมาณฝน 276.1 มิลลิเมตร เดือนกุมภาพันธ์ ไม่มีฝน จำนวนวันที่มีฝนตก ตลอดทั้งปีวัดได้ 109 วัน และวันที่มีฝนตกมากที่สุดในรอบ 24 ชั่วโมง คือวันที่ 18 พฤศจิกายน มีปริมาณฝน 116.3 มิลลิเมตร

ข. สถานีอุตุนิยมวิทยาหัวหิน

- อุณหภูมิ (Temperature) ในปี 2548 มีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีวัดได้ 28.09 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งเดือนสูงสุด คือเดือนพฤษภาคม วัดได้ 29.85 องศาเซลเซียส เฉลี่ยทั้งเดือนต่ำสุด คือเดือน ธันวาคม วัดได้ 25.55 องศาเซลเซียส โดยวันที่ 27 มิถุนายน มีอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 37.1 องศาเซลเซียส และ วันที่ 3 มกราคม มีอุณหภูมิต่ำที่สุด วัดได้ 18.7 องศาเซลเซียส

- ความชื้นสัมพัทธ์ (Relative Humidity) ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศเฉลี่ยตลอดทั้งปีมีค่า ร้อยละ 73.38 ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งเดือนสูงสุด คือเดือนตุลาคม มีค่าร้อยละ 80.25 เฉลี่ยทั้งเดือนต่ำสุด คือเดือนธันวาคม มีค่าร้อยละ 67.07 โดยวันที่ 4 มกราคม และ 27 กุมภาพันธ์ มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำที่สุด คือร้อยละ 39 และค่าความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด คือวันที่ 4 เมษายน มีค่าร้อยละ 99

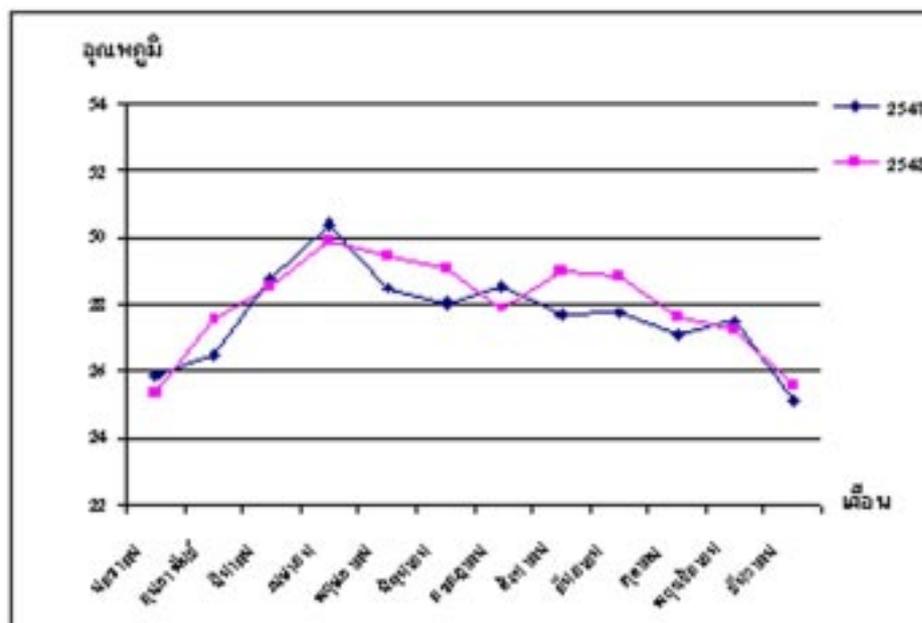
- ปริมาณน้ำฝน (Rainfall) ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 1,080 มิลลิเมตร โดยเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุด คือเดือนตุลาคม มีปริมาณฝน 373.6 มิลลิเมตร เดือนกุมภาพันธ์ ไม่มีฝน จำนวนวันที่มีฝนตกตลอดทั้งปีวัดได้ 111 วัน และวันที่มีฝนตกมากที่สุดในรอบ 24 ชั่วโมง คือวันที่ 23 ธันวาคม มีปริมาณฝน 122.7 มิลลิเมตร

ตารางที่ 1.10 แสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ปี 2547 – 2548
ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เดือน	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	
	ปี 2547	ปี 2548
มกราคม	25.84	25.36
กุมภาพันธ์	26.5	27.57
มีนาคม	28.8	28.52
เมษายน	30.4	29.92
พฤษภาคม	28.48	29.42
มิถุนายน	28.06	29.08
กรกฎาคม	28.56	27.89
สิงหาคม	27.71	29.03
กันยายน	27.78	28.82
ตุลาคม	27.09	27.64
พฤศจิกายน	27.51	27.21
ธันวาคม	25.13	25.55
เฉลี่ยทั้งปี	27.66	28.00

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาประจวบคีรีขันธ์ กรมอุตุนิยมวิทยา, 2548

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (สถานีอุตุนิยมวิทยาประจวบคีรีขันธ์)



ภาพที่ 1.9 กราฟแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (องศาเซลเซียส) ของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี 2547-2548

1.6 แหล่งกำเนิดมลพิษ

1.6.1 โรงงานอุตสาหกรรม

การประกอบกิจการภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 มีจำนวนสถานประกอบการทั้งสิ้น 3,998 แห่ง โดยมีโรงงานที่จัดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ คือ โรงงานจำพวกที่ 2 และ 3 จำนวน 3,157 แห่ง ในจำนวนนี้จังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่จัดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษมากที่สุดคือ จังหวัดราชบุรี มีจำนวน 1,186 แห่ง รองลงมาได้แก่จังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และสมุทรสงคราม ตามลำดับ ดังตารางที่ 1.11

ตารางที่ 1.11 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ สสภ.8

จังหวัด	จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม (แห่ง)			รวม
	จำพวกที่ 1	จำพวกที่ 2	จำพวกที่ 3	
กาญจนบุรี	461	211	612	1,284
ราชบุรี	106	132	1,054	1,292
สมุทรสงคราม	180	98	354	632
เพชรบุรี	90	96	332	518
ประจวบคีรีขันธ์	4	58	210	272
รวม	841	595	2,562	3,998

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม ข้อมูล ณ วันที่ 16 มกราคม 2549 (<http://www.diw.go.th/>)

นอกจากนี้ได้จำแนกโรงงานที่จัดเป็นโรงงานที่มีมลพิษทางน้ำ จำนวน 40 ประเภทในพื้นที่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ซึ่งมีทั้งหมดจำนวน 500 แห่ง ประกอบไปด้วย โรงงานผลิตภัณฑ์เครื่องกระเบื้องเคลือบ เครื่องปั้นดินเผา หรือเครื่องดินเผา และรวมถึงการเตรียมวัสดุเพื่อการดังกล่าว จำนวน 75 แห่ง โรงงานทำอาหารหรือเครื่องดื่มจากผัก พืช หรือผลไม้และบรรจุในภาชนะที่ผนึกและอากาศเข้าไม่ได้จำนวน 67 แห่ง โรงงานทำปุ๋ย หรือสารป้องกัน หรือกำจัดศัตรูพืชหรือสัตว์ จำนวน 54 แห่ง และโรงงานทำเครื่องปรุกลิ้น รส หรือสีของอาหาร จำนวน 44 แห่ง เป็นต้น รายละเอียดดังตารางภาคผนวกที่ 1.2

1.6.2 โรงฆ่าสัตว์

ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 มีจำนวนโรงฆ่าสัตว์ทั้งสิ้น 122 แห่ง โดยจังหวัดที่มีโรงฆ่าสัตว์มากที่สุด คือ จังหวัดกาญจนบุรี โดยโรงฆ่าสัตว์ ทั้ง 122 แห่ง แบ่งเป็นโรงฆ่าสัตว์ที่มีระบบบำบัดน้ำเสีย จำนวน 84 แห่ง และไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย จำนวน 38 แห่ง ดังตารางที่ 1.12

ตารางที่ 1.12 จำนวนโรงพยาบาลสัตว์ในพื้นที่ สสภ.8

จังหวัด	จำนวนโรงพยาบาลสัตว์ (แห่ง)	ระบบบำบัดน้ำเสีย	
		มี	ไม่มี
กาญจนบุรี	60	54	6 ^{1/}
เพชรบุรี	36	26	10
ประจวบคีรีขันธ์	24	3	21
สมุทรสงคราม	2	1	1
รวม	122	84	38

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ ภาคตะวันตก กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2548

หมายเหตุ: ^{1/} ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 1 แห่ง

1.6.3 ฟาร์มสุกร

ฟาร์มสุกรในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 มีจำนวนทั้งสิ้น 911 แห่ง โดยจังหวัดที่มีฟาร์มสุกรมากที่สุด คือ จังหวัดราชบุรี มีจำนวนทั้งหมด 638 แห่งโดยฟาร์มสุกรทั้งหมดจำนวน 911 แห่ง แบ่งเป็นฟาร์มสุกร ที่มีระบบบำบัดน้ำเสีย จำนวน 142 แห่ง และไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียจำนวน 121 แห่ง ดังตารางที่ 1.13

ตารางที่ 1.13 จำนวนฟาร์มสุกรในพื้นที่ สสภ.8

จังหวัด	จำนวนฟาร์มสุกร (แห่ง)			รวม	ระบบบำบัดน้ำเสีย	
	ประเภท ก (ขนาดใหญ่)	ประเภท ข (ขนาดกลาง)	ประเภท ค (ขนาดเล็ก)		มี	ไม่มี
กาญจนบุรี	1	30	15	46	42	4
ราชบุรี ^{1/}	87	225	326	638	-	-
เพชรบุรี	2	44	37	83	46	37 ^{3/}
ประจวบคีรีขันธ์	2	38	94	134	54	80 ^{3/}
สมุทรสงคราม ^{2/}	-	1	9	10	-	-
รวม	92	338	481	911	142	121

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ ภาคตะวันตก กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2548

- หมายเหตุ :
- 1/ ข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี ณ เดือนธันวาคม 2546
 - 2/ ข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสงคราม ณ เดือนธันวาคม 2548
 - 3/ ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 1 แห่ง
 - ฟาร์มประเภท ก (ขนาดใหญ่) หมายถึง ฟาร์มสุกรที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์รวมกันเกินกว่า 600 หน่วย
 - ฟาร์มประเภท ข (ขนาดกลาง) หมายถึง ฟาร์มสุกรที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์รวมกันตั้งแต่ 60-600 หน่วย
 - ฟาร์มประเภท ค (ขนาดเล็ก) หมายถึง ฟาร์มสุกรที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์รวมกันตั้งแต่ 6 หน่วยแต่ไม่เกิน 60 หน่วย
- (น้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ 1 หน่วย หมายถึง น้ำหนักสุกรของสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุน หรือ ลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่งหรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป ที่มีน้ำหนักรวมกันเท่ากับ 500 กิโลกรัม)

1.6.4 โรงโม้หิน

โรงโม้ บด หรือย่อยหิน จัดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง โรงโม้หินในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 มีจำนวนทั้งหมด 35 แห่ง โดยจังหวัดที่มีโรงโม้หินมากที่สุด คือ จังหวัดราชบุรี รองลงมาคือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และเพชรบุรี ส่วนจังหวัดสมุทรสงครามไม่มีโรงโม้หิน รายละเอียดดังตารางที่ 1.14

ตารางที่ 1.14 จำนวนโรงโม้หินในพื้นที่ สสภ.8

ลำดับ	จังหวัด	จำนวนโรงโม้หิน (แห่ง)
1	กาญจนบุรี	5
2	ราชบุรี	18
3	เพชรบุรี	4
4	ประจวบคีรีขันธ์	8
5	สมุทรสงคราม	0
	รวม	35

ที่มา : สำนักงานควบคุมโรคที่ 4 (ราชบุรี) กรมควบคุมโรค, 2549

1.7 ทรัพยากรธรรมชาติ

1.7.1 ทรัพยากรป่าไม้

(ก) สถานการณ์

ทรัพยากรป่าไม้ มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างมากต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ทั้งโดยตรงและทางอ้อม คือเป็นแหล่งวัตถุดิบของปัจจัยสี่ เป็นแหล่งพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ แหล่งกำเนิดต้นน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ แม้ป่าไม้ถูกจัดเป็นทรัพยากรธรรมชาติประเภทใช้แล้วไม่หมดไป และสามารถทดแทนได้ก็ตาม (renewable resources) แต่จากความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจ และสังคม ส่งผลให้ทรัพยากรป่าไม้ลดลง และเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็วเช่นกัน

พื้นที่โดยรวมทั้ง 5 จังหวัด ในเขตรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 มีทั้งหมด ประมาณ 23,490,603 ไร่ หรือ 37,584.97 ตารางกิโลเมตร โดยมีพื้นที่ป่าไม้รวมทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2548 ประมาณ 11,892,655 ไร่ หรือ 19,028.24 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 50.63 ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งมีพื้นที่ป่าไม้ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 0.09

ตารางที่ 1.15 แสดงพื้นที่การปกคลุมป่าไม้ พ.ศ.2547 และ 2548 รวมทั้ง 5 จังหวัด
ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ตร.กม.)	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	ปี 2547			ปี 2548		
			พื้นที่ป่า (ตร.กม.)	พื้นที่ป่า (ไร่)	ร้อยละ	พื้นที่ป่า (ตร.กม.)	พื้นที่ป่า (ไร่)	ร้อยละ
ราชบุรี	5,189.97	3,243,730	1,607.04	1,004,401	30.96	1,606.99	1,004,369	30.96
กาญจนบุรี	19,390.11	12,118,817	11,630.14	7,268,841	59.98	11,622.65	7,264,158	59.94
สมุทรสงคราม	413.61	258,504	12.76	7,972	3.08	12.76	7,972	3.08
เพชรบุรี	6,176.29	3,860,183	3,312.56	2,070,348	53.63	3,294.72	2,059,203	53.34
ประจวบคีรีขันธ์	6,414.99	4,009,369	2,498.89	1,561,809	38.95	2,491.12	1,556,953	38.83
รวมทั้ง 5 จังหวัด	37,584.97	23,490,603	19,061.39	11,913,371	50.72	19,028.24	11,892,655	50.63

ที่มา : การประเมินและติดตามการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้โดยการสำรวจข้อมูลจากระยะไกล

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (23 ธันวาคม 2548)

- หมายเหตุ:
- ข้อมูลสภาพดาวเทียมที่ใช้ในการแปลตีความการปกคลุมป่าไม้ปี 2547 บันทึกค่าระหว่างเดือนธันวาคม 2546 – เมษายน 2547
 - ข้อมูลสภาพดาวเทียมที่ใช้ในการแปลตีความการปกคลุมป่าไม้ปี 2548 บันทึกค่าระหว่างเดือนมกราคม 2548 – เมษายน 2548

ตารางที่ 1.16 แสดงประเภทพื้นที่ป่าไม้ (ตร.กม.) พ.ศ.2547 และ 2548 รวมทั้ง 5 จังหวัด
ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

จังหวัด	พื้นที่ จังหวัด (ตร.กม.)	พื้นที่ป่าไม้ปี 2547 (ตร.กม.)				พื้นที่ป่าไม้ปี 2548 (ตร.กม.)			
		ป่าบก	ป่า ชายเลน	รวม พื้นที่ ป่าไม้	% พื้นที่ ป่าไม้	ป่าบก	ป่า ชายเลน	รวม พื้นที่ ป่าไม้	% พื้นที่ ป่าไม้
ราชบุรี	5,189.97	1,607.04	0.00	1,607.04	30.96	1,606.99	0.00	1,606.99	30.96
กาญจนบุรี	19,390.11	11,630.14	0.00	11,630.14	59.98	11,622.65	0.00	11,622.65	59.94
สมุทรสงคราม	413.61	0.00	12.76	12.76	3.08	0.00	12.76	12.76	3.08
เพชรบุรี	6,176.29	3,274.10	38.45	3,312.56	53.63	3,256.30	38.42	3,294.72	53.34
ประจวบคีรีขันธ์	6,414.99	2,496.35	2.54	2,498.89	38.95	2,488.58	2.54	2,491.12	38.83
รวมทั้ง 5 จังหวัด	37,584.97	19,007.63	53.75	19,061.39	50.72	18,974.52	53.72	19,028.24	50.63

ที่มา : การประเมินและติดตามการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้โดยการสำรวจข้อมูลจากระยะไกล

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (23 ธันวาคม 2548)

- หมายเหตุ:
- ข้อมูลสภาพดาวเทียมที่ใช้ในการแปลตีความการปกคลุมป่าไม้ปี 2547 บันทึกค่าระหว่างเดือนธันวาคม 2546 – เมษายน 2547
 - ข้อมูลสภาพดาวเทียมที่ใช้ในการแปลตีความการปกคลุมป่าไม้ปี 2548 บันทึกค่าระหว่างเดือนมกราคม 2548 – เมษายน 2548

(ข) การดำเนินงาน

ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2548 นายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร) มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล) เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการให้ประเทศไทยมีแผนที่แสดงขอบเขตที่ดินทุกประเภทที่ชัดเจน ไม่ทับซ้อนเพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งเรื่องแนวเขตที่ดินภายใต้ “โครงการจัดทำแผนที่ฐานในการกำหนดแนวเขตการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ที่ดิน (Reshape)” โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ประเทศไทยมีแผนที่แสดงขอบเขตที่ดินทุกประเภทที่ชัดเจน เป็นมาตรฐานเดียวกัน ที่มาตราส่วน 1:4,000
2. เพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ที่ดินและการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืน
3. เพื่อกำหนดเขตการใช้ที่ดินใหม่ ให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงของภูมิประเทศ

มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. การดำเนินการแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ
 - ส่วนที่ 1 การดำเนินการจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ปรากฏในแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน 1:50,000 (ขณะนี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว)
 - ส่วนที่ 2 การปรับปรุงแนวเขตพื้นที่ป่าไม้ (Reshape)
 - ส่วนที่ 3 การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับข้อกฎหมายอันเนื่องมาจากการปรับแผนที่
2. การปรับปรุงแนวเขตพื้นที่ป่าไม้ กระทรวงฯ ได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนด หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานและได้ตั้งคณะทำงาน 4 คณะ ดังนี้
 - คณะที่ 1 ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ เป็นประธาน พื้นที่ดำเนินการ 14 จังหวัด
 - คณะที่ 2 ผู้แทนกรมที่ดิน เป็นประธาน พื้นที่ดำเนินการ 20 จังหวัด
 - คณะที่ 3 ผู้แทน สปก. เป็นประธาน พื้นที่ดำเนินการ 15 จังหวัด
 - คณะที่ 4 ผู้แทนกรมป่าไม้ เป็นประธาน พื้นที่ดำเนินการ 19 จังหวัด

เพื่อทำการ Reshape บนแผนที่มาตราส่วน 1:50,000 และมาตราส่วน 1:4,000

โดยสรุปคือ พื้นที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐ จะต้องมียุทธศาสตร์เดียวและการลงที่หมายแผนที่จะต้องเกิดขึ้นโดยสอดคล้องกันของผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดทำเป็นข้อตกลงร่วมกันเพื่อความชัดเจนในการดำเนินงานต่อไปรวมทั้งการปรับปรุงแนวเขตให้ยึดแนวเขตที่ดินที่ได้มีการรับรองโดยผู้แทนหน่วยงานของรัฐ และถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ได้ตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด เพื่อตรวจสอบในพื้นที่จริง และพิจารณารับรองผลการปรับปรุงแนวเขตที่คณะทำงานได้ทำการปรับแนวเขตแล้ว

3. ในการปฏิบัติงานปรับปรุงแนวเขต มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม 16 หน่วยงาน ดังนี้
 - สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- กรมป่าไม้
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- กรมพัฒนาที่ดิน
- กรมส่งเสริมสหกรณ์
- สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม
- กรมที่ดิน
- กรมธนารักษ์
- กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- กรมแผนที่ทหาร
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
- จังหวัด (68 จังหวัด)

1.7.2 ทรัพยากรน้ำ

จากสถิติข้อมูลรายงานสภาพอากาศและน้ำท่าภาคตะวันตก ประจำเดือนมีนาคม 2549 (ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2548 - วันที่ 31 มีนาคม 2549) ของศูนย์อุทกวิทยาและบริหารน้ำภาคตะวันตก กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในลุ่มน้ำหลัก ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำเพชรบุรี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก มีปริมาณน้ำฝนและปริมาณน้ำท่า ดังนี้

(ก) ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝนสูงสุด - ต่ำสุด รายเดือนในช่วงที่ผ่านมา ณ สถานีสำรวจอุตุวิทยามหาวิทยาลัย จำนวน 24 สถานี ประกอบไปด้วย ลุ่มน้ำแม่กลอง จำนวน 13 สถานี ลุ่มน้ำเพชรบุรี จำนวน 3 สถานี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก จำนวน 8 สถานี ปริมาณน้ำฝนแต่ละลำน้ำต่างๆ สามารถสรุปสถานีที่สำคัญๆ ได้ดังนี้

ลุ่มน้ำแม่กลอง

■ **สถานี 47161** บริเวณลำภาชี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีปริมาณฝนเฉลี่ยสูงสุดในเดือนตุลาคม 2548 ประมาณ 274.3 มิลลิเมตร และมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนมกราคม 2549 ประมาณ 5.0 มิลลิเมตร ส่วนปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งหมดในรอบปีประมาณ 1,442 มิลลิเมตร

■ **สถานี 13053** บริเวณหลังเขื่อนวชิราลงกรณ์ อำเภอบางแพ จังหวัดกาญจนบุรี มีปริมาณฝนเฉลี่ยสูงสุดในเดือนกรกฎาคม 2548 ประมาณ 554.0 มิลลิเมตร เดือนมกราคม ไม่มีฝนตก ส่วนปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งหมดในรอบปีประมาณ 2,072 มิลลิเมตร

■ **สถานี 13630** บริเวณแม่น้ำแควน้อย อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี มีปริมาณฝนเฉลี่ยสูงสุดในเดือนตุลาคม 2548 ประมาณ 285.5 มิลลิเมตร เดือนมกราคม ไม่มีฝนตก ส่วนปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งหมดในรอบปีประมาณ 1,187 มิลลิเมตร

■ **สถานี 13511** บริเวณแม่น้ำแม่กลอง ศูนย์อุทกวิทยาและบริหารน้ำ ภาคตะวันตก อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี มีปริมาณฝนเฉลี่ยสูงสุดในเดือนตุลาคม 2548 ประมาณ 337.9 มิลลิเมตร และมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนมกราคม 2549 ประมาณ 0.4 มิลลิเมตร ส่วนปริมาณฝนเฉลี่ย ทั้งหมดในรอบปีประมาณ 1,248 มิลลิเมตร

ลุ่มน้ำเพชรบุรี

■ **สถานี 37101** บริเวณหลังเขื่อนแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีปริมาณฝนเฉลี่ยสูงสุดในเดือนตุลาคม 2548 ประมาณ 383.5 มิลลิเมตร และมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนมกราคม 2549 ประมาณ 5.3 มิลลิเมตร ส่วนปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งหมดในรอบปีประมาณ 1,281 มิลลิเมตร

ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก

■ **สถานี 45181** บริเวณแม่น้ำกุยบุรี อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีปริมาณฝนเฉลี่ยสูงสุดในเดือนตุลาคม 2548 ประมาณ 324.3 มิลลิเมตร เดือนมกราคม ไม่มีฝนตก ส่วนปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งหมดในรอบปีประมาณ 1,345 มิลลิเมตร

(ข) ปริมาณน้ำท่า

ปริมาณน้ำท่าสูงสุด - ต่ำสุด รายเดือนในช่วงที่ผ่านมา ณ สถานีสำรวจปริมาณน้ำท่า จำนวน 31 สถานี ประกอบไปด้วย ลุ่มน้ำแม่กลอง จำนวน 17 สถานี ลุ่มน้ำเพชรบุรี จำนวน 4 สถานี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก จำนวน 10 สถานี ปริมาณน้ำท่าในลำน้ำต่างๆ สามารถสรุปสถานีที่สำคัญๆ ได้ดังนี้

ลุ่มน้ำแม่กลอง

■ **สถานี K.17** บริเวณลำภาษี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีปริมาณน้ำเฉลี่ย สูงสุดในเดือนตุลาคม 2548 ประมาณ 146.70 ล้านลูกบาศก์เมตร และมีปริมาณน้ำเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนมีนาคม 2549 ประมาณ 0.89 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่วนปริมาณน้ำเฉลี่ยทั้งหมดในรอบปีประมาณ 269.8 ล้านลูกบาศก์เมตร

■ **สถานี K.54** บริเวณหลังเขื่อนวชิราลงกรณ์ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี มีปริมาณน้ำเฉลี่ยสูงสุดในเดือนมีนาคม 2549 ประมาณ 804 ล้านลูกบาศก์เมตร และมีปริมาณน้ำเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนตุลาคม 2548 ประมาณ 171.9 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่วนปริมาณน้ำเฉลี่ยทั้งหมดในรอบปีประมาณ 4,858 ล้านลูกบาศก์เมตร

■ **สถานี K.37** บริเวณแม่น้ำแควน้อย อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี มีปริมาณน้ำเฉลี่ย สูงสุดในเดือนมีนาคม 2549 ประมาณ 834 ล้านลูกบาศก์เมตร และมีปริมาณน้ำเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนมิถุนายน 2548 ประมาณ 289.1 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่วนปริมาณน้ำเฉลี่ยทั้งหมดในรอบปีประมาณ 6,732 ล้านลูกบาศก์เมตร

■ **สถานี K.35A** บริเวณแม่น้ำแควใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี มีปริมาณน้ำเฉลี่ย สูงสุดในเดือนเมษายน 2548 ประมาณ 548.2 ล้านลูกบาศก์เมตร และมีปริมาณน้ำเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนสิงหาคม 2548 ประมาณ 107.4 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่วนปริมาณน้ำเฉลี่ยทั้งหมดในรอบปีประมาณ 3,142 ล้านลูกบาศก์เมตร

ลุ่มน้ำเพชรบุรี

■ **สถานี B.3A** บริเวณหลังเขื่อนแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีปริมาณน้ำเฉลี่ยสูงสุดในเดือนมีนาคม 2549 ประมาณ 108.7 ล้านลูกบาศก์เมตร และมีปริมาณน้ำเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนธันวาคม 2548 ประมาณ 26.48 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่วนปริมาณน้ำเฉลี่ยทั้งหมดในรอบปีประมาณ 683.1 ล้านลูกบาศก์เมตร

■ **สถานี B.10** บริเวณหลังเขื่อนเพชร อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี มีปริมาณน้ำเฉลี่ย สูงสุดในเดือนพฤศจิกายน 2548 ประมาณ 31.85 ล้านลูกบาศก์เมตร และมีปริมาณน้ำเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนกันยายน 2548 ประมาณ 4 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่วนปริมาณน้ำเฉลี่ยทั้งหมดในรอบปีประมาณ 113.4 ล้านลูกบาศก์เมตร

ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก

■ สถานี Ky.3 บริเวณแม่น้ำกุยบุรี อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีปริมาณน้ำเฉลี่ยสูงสุดในเดือนพฤศจิกายน 2548 ประมาณ 22.84 ล้านลูกบาศก์เมตร และมีปริมาณน้ำเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ 2549 ประมาณ 0.01 ล้านลูกบาศก์เมตร ส่วนปริมาณน้ำเฉลี่ยทั้งหมดในรอบปีประมาณ 61.08 ล้านลูกบาศก์เมตร

1.8 สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม หรือ สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม หมายถึง พื้นที่ หรือบริเวณที่สะท้อนถึงพัฒนาการที่สำคัญของประวัติศาสตร์มนุษยชาติในทุกระดับ อันมีความเกี่ยวข้องกับเชื่อมโยงกับองค์ความรู้และการให้คุณค่าของสังคมและชุมชน บอกเล่าเรื่องราวความสัมพันธ์ของมนุษย์กับธรรมชาติผ่านช่วงเวลา

ปัจจุบันมีการจัดทำระบบเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมเป็นหนึ่งในผลผลิตที่สำคัญ ภายใต้โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม (TCEP) ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและเดนมาร์ก (DANIDA) โดยมีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็น ผู้ประสานงานหลักฝ่ายไทย ระบบนี้เกิดจากการนำระบบเพื่อการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมของเดนมาร์ก ได้แก่ “ระบบการสำรวจคุณค่าทางสถาปัตยกรรมในสภาพแวดล้อม SAVE (Survey of Architectural Value in the Environment) และ ระบบการบูรณาการแหล่งมรดกวัฒนธรรมเข้าสู่กระบวนการวางแผน CHIP (Cultural Heritage in Planning) มาปรับใช้และปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย โดยคณะทำงานจากสถาบันการศึกษาไทย 3 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ดำเนินการทดสอบระบบในพื้นที่ศึกษาต่างๆ ได้แก่ จังหวัดสมุทรสงคราม กรุงเทพมหานคร โกสสินทร์ และนนทบุรี ตามลำดับ

พื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม ได้ดำเนินงานในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา เนื่องจาก

- คลองอัมพวาเป็นคลองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์
- มีบ้านไม้เรือนแถวริมฝั่งคลองอัมพวาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะแตกต่างจากชุมชนอื่น และยังมีสภาพค่อนข้างสมบูรณ์

● มีศักยภาพสำหรับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม มีแผนที่และข้อมูลจากการศึกษาของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งจัดทำโดยคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ตำแหน่งที่ตั้งใกล้กับกรุงเทพ
- มีชุมชนในท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในโครงการ รวมทั้งความพร้อมของหน่วยงานของรัฐในระดับท้องถิ่น

● มีคณะศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีความรู้ความเข้าใจสภาพปัญหาของพื้นที่และมีความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นอย่างดี

การดำเนินการใช้การประชุมกลุ่มของผู้เชี่ยวชาญในระดับท้องถิ่น เพื่อประชุมหารือ ระดมความคิดเห็น และสรุปเป็นเอกสารคุณลักษณะสำคัญของจังหวัด การสร้างข้อมูลอ้างอิงร่วมกันดังกล่าว จะเป็นการลดระยะเวลาที่จะต้องใช้ในการสร้างฐานความเข้าใจร่วมกัน และเป็นการจำกัดเนื้อหาของการสำรวจ และการเก็บข้อมูลให้ตรงกับประเด็นที่ต้องการเน้น และมีความสำคัญเร่งด่วนในการดำเนินการ

ข้อมูลจากคุณลักษณะสำคัญในทุกด้านจะได้ถูกนำมาแลกเปลี่ยนกันเพื่อระดมความคิดเห็น ก่อนที่จะนำมากำหนดเป็นสาระสำคัญ (Theme) ของแต่ละจังหวัดโดยอ้างอิงเบื้องต้นได้จาก กลุ่มหัวข้อสาระสำคัญในด้านต่างๆ อย่างกว้างขวางได้ดังนี้ คือ

A กลุ่มสาระสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมมนุษย์ (Built Environment)

ครอบคลุมองค์ประกอบทางกายภาพที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ ได้แก่ สถาปัตยกรรม สิ่งก่อสร้าง โบราณสถาน ชุมชน โครงสร้างเมือง แหล่งโบราณคดี ฯลฯ

B กลุ่มสาระสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ (Natural Environment)

ครอบคลุมองค์ประกอบทางกายภาพทางธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำ คลอง แหล่งน้ำ ป่าไม้ ฯลฯ

C กลุ่มสาระสำคัญด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และมรดกวัฒนธรรมทางนามธรรม (Intangible Heritage)

ครอบคลุมหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่ไม่ใช่กายภาพ เช่น เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มชนชาติพันธุ์ แหล่งการผลิต แหล่งเกษตรกรรม และภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น ฯลฯ

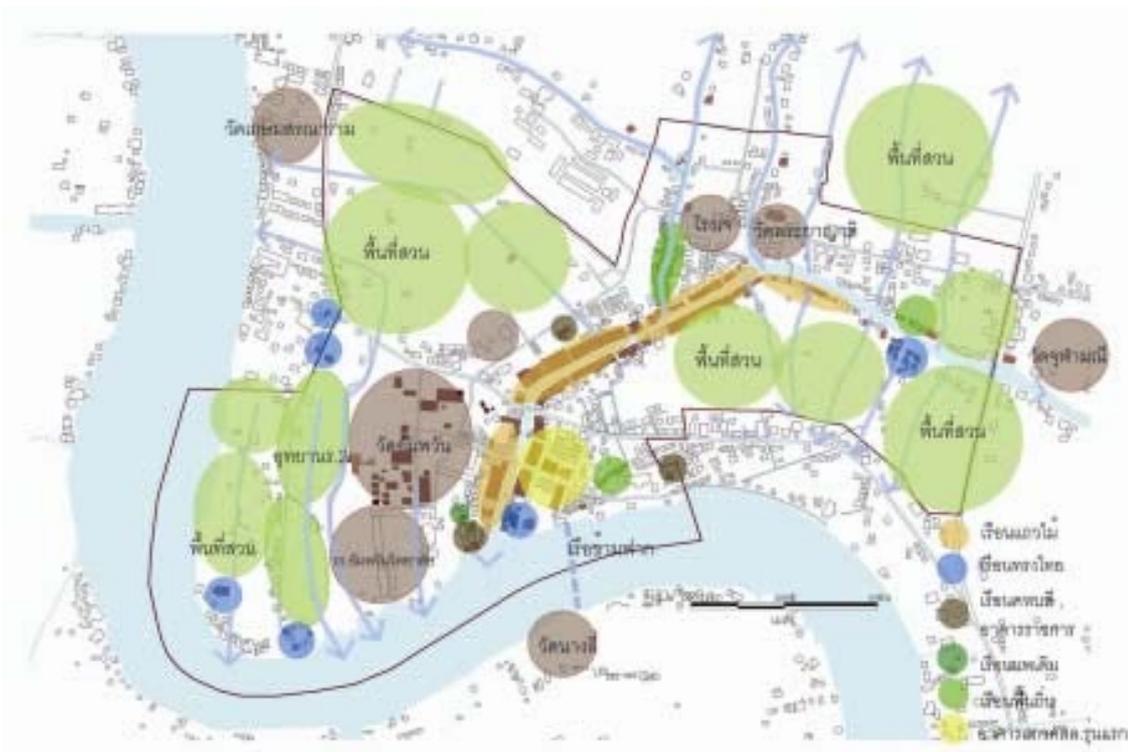
ผลการสำรวจได้ถูกนำมาสรุปเป็น ระบบเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม โดยโครงการมีความมุ่งหวังว่าระบบนี้จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการพื้นที่แหล่งมรดกวัฒนธรรม โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อขยายผลการดำเนินการสู่จังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศต่อไปในอนาคต



ภาพที่ 1.10 แสดงบ้านไม้เรือนแถวริมฝั่งคลอง



ภาพที่ 1.11 แผนที่แสดงองค์ประกอบชุมชนในปัจจุบันของพื้นที่อัมพวา



ภาพที่ 1.12 แผนที่แสดงการสรุปฐานทรัพยากรทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ เพื่อประกอบการกำหนดแผนงานและมาตรการของพื้นที่อัมพวา

บทที่ 2

ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม/ คุณภาพสิ่งแวดล้อม : ภาวะมลพิษ

2.1 สถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำ ปี 2549

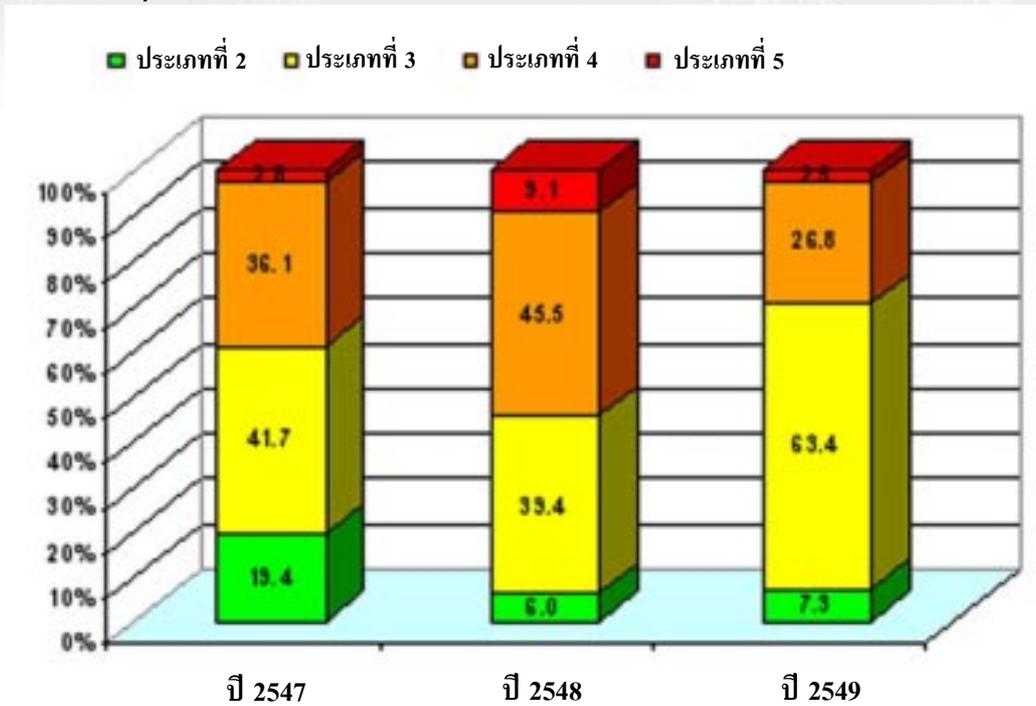
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (สสภ.8) ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่รับผิดชอบ ปี 2549 ดังนี้

1. ลุ่มน้ำแม่กลอง ประกอบด้วยแม่น้ำสายหลัก 3 สาย ได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง แควน้อย และ แควใหญ่
2. ลุ่มน้ำเพชรบุรี ประกอบด้วยแม่น้ำสายหลัก 1 สาย ได้แก่ แม่น้ำเพชรบุรี
3. ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก ประกอบด้วยแม่น้ำสายหลัก 2 สาย ได้แก่ แม่น้ำปราณบุรี และ

กุยบุรี

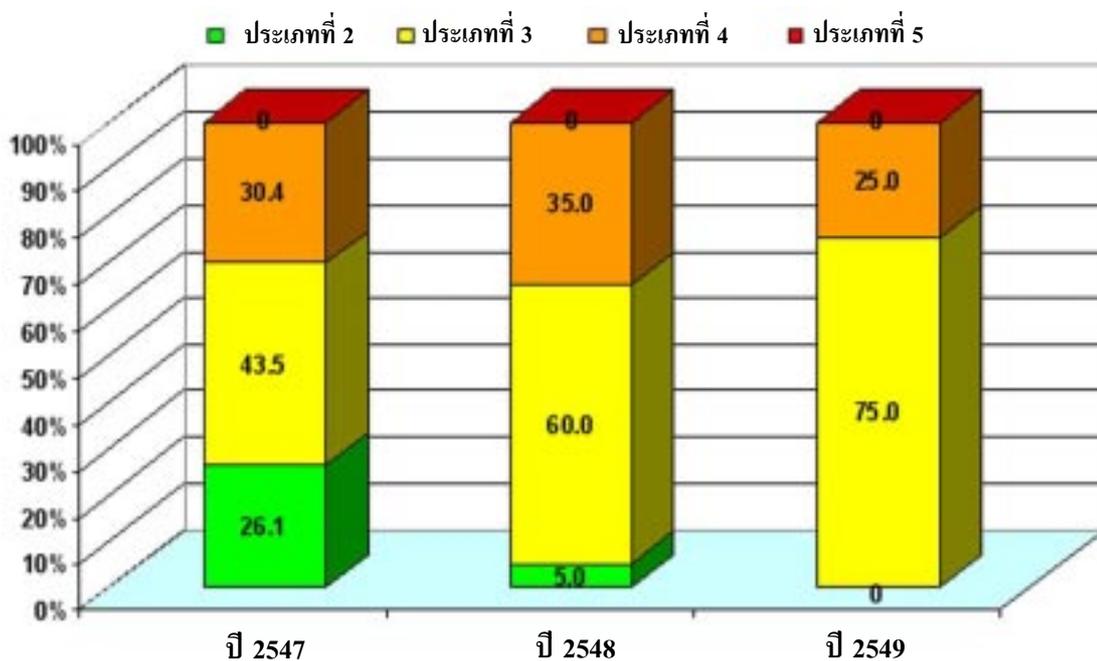
คุณภาพน้ำแหล่งน้ำ ปี 2549 ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 โดยรวม มีคุณภาพที่ดีขึ้นกว่าปี 2548 และ ปี 2547 จากการสรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ปี 2549 จำนวนทั้งสิ้น 41 สถานี พบว่าคุณภาพน้ำ จัดอยู่ในประเภทที่ 2 และ 3 หรืออยู่ในเกณฑ์ดี และพอใช้ จำนวน 29 สถานี คิดเป็นร้อยละ 70.7 ในขณะที่ ปี 2547 และ 2548 มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์ดี และพอใช้ ร้อยละ 61.1 และ 45.4 ตามลำดับ ในขณะที่คุณภาพน้ำประเภทที่ 5 ในปี 2549 มีเพียง 1 สถานี คือ บริเวณปากแม่น้ำเพชรบุรี อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่เดิม เมื่อ ปี 2548 เมื่อพิจารณาคุณภาพน้ำแยกตามลุ่มน้ำ พบว่า ลุ่มน้ำแม่กลอง และลุ่มน้ำภาคใต้ (ประกอบด้วยลุ่มน้ำเพชรบุรี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก) ก็มีลักษณะ เช่นเดียวกัน รายละเอียด ดังแสดงในภาพที่ 2.1 ภาพที่ 2.2 และภาพที่ 2.3 ตามลำดับ

คุณภาพน้ำแหล่งน้ำ พื้นที่ความรับผิดชอบสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8



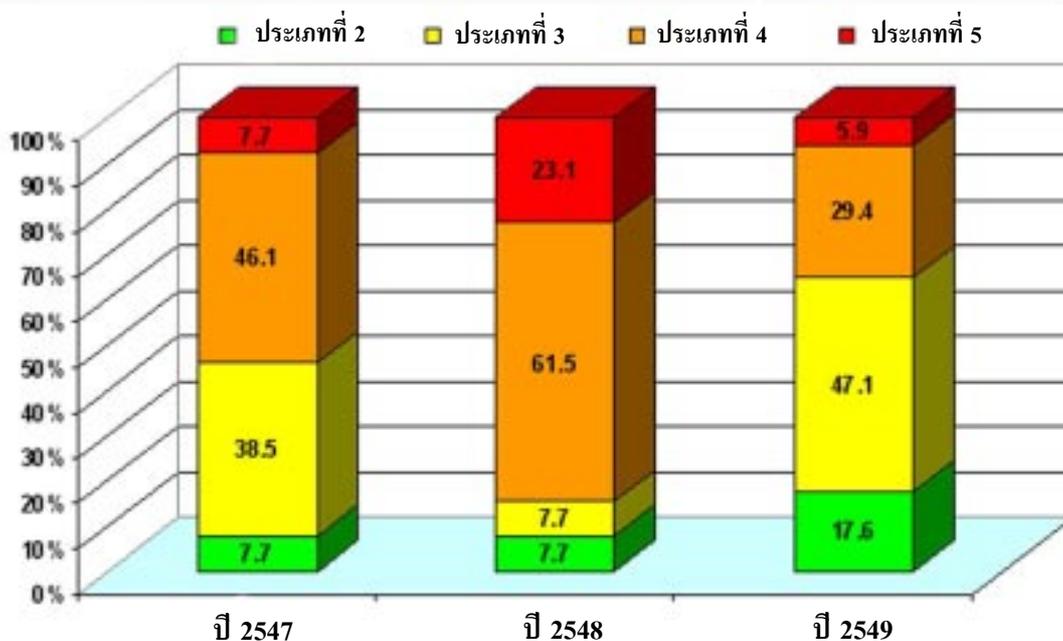
ภาพที่ 2.1 แสดงคุณภาพน้ำแหล่งน้ำ พื้นที่รับผิดชอบ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ปี 2547 - 2549

คุณภาพน้ำแหล่งน้ำลุ่มน้ำแม่กลอง



ภาพที่ 2.2 แสดงคุณภาพน้ำลุ่มน้ำแม่กลอง ปี 2547- 2549

คุณภาพน้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี และชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก



ภาพที่ 2.3 แสดงคุณภาพน้ำแหล่งน้ำ ลุ่มน้ำเพชรบุรี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก ปี 2547 – 2549

2.1.1 คุณภาพน้ำลุ่มน้ำแม่กลอง ปี 2549

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำลุ่มน้ำแม่กลอง รวมทั้งสิ้น 24 สถานีได้แก่ แม่น้ำแม่กลอง 12 สถานี แม่น้ำแควน้อย 7 สถานี แม่น้ำแควใหญ่ 5 สถานี จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ 3 ครั้ง ในเดือนพฤศจิกายน 2548 เดือนกุมภาพันธ์ และ พฤษภาคม 2549 สามารถสรุปผลการติดตามตรวจสอบ ดังนี้

1. คุณภาพน้ำแม่น้ำแม่กลอง

กรมควบคุมมลพิษได้ประกาศให้คุณภาพน้ำแม่กลองตลอดสาย อยู่ในแหล่งน้ำประเภทที่ 3 คือ เป็นแหล่งน้ำที่มีคุณภาพพอใช้ สามารถใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคได้ โดยผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปและการฆ่าเชื้อโรค และสามารถใช้ในการเกษตรกรรม และการอุตสาหกรรม แต่จากการตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่กลอง ปี 2549 พบว่า คุณภาพน้ำโดยเฉลี่ย มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ จัดอยู่ในประเภทที่ 3 จำนวน 7 สถานี (ร้อยละ 58.3) และต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน หรือค่อนข้างเสื่อมโทรม จัดอยู่ในประเภทที่ 4 จำนวน 5 สถานี (ร้อยละ 41.7) ซึ่งไม่เหมาะสำหรับการใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภค บริโภค แต่หากมีความจำเป็นต่องาน จะต้องมีกระบวนการปรับปรุงคุณภาพเป็นพิเศษ และผ่านการฆ่าเชื้อโรคด้วย

ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) ปริมาณความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์ (BOD) และปริมาณไนโตรเจนในรูปของแอมโมเนีย (NH₃) ของแม่น้ำแม่กลองตลอดสาย มีค่าระหว่าง 4.77 – 5.93 มก./ล. 0.63 – 1.73 มก./ล. และ 0.03 – 0.13 มก./ล. ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 3 พารามิเตอร์ มีค่าไม่เกินค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำแม่น้ำแม่กลอง คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาสำคัญของแม่น้ำแม่กลอง ได้แก่ ปริมาณแบคทีเรียชนิดโคลิฟอร์ม (TCB) และฟีคัลโคลิฟอร์ม (FCB) ซึ่งพบค่าเฉลี่ยในปริมาณที่สูงกว่าค่ามาตรฐานมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณที่ไหลผ่านชุมชนหนาแน่น ได้แก่ บริเวณ อำเภอเมือง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จนถึง อำเภอดำรงวิทยะกา จังหวัดกาญจนบุรี รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 2.1



ภาพที่ 2.4 แสดงสถานีเก็บตัวอย่างน้ำ สถานี MK08 แม่น้ำแม่กลอง

ตารางที่ 2.1 ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำแม่กลอง จำนวน 3 ครั้ง ปี 2549

สถานี	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำที่สำคัญ					ประเภทคุณภาพน้ำ (เกณฑ์คุณภาพน้ำ)	ปัญหา
	DO	BOD	TCB	FCB	NH ₃		
	(mg/l)		(MPN/100ml)		(mg/l)		
MK01	4.77	0.63	6,100.00	2,466.67	0.11	3(พอใช้)	-
MK02	4.83	0.90	3,666.67	2,266.67	0.07	3(พอใช้)	-
MK03	5.10	1.73	3,433.33	1,466.67	0.08	3(พอใช้)	-
MK04	5.30	1.73	7,000.00	2,900.00	0.09	3(พอใช้)	-
MK05	5.27	1.13	22,666.67	17,333.33	0.08	4(ต่ำ)	TCB,FCB
MK06	4.83	1.50	8,000.00	2,500.00	0.13	3(พอใช้)	-
MK07	4.97	1.70	52,666.67	3,133.33	0.06	4(ต่ำ)	TCB
MK7.1	5.50	1.77	34,666.67	4,900.00	0.06	4(ต่ำ)	TCB,FCB
MK7.9	5.43	0.93	28,000.00	3,900.00	0.06	4(ต่ำ)	TCB,FCB
MK08	5.83	1.50	63,666.67	32,333.33	0.03	4(ต่ำ)	TCB,FCB
MK09	5.93	1.27	1,566.67	433.33	0.06	3(พอใช้)	-
MK10	5.20	1.20	3,000.00	656.67	0.03	3(พอใช้)	-
มาตรฐานคุณภาพน้ำ							
ประเภทที่ 3	≥4.0	≤2.0	≤20,000	≤4,000	≤0.5	พอใช้	

บริเวณที่เก็บตัวอย่างน้ำ

- | | |
|---|---|
| MK01: ปากน้ำแม่กลอง อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม | MK07: สะพานเฉลิมพระเกียรติฯ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี |
| MK02: หน้ารพ.สมุทรสงคราม อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม | MK7.1: สะพานวัดลาดบัวขาว อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี |
| MK03: หน้าที่ว่าการ อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม | MK7.9: สะพานเฉลิมพระเกียรติ (วัดคงศักดิ์) อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี |
| MK04: สะพานสมเด็จพระอัมรินทร์ อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม | MK08: บ้านท่าเรือ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี |
| MK05: หน้าค่ายกานูรังษี อ.เมือง จ.ราชบุรี | MK09: ท่าเขื่อนแม่กลอง อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี |
| MK06: สะพานธรรมเสน-เจ็ดเสมียน อ.โพธาราม จ.ราชบุรี | MK10: บ้านปากแพรก อ.เมือง จ.กาญจนบุรี |

2. คุณภาพน้ำแม่น้ำแควใหญ่

ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำแม่น้ำแควใหญ่ปี 2549 พบว่ามีคุณภาพน้ำโดยรวมต่ำกว่าปี 2548 เนื่องจากไม่พบคุณภาพน้ำประเภทที่ 2 เลย คุณภาพน้ำแม่น้ำแควใหญ่เฉลี่ยจัดอยู่ในประเภทที่ 3 จำนวน 4 สถานี อยู่ในประเภทที่ 4 หรือค่อนข้างเสื่อมโทรม จำนวน 1 สถานี ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) ปริมาณแบคทีเรียชนิดโคลิฟอร์ม (TCB) และ ฟีคัลโคลิฟอร์ม (FCB) และปริมาณไนโตรเจน ในรูปของ แอมโมเนีย (NH3) ของแม่น้ำแควใหญ่ตลอดสาย มีค่าระหว่าง 4.87 – 6.37 มก./ล., 320 – 2,700 MPN/ 100 ml., 20 – 466.67 MPN/ 100 ml. และ 0.02 – 0.09 มก./ล. ตามลำดับ คุณภาพน้ำ ที่เป็นปัญหาสำคัญของ แม่น้ำแควใหญ่ ได้แก่ ปริมาณความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์ (BOD) ซึ่งพบค่าเฉลี่ยในปริมาณ 2.37 มก./ล. บริเวณ ต.ทุ่งลาดหญ้า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี รายละเอียดแสดงในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำแควใหญ่ จำนวน 3 ครั้ง ปี 2549

สถานี	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำที่สำคัญ					ประเภทคุณภาพน้ำ (เกณฑ์คุณภาพน้ำ)	ปัญหา
	*DO	BOD	TCB	FCB	NH3		
	(mg/l)	(mg/l)	(MPN/100ml.)	(MPN/100ml.)	(mg/l)		
KY01	5.40	1.00	2,700.00	466.67	0.05	3(พอใช้)	-
KY02	5.43	1.13	1,766.67	106.67	0.02	3(พอใช้)	-
KY03	6.37	2.37	1,466.67	153.33	0.04	4(ต่ำ)	BOD
KY04	5.07	1.37	336.67	26.67	0.05	3(พอใช้)	-
KY05	4.87	1.23	320.00	20.00	0.09	3(พอใช้)	-
มาตรฐานคุณภาพน้ำ							
ประเภทที่ 2	≥ 6.0	≤ 1.5	≤ 5,000	≤ 1,000	≤ 0.5	ดี	
ประเภทที่ 3	≥ 4.0	≤ 2.0	≤ 20,000	≤ 4,000	≤ 0.5	พอใช้	
ประเภทที่ 4	≥ 2.0	≤ 4.0	-	-	≤ 0.5	ต่ำ	

บริเวณที่เก็บตัวอย่างน้ำ

KY01: สะพานพระสังฆราชฯปากแม่น้ำแควใหญ่ อ.เมือง จ.กาญจนบุรี

KY02: สะพานเหนือเมือง อ.เมือง จ.กาญจนบุรี

KY03: สะพาน ต.ทุ่งลาดหญ้า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี

KY04: คำนใต้เขื่อนท่าทุ่งนา อ.ศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี

KY05: ท้ายเขื่อนศรีนครินทร์ อ.ศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี

3. คุณภาพน้ำแม่น้ำแควน้อย

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำในแม่น้ำแควน้อย ปี 2549 จำนวน 7 สถานี พบว่าคุณภาพน้ำโดยเฉลี่ยทั้ง 7 สถานี จัดอยู่ในประเภทที่ 3 หรือ ระดับพอใช้ ตั้งแต่บริเวณท้ายเขื่อนวชิราลงกรณ์ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี จนถึงปากแม่น้ำแควน้อย ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำที่สำคัญ ได้แก่ ปริมาณออกซิเจน ที่ละลาย ในน้ำ (DO) มีค่าระหว่าง 4.63–5.87 มก./ล. ปริมาณความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์(BOD) มีค่าระหว่าง 0.7–1.67 มก./ล. ปริมาณแบคทีเรียชนิด โคลิฟอร์ม (TCB) มีค่าระหว่าง 410–5,133 MPN/ 100 ml. และ ฟีคัล โคลิฟอร์ม (FCB) มีค่าระหว่าง 90 – 1,033.33 MPN/ 100 ml. และปริมาณไนโตรเจนในรูปของแอมโมเนีย (NH3) มีค่าระหว่าง 0.02 – 0.06 มก./ล. รายละเอียด แสดงในตารางที่ 2.3



ภาพที่ 2.5 แสดงสถานีเก็บตัวอย่างน้ำ สถานี KN2.5 แม่น้ำแควน้อย

ตารางที่ 2.3 ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำแควน้อย จำนวน 3 ครั้ง ปี 2549

สถานี	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำที่สำคัญ					ประเภทคุณภาพน้ำ (เกณฑ์คุณภาพน้ำ)	ปัญหา
	DO	BOD	TCB	FCB	NH3		
	(mg/l)	(mg/l)	(MPN/100ml.)	(MPN/100ml.)	(mg/l)		
KN01	5.60	1.57	2,500.00	1,033.33	0.04	3(พอใช้)	-
KN02	5.87	0.77	5,133.33	766.67	0.02	3(พอใช้)	-
KN2.5	5.67	1.67	3,666.67	213.33	0.03	3(พอใช้)	-
KN03	5.40	0.70	2,433.33	700.00	0.02	3(พอใช้)	-
KN04	5.47	0.80	1,533.33	280.00	0.06	3(พอใช้)	-
KN4.5	5.80	1.40	746.67	123.33	0.05	3(พอใช้)	-
KN05	4.63	0.73	410.00	90.00	0.06	3(พอใช้)	-
มาตรฐานคุณภาพน้ำ							
ประเภทที่ 2	≥6.0	≤1.5	≤5,000	≤1,000	≤ 0.5	ดี	
ประเภทที่ 3	≥4.0	≤2.0	≤20,000	≤4,000	≤ 0.5	พอใช้	
ประเภทที่ 4	≥2.0	≤4.0	-	-	≤ 0.5	ต่ำ	

บริเวณที่เก็บตัวอย่างน้ำ

KN01 : ปากแม่น้ำแควน้อย ต.หนองหญ้า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี

KN02 : หมู่บ้านช้าง ไทรโยค อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี

KN2.5 : สะพานปากแซง อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี

KN03 : โรงแรมหมู่บ้านริเวอ์แคว อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี

KN04 : ปากทางน้ำตกไทรโยคใหญ่ อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี

KN4.5 : สะพานทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

KN05 : ท้ายเขื่อนวชิราลงกรณ์ ต.ท่าขนุน อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

2.1.2 คุณภาพน้ำลุ่มน้ำเพชรบุรี ปี 2549

กรมควบคุมมลพิษ ได้กำหนดคุณภาพน้ำในแม่น้ำเพชรบุรี ออกเป็น 2 ช่วง คือช่วงแรก ตั้งแต่ท้ายเขื่อนแก่งกระจาน บริเวณบ้านแก่งกระจาน ตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน ถึงท้ายเขื่อน



ภาพที่ 2.6 แสดงลักษณะลำน้ำ แม่น้ำเพชรบุรี

เพชรบุรี บริเวณบ้านค้อละออม ตำบลท่าแลง อำเภอยาง

ให้เป็นแหล่งน้ำประเภท 2 คือ เป็นแหล่งน้ำที่มีคุณภาพดี สามารถใช้ประโยชน์ได้หลากหลายเนื่องจากการปนเปื้อนของน้ำเสียมีน้อย และช่วงที่ 2 ตั้งแต่ท้ายเขื่อนเพชรบุรี จนถึงปากน้ำเพชรบุรี บริเวณบ้านแหลม ตำบลบ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม ให้เป็นแหล่งน้ำประเภทที่ 3 คือ เป็นแหล่งน้ำที่มีคุณภาพพอใช้ เนื่องจากการปนเปื้อนของน้ำเสียค่อนข้างมาก แหล่งน้ำประเภทนี้ยังสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภคและบริโภคได้ โดยผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพแบบทั่วไป และการฆ่าเชื้อโรค และ

ยังสามารถใช้เพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรมได้

จากการตรวจวัดคุณภาพน้ำในแม่น้ำเพชรบุรี ซึ่งอยู่ในพื้นที่ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 10 สถานี ในปี 2549 จำนวน 2 ครั้ง เมื่อเดือนธันวาคม 2548 และเมษายน 2549 พบว่า คุณภาพน้ำ โดยเฉลี่ยในแม่น้ำช่วงแรก (PC05 - PC06) มีคุณภาพส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ กรมควบคุมมลพิษ กำหนด คือน้ำ มีคุณภาพพอใช้ จัดเป็นประเภทที่ 3 ปัญหาคุณภาพน้ำที่สำคัญ ได้แก่ ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) ซึ่งต่ำกว่า 6.0 มก./ล. เมื่อน้ำไหลผ่านเลยบริเวณนี้ไปแล้ว เข้าสู่ช่วงที่ 2 ของแม่น้ำเพชรบุรี คุณภาพน้ำเริ่มต่ำลงเนื่องจากการปนเปื้อนของน้ำเสียมาก จนกระทั่งคุณภาพน้ำต่ำกว่าเกณฑ์ที่กรมควบคุมมลพิษกำหนด เป็นแหล่งน้ำที่จัดอยู่ในประเภทที่ 4 คือ เป็นแหล่งน้ำที่มีคุณภาพต่ำ สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการ อุตสาหกรรมเท่านั้น ไม่เหมาะที่จะนำไปใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค แต่หากมีความจำเป็นต้องใช้เพื่อ การอุปโภคและบริโภค เนื่องจากไม่สามารถหาแหล่งน้ำอื่นได้ จะต้องมีการปรับปรุงคุณภาพน้ำเป็นพิเศษ และฆ่าเชื้อโรคก่อน สิ่งที่ทำให้น้ำบริเวณนี้มีคุณภาพต่ำ คือมีการปนเปื้อนของจุลินทรีย์ ที่อาศัยอยู่ในสัตว์ เลือดอุ่นมาก (แบคทีเรียชนิดโคลิฟอร์ม และฟิคัล โคลิฟอร์ม) โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณปากแม่น้ำเพชรบุรี คุณภาพน้ำ จัดอยู่ในประเภทที่ 5 คือ เสื่อมโทรมมาก ปัญหาคุณภาพน้ำที่สำคัญ คือ มีการปนเปื้อนของสิ่งสกปรก ที่เป็นสารอินทรีย์ (BOD)

ตารางที่ 2.4 ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำเพชรบุรี จำนวน 2 ครั้ง ปี 2549

สถานี	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำที่สำคัญ					ประเภทคุณภาพน้ำ (เกณฑ์คุณภาพน้ำ)	ปัญหา
	DO	BOD	TCB	FCB	NH3		
	(mg/l)	(mg/l)	(MPN/100ml.)	(MPN/100ml.)	(mg/l)		
PC01	4.75	4.20	8,000.00	4,500.00	0.38	5(ต่ำมาก)	BOD
PC02	4.40	1.80	9,000.00	3,000.00	0.16	3(พอใช้)	-
PC03	5.45	1.50	25,500.00	7,000.00	0.04	4(ต่ำ)	TCB,FCB
PC04	5.80	1.60	12,500.00	5,500.00	0.04	4(ต่ำ)	FCB
PC4.1	5.60	1.40	4,500.00	1,550.00	0.04	3(พอใช้)	-
PC4.9	6.60	1.05	585.00	175.00	0.02	2(ดี)	-
PC05	6.50	1.50	550.00	155.00	0.07	2(ดี)	-
PC5.1	5.85	0.95	1,000.00	145.00	0.04	3(พอใช้)	DO
PC5.9	5.35	0.85	305.00	45.00	0.10	3(พอใช้)	DO
PC06	5.15	1.05	1,500.00	235.00	0.12	3(พอใช้)	DO
มาตรฐานคุณภาพน้ำ							
ประเภทที่ 2	≥ 6.0	≤ 1.5	≤ 5,000	≤ 1,000	≤ 0.5	ดี	(PC05-06)
ประเภทที่ 3	≥ 4.0	≤ 2.0	≤ 20,000	≤ 4,000	≤ 0.5	พอใช้	(PC01 – 4.9)

บริเวณที่เก็บตัวอย่างน้ำ

- | | |
|--|---|
| PC01 : ปากแม่น้ำเพชรบุรี อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี | PC02 : สะพานข้ามก่อนเข้าบ้านแหลม อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี |
| PC03 : สะพานเทศบาล ต.คลองกระแชะ อ.เมือง จ.เพชรบุรี | PC04 : อ.เพชรเกษม บ้านต้นม่วง-บ้านหม้อ อ.เมือง จ.เพชรบุรี |
| PC4.1 : สะพานราษฎร์ร่วมศรัทธา(วัดลาดศรีธรรม)
อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี | PC4.9 : สะพานยางหย่อง อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี |
| PC05 : ท่าเทียบเรือเพชรบุรี ม.1 ต.ท่าแดง อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี | PC5.1 : สะพานท่าไม้รวก ต.ท่าไม้รวก อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี |
| PC5.9 : สะพานสองพี่น้อง อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี | PC06 : ท่าเทียบเรือแก่งกระจาน ม.1 ต.แก่งกระจาน อ.แก่งกระจาน
จ.เพชรบุรี |

2.1.3 คุณภาพน้ำลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตะวันตก ปี 2549

1. แม่น้ำปราณบุรี

แม่น้ำปราณบุรี เป็นแม่น้ำสายสั้นๆ อยู่ในพื้นที่ อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ จากการตรวจวัดคุณภาพน้ำในแม่น้ำปราณบุรี จำนวน 5 สถานี จำนวน 2 ครั้ง เมื่อเดือนธันวาคม 2548 และเมษายน 2549 พบว่าคุณภาพน้ำในแม่น้ำโดยเฉลี่ย มีเกณฑ์ต่ำกว่าปี 2548 บริเวณท้ายเขื่อนปราณบุรี สะพานถนนเพชรเกษม และบริเวณบ้านนาห้วย คุณภาพน้ำจัดอยู่ในแหล่งน้ำประเภทที่ 4 ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่มีคุณภาพต่ำสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการอุตสาหกรรม ไม่เหมาะที่จะนำไปใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภคแต่หากมีความจำเป็นต้องใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค เนื่องจากไม่สามารถ หาแหล่งน้ำอื่นได้ จะต้องมีการปรับปรุงคุณภาพน้ำเป็นพิเศษ และฆ่าเชื้อโรคก่อน ปัญหาคุณภาพน้ำที่สำคัญ คือมีการปนเปื้อนของสิ่งสกปรกที่เป็นสารอินทรีย์ (BOD) และปริมาณฟิซิล โคลิฟอร์มแบคทีเรีย

ตารางที่ 2.5 ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำปราณบุรี จำนวน 2 ครั้ง ปี 2549

สถานี	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำที่สำคัญ					ประเภทคุณภาพน้ำ (เกณฑ์คุณภาพน้ำ)	ปัญหา
	DO	BOD	TCB	FCB	NH3		
	(mg/l)	(mg/l)	(MPN/100ml.)	(MPN/100ml.)	(mg/l)		
PB01	5.50	1.50	1,050.00	650.00	0.17	3(พอใช้)	-
PB02	4.95	2.15	3,150.00	935.00	0.19	4(ต่ำ)	BOD
PB03	5.20	2.00	19,000.00	7,000.00	0.19	4(ต่ำ)	FCB
PB04	5.30	0.85	1,400.00	120.00	0.06	3(พอใช้)	-
PB05	6.35	2.30	600.00	40.00	0.16	4(ต่ำ)	BOD
มาตรฐานคุณภาพน้ำ							
ประเภทที่ 2	≥6.0	≤1.5	≤5,000	≤1,000	≤0.5	ดี	
ประเภทที่ 3	≥4.0	≤2.0	≤20,000	≤4,000	≤0.5	พอใช้	
ประเภทที่ 4	≥2.0	≤4.0	-	-	≤0.5	ต่ำ	

บริเวณที่เก็บตัวอย่างน้ำ

- PB01 : ปากแม่น้ำปราณบุรี อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์
- PB02 : สะพานบ้านนาห้วย อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์
- PB03 : สะพานถนนเพชรเกษม ม. 6 กม.256 บ. โรงสูบ จ.ประจวบคีรีขันธ์
- PB04 : โรงสูบน้ำแรงต่ำการประปาปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์
- PB05 : ท้ายเขื่อนปราณบุรี อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์

2. แม่น้ำกุยบุรี

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้ทำการตรวจวัดคุณภาพน้ำแม่น้ำกุยบุรี ซึ่งอยู่ในพื้นที่ อ.กุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ เพียง 2 สถานี จากการตรวจวัดคุณภาพน้ำเมื่อเดือนธันวาคม 2548 และเมษายน 2549 พบว่า คุณภาพน้ำดีขึ้นกว่าปี 2548 โดยบริเวณปากแม่น้ำกุยบุรี บ้านปากคลองเกลียว ตำบลบ่อนอก ซึ่งเป็นจุดที่น้ำไหลผ่านเทศบาลตำบลกุยบุรีมาแล้ว พบว่ามีคุณภาพจัดอยู่ในประเภทที่ 3 เป็นแหล่งน้ำที่มีคุณภาพพอใช้และบริเวณถนนเพชรเกษม ต.กุยบุรี คุณภาพน้ำอยู่ในประเภทที่ 2 จัดอยู่ในเกณฑ์ดี

ตารางที่ 2.6 ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำแม่น้ำกุยบุรี จำนวน 2 ครั้ง ปี 2549

สถานี	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำที่สำคัญ					ประเภทคุณภาพน้ำ (เกณฑ์คุณภาพน้ำ)	ปัญหา
	DO	BOD	TCB	FCB	NH3		
	(mg/l)	(mg/l)	(MPN/100ml.)	(MPN/100ml.)	(mg/l)		
KB01	4.50	1.60	1,750.00	800.00	0.10	3(พอใช้)	-
KB02	6.15	1.45	1,050.00	75.00	0.08	2(ดี)	-
มาตรฐานคุณภาพน้ำ							
ประเภทที่ 2	≥ 6.0	≤ 1.5	≤ 5,000	≤ 1,000	≤ 0.5	ดี	
ประเภทที่ 3	≥ 4.0	≤ 2.0	≤ 20,000	≤ 4,000	≤ 0.5	พอใช้	

บริเวณที่เก็บตัวอย่างน้ำ

KB01 : ปากแม่น้ำกุยบุรี บ.ปากคลองเกลียว ต.บ่อนอก จ.ประจวบคีรีขันธ์

KB02 : สะพาน อ.เพชรเกษม ต.กุยบุรี อ.กุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์

2.1.4 คุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก ปี 2549

คุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ยังคงมีความเสื่อมโทรม เช่นเดียวกับปี 2547 และปี 2548 จากการตรวจวัดคุณภาพน้ำของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 จำนวน 3 ครั้ง เมื่อเดือนธันวาคม 2548 มีนาคม 2549 และมิถุนายน 2549 และนำค่าเฉลี่ยของการตรวจวัด มาเปรียบเทียบกับมาตรฐาน คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน พบว่าคุณภาพน้ำส่วนใหญ่ จัดเป็นแหล่งน้ำที่มีคุณภาพประเภทที่ 4 สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการอุตสาหกรรม หากมีความจำเป็นต้องใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภคต้องมีการปรับปรุงคุณภาพน้ำเป็นพิเศษและฆ่าเชื้อโรคก่อน ปัญหาคุณภาพน้ำที่สำคัญของคลองดำเนินสะดวก ได้แก่ ปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำ (DO) ปริมาณการปนเปื้อนของ แบคทีเรียประเภทโคลิฟอร์ม (TCB) และ ฟีคัล โคลิฟอร์ม (FCB) ซึ่งน่าจะมีสาเหตุจากการปล่อยน้ำเสียของชุมชน 2 แห่งคลอง ดังแสดงรายละเอียด ดังนี้



ภาพที่ 2.7 แสดงบริเวณคลองดำเนินสะดวก

ตารางที่ 2.7 ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำคลองดำเนินสะดวก จำนวน 3 ครั้ง ปี 2549

สถานี	ค่าเฉลี่ยคุณภาพน้ำที่สำคัญ				ประเภทคุณภาพน้ำ	ปัญหา
	*DO	BOD	TCB	FCB		
	(mg/l)		(MPN/100ml.)		(เกณฑ์คุณภาพน้ำ)	
DS01	3.90	1.00	16,333.00	7,000.00	ต่ำ	DO FCB
DS02	4.10	0.90	8,000.00	3,800.00	พอใช้	-
DS03	3.30	1.10	27,667.00	4,667.00	ต่ำ	DO TCB FCB
DS04	3.30	1.30	20,000.00	7,000.00	ต่ำ	DO FCB
ค่าเฉลี่ย	3.65	1.08	18,000.00	5,616.75	ต่ำ	DO FCB
มาตรฐานคุณภาพน้ำ						
ประเภทที่ 3	≥4.0	≤2.0	≤20,000	≤4,000	พอใช้	
ประเภทที่ 4	≥2.0	≤4.0	-	-	ต่ำ	

บริเวณที่เก็บตัวอย่างน้ำ

- DS01 : วัดเจริญสุขารามวรวิหาร ต.บางคนที อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม
- DS02 : วัดโชติการาม ต.ดำเนินสะดวก อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี
- DS03 : ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ต.ศรีสุราษฎร์ อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี
- DS04 : วัดปราสาทสิทธิ์ ต.ประสาทสิทธิ์ อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

2.1.5 คุณภาพน้ำบริเวณอุทยานแห่งชาติ ปี 2549

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 โดยกลุ่มภารกิจพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำตก และน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติเอราวัณ จ.กาญจนบุรี และอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จ.ประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่ปี 2548 จากการประสานขอความร่วมมือของสำนักงานอุทยานแห่งชาติทั้ง 2 แห่ง ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำ ปี 2549 จำนวน 2 ครั้ง เมื่อเดือนมกราคม และพฤษภาคม 2549 สรุปได้ดังนี้



ภาพที่ 2.8 น้ำตกเอราวัณ

1. คุณภาพน้ำบริเวณน้ำตกเอราวัณ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ ต.ท่ากระดาน อ.ศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี ได้เก็บตัวอย่างน้ำตกเอราวัณ บริเวณ ชั้นที่ 5 และชั้นที่ 1 ตรวจวัดคุณภาพน้ำพบว่าคุณภาพน้ำทั้งสองบริเวณมีคุณภาพดี จัดเป็นแหล่งน้ำ ประเภท ที่ 2 สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภค-บริโภค โดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อนการอนุรักษ์ต้นน้ำ การประมง การว่ายน้ำ และกีฬาทางน้ำก่อนการอนุรักษ์ต้นน้ำ การประมง การว่ายน้ำและกีฬาทางน้ำ

นอกจากนี้ ได้เก็บตัวอย่างน้ำที่ใช้สำหรับบ้านพัก โรงอาหาร และบริเวณสำนักงานของอุทยานแห่งชาติ พบว่าคุณภาพน้ำจัดอยู่ในเกณฑ์ดี สามารถนำไปใช้ทั่วไปหรือเพื่อการอุปโภค-บริโภคโดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติก่อน

2. คุณภาพน้ำบริเวณน้ำตกป่าละอู อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ต.ห้วยสัตว์ใหญ่ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ ได้เก็บตัวอย่างน้ำตกป่าละอู บริเวณชั้นที่ 5 ชั้นที่ 1 บริเวณจุดบริการน้ำไอโซน และบริเวณที่ทำการสำนักงานน้ำตกป่าละอู ตรวจวัดคุณภาพน้ำ พบว่าคุณภาพน้ำตกบริเวณชั้นที่ 5 มีคุณภาพดี จัดเป็นแหล่งน้ำประเภทที่ 2 สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภค-บริโภค โดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อนการอนุรักษ์ต้นน้ำ การประมง การว่ายน้ำและกีฬาทางน้ำ

ส่วนคุณภาพน้ำตกบริเวณชั้นที่ 1 มีคุณภาพพอใช้ จัดเป็นแหล่งน้ำประเภทที่ 3 สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภคและบริโภค โดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำโดยทั่วไปก่อน ไม่เหมาะสำหรับการอนุรักษ์สัตว์น้ำ การประมง การว่ายน้ำ และกีฬาทางน้ำเนื่องจากมีปริมาณแบคทีเรีย ชนิด โคลิฟอร์ม ค่อนข้างสูง ซึ่งน่าจะมีสาเหตุจากการเล่นน้ำของนักท่องเที่ยว

สำหรับคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค บริเวณจุดบริการน้ำไอโซน และที่ทำการน้ำตกป่าละอู คุณภาพน้ำจัดอยู่ในเกณฑ์ดี สามารถนำไปใช้อุปโภคและบริโภคได้ โดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติก่อน (น้ำไม่สามารถดื่มได้โดยตรงเนื่องจากพบว่ามีปริมาณแบคทีเรียชนิด โคลิฟอร์มและฟิคัล โคลิฟอร์ม ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคที่กำหนดให้น้ำบริโภคต้องไม่พบเชื้อแบคทีเรียทั้งสองชนิด)



ภาพที่ 2.9 แสดงการเก็บตัวอย่างน้ำบริเวณน้ำตกป่าละอู

2.2 สถานการณ์คุณภาพอากาศในบรรยากาศ

สถานการณ์คุณภาพอากาศในบรรยากาศ จังหวัดราชบุรี ปี 2549

กรมควบคุมมลพิษ โดยสำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง ได้ติดตั้งเครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบอัตโนมัติ ในบริเวณศูนย์วิศวกรรมการแพทย์ที่ 1 ซึ่งอยู่ใจกลางเทศบาลเมืองราชบุรี ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายน 2549 ปรากฏผลดังนี้



ภาพที่ 2.10 เครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบอัตโนมัติ

1. ปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง มีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 42 ppb ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.8 ppb ไม่พบจำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐานจากการตรวจวัด 4,033 ครั้ง
2. ปริมาณก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง มีค่าอยู่ระหว่าง 8.2 – 61.0 ppb และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.2 ppb ไม่พบจำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน จากการตรวจวัด 4,091 ครั้ง
3. ปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง และ 8 ชั่วโมง พบค่าอยู่ระหว่าง 0 – 2.0 ppm มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.5 ppm ไม่พบจำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน จากการตรวจวัด 4,306 ครั้ง
4. ปริมาณก๊าซโอโซน (O_3) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง มีค่าอยู่ระหว่าง 1.0 – 111.0 ppb ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.2 ppb พบจำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน 8 ครั้ง จากการตรวจวัด 3,860 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.21
5. ปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (PM_{10}) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง มีค่าอยู่ระหว่าง 6.7 – 78.7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29.7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ไม่พบจำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน

คุณภาพอากาศโดยสรุป ของจังหวัดราชบุรี ยังไม่พบปัญหาที่เด่นชัด เช่นเดียวกับเมืองใหญ่อื่นๆ ในประเทศไทย ปัญหามลพิษอากาศที่พบ ได้แก่ ปริมาณก๊าซโอโซน ที่พบว่ามีจำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐานบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเดือนมกราคม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 2.8

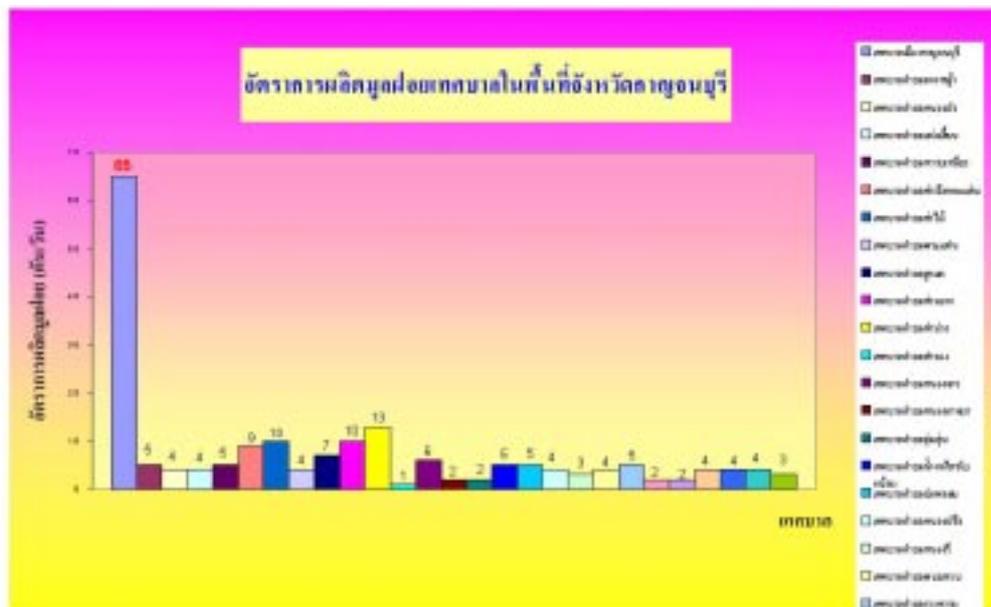
ตารางที่ 2.8 สรุปคุณภาพอากาศในบรรยากาศ บริเวณศูนย์วิศวกรรมการแพทย์ที่ 1
อ.เมือง จ.ราชบุรี ระหว่างเดือนมกราคม – มิถุนายน 2549

สารมลพิษ	แสดงค่า	ผลการตรวจวัด	ค่ามาตรฐาน
ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO ₂) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppb)	ค่าสูงสุด	42.0	300
	ค่าเฉลี่ย	2.8	
	ค่าต่ำสุด	0.0	
	จำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน	0/4,033	
ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO ₂) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppb)	ค่าสูงสุด	61.0	170
	ค่าเฉลี่ย	8.2	
	ค่าต่ำสุด	0.0	
	จำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน	0/4,091	
ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppm)	ค่าสูงสุด	2.0	30
	ค่าเฉลี่ย	0.5	
	ค่าต่ำสุด	0.0	
	จำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน	0/4,137	
ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) เฉลี่ย 8 ชั่วโมง (ppm)	ค่าสูงสุด	1.6	9
	ค่าเฉลี่ย	0.5	
	ค่าต่ำสุด	0.0	
	จำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน	0/4,306	
ก๊าซโอโซน (O ₃) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง (ppb)	ค่าสูงสุด	111.0	100
	ค่าเฉลี่ย	24.2	
	ค่าต่ำสุด	1.0	
	จำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน	8/3,860	
ฝุ่นขนาดเล็ก (PM10) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง (µg/m ³)	ค่าสูงสุด	78.7	120
	ค่าเฉลี่ย	29.7	
	ค่าต่ำสุด	8.7	
	จำนวนครั้งที่สูงกว่ามาตรฐาน	0/180	

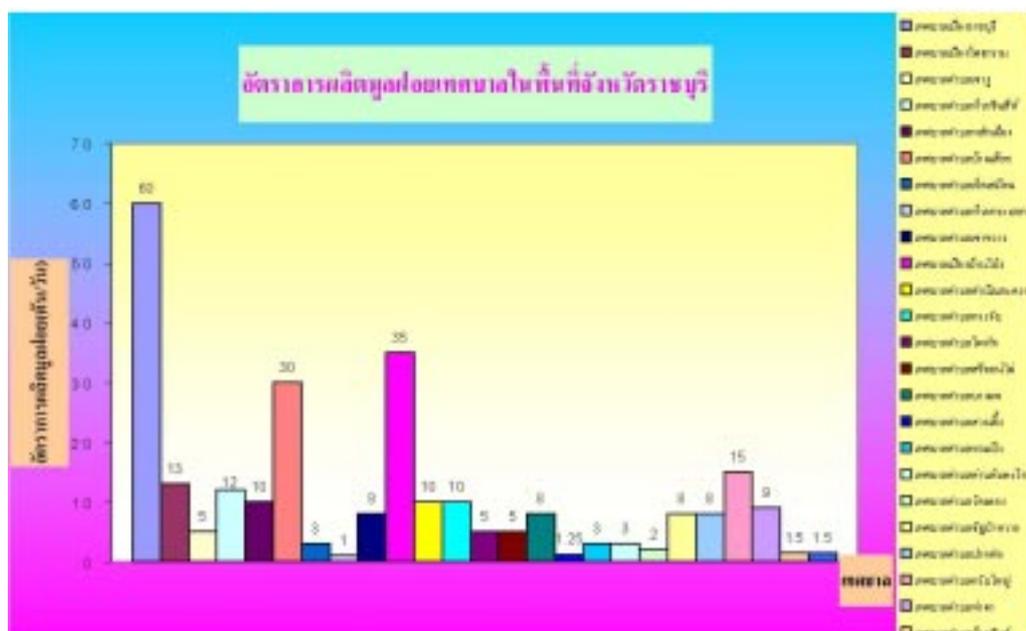
2.3 สถานการณ์การจัดการมูลฝอย

2.3.1 การจัดการมูลฝอยของเทศบาล

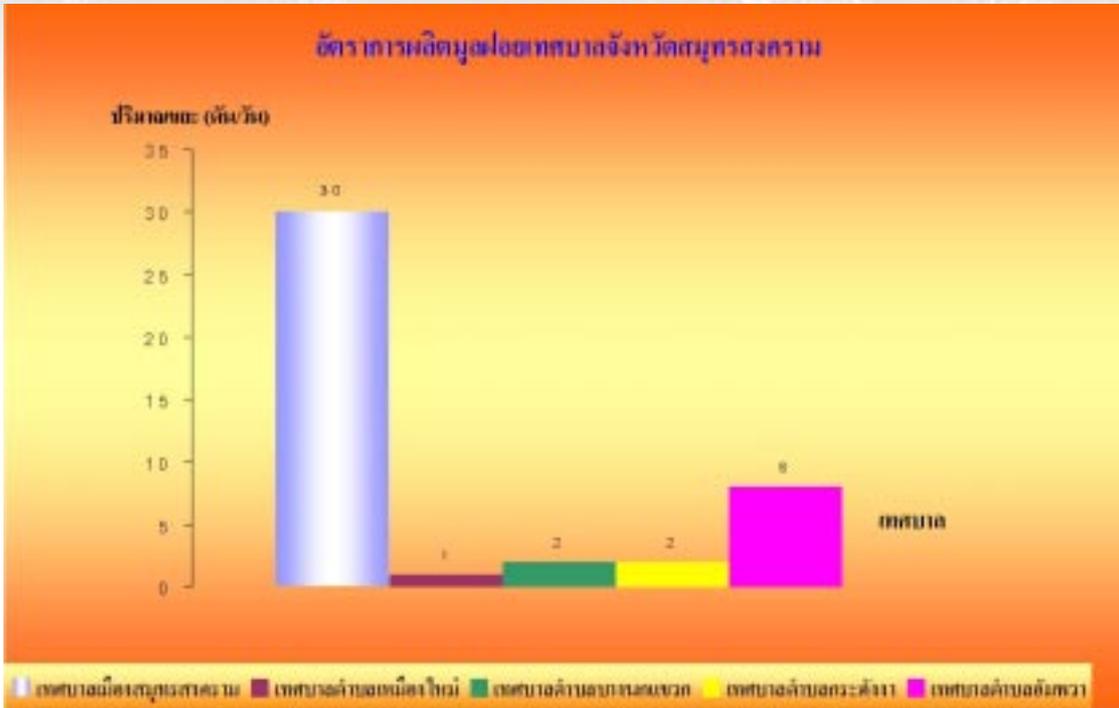
ปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาล 85 แห่งในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 มีประมาณวันละ 896 ตัน อัตราการผลิตมูลฝอยเฉลี่ยวันละ 0.96 กิโลกรัม / คน เทศบาลทั้ง 85 แห่งนี้ มีระบบการเก็บขนมูลฝอยของตนเอง และสามารถให้บริการเก็บขนมูลฝอยได้หมด คิดเป็นร้อยละ 95.08 ส่วนที่เก็บขนได้ไม่หมด เนื่องจากบ้านเรือนกระจุกกระจายอยู่ห่างกัน ประชาชนจะใช้วิธีการกำจัดเอง โดยการกองเผากลางแจ้ง ทั้งในหลุมหรือกองทิ้งไว้ตามที่ต่างๆ



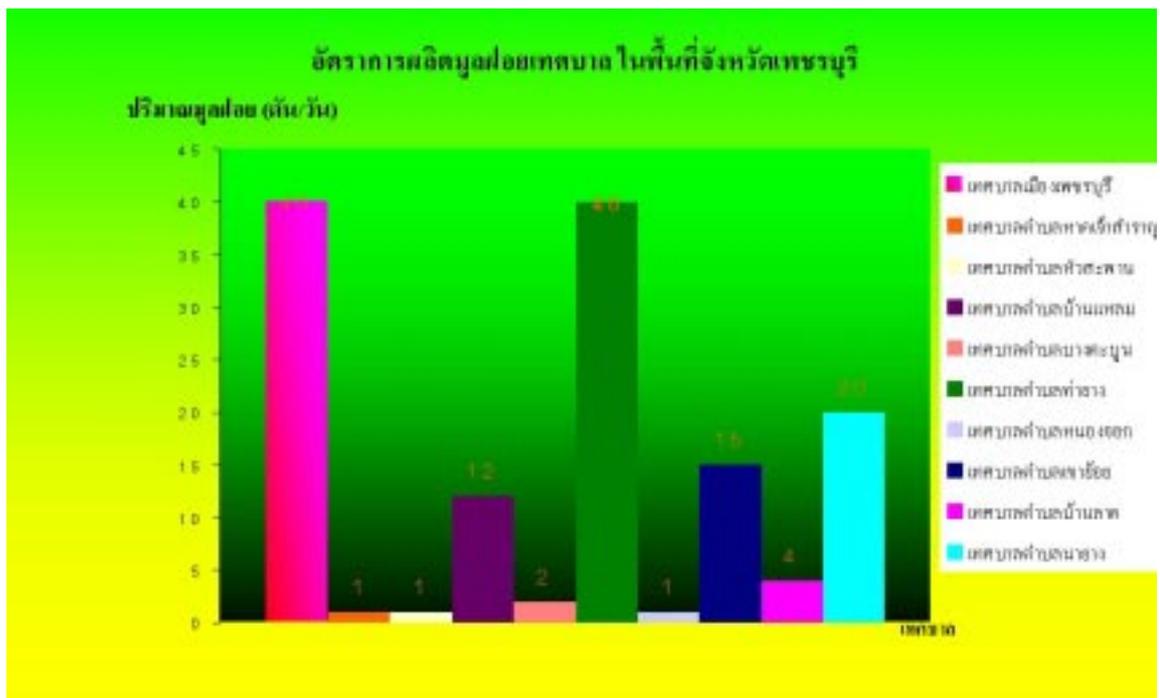
ภาพที่ 2.11 กราฟแสดงอัตราการผลิตขยะมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี



ภาพที่ 2.12 กราฟแสดงอัตราการผลิตขยะมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดราชบุรี



ภาพที่ 2.13 กราฟแสดงอัตราการผลิตรายละของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม



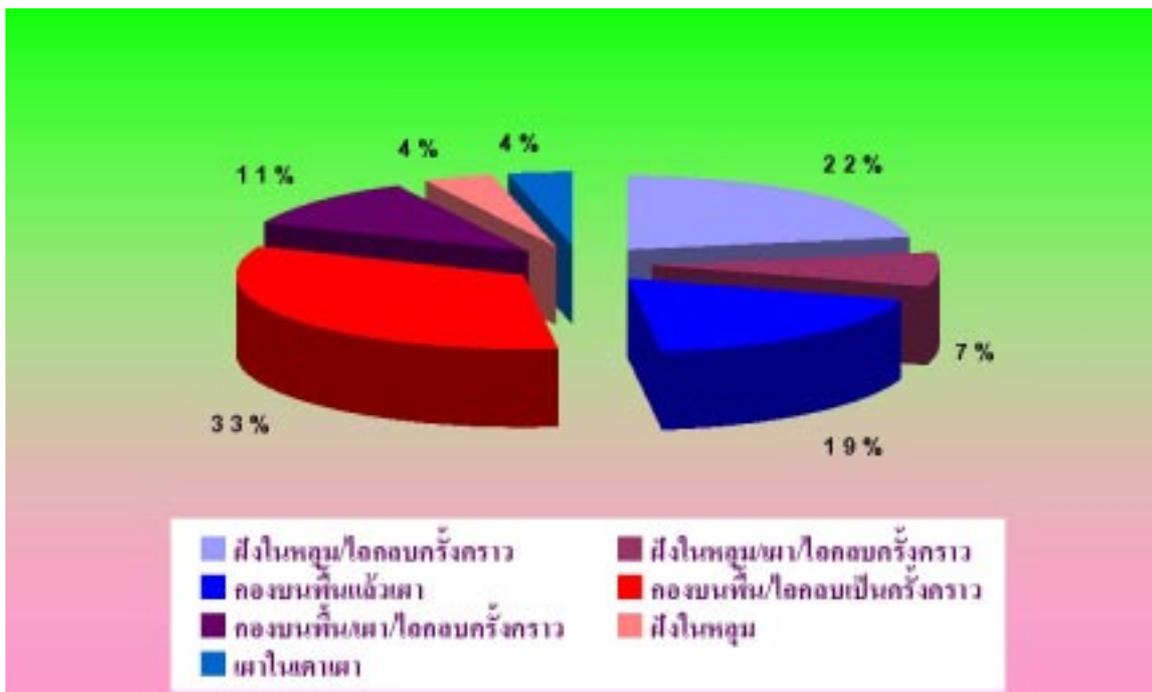
ภาพที่ 2.14 กราฟแสดงอัตราการผลิตรายละของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี



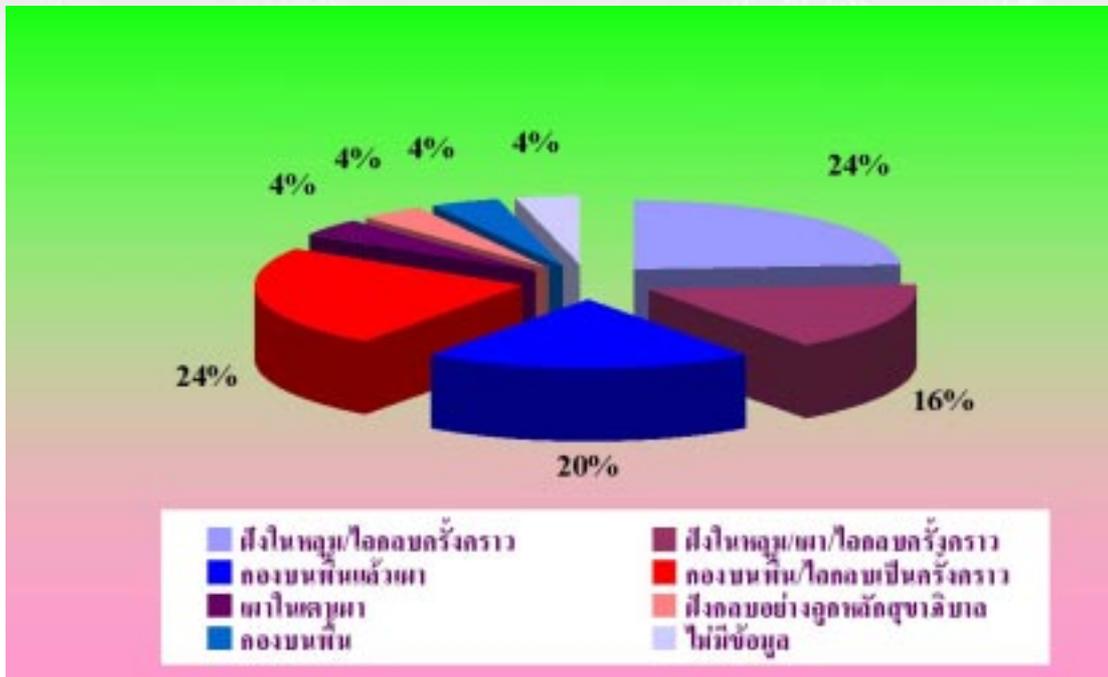
ภาพที่ 2.15 กราฟแสดงอัตราการผลิตขยะมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ในส่วนของการกำจัดมูลฝอยของเทศบาลส่วนใหญ่ใช้วิธีเทกองบนพื้นแล้วฝังกลบเป็นครั้งคราว อาจเป็นการฝังกลบปีละ 1 - 2 ครั้ง ปกติเทศบาลจะไม่เผาขยะเนื่องจากจะเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ชุมชนข้างเคียง แต่พบว่ามีกรณีลักลอบเผาโดยผู้เกี่ยวข้องอยู่เสมอ

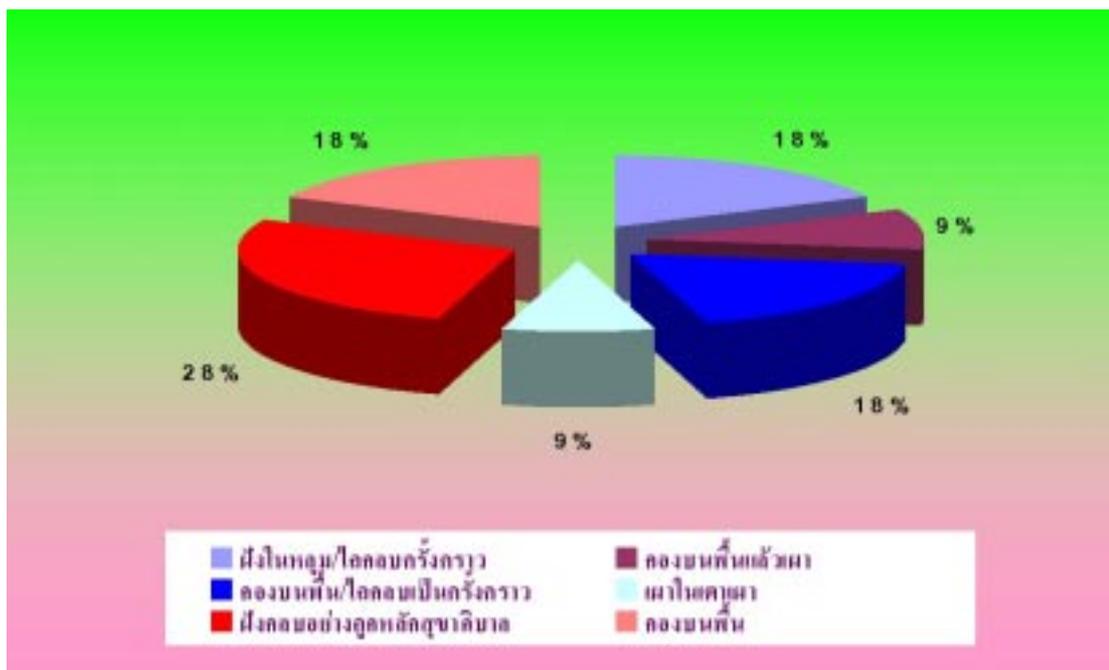
วิธีการกำจัดขยะของเทศบาลในแต่ละจังหวัด สามารถแสดงรายละเอียด ดังภาพที่ 2.16



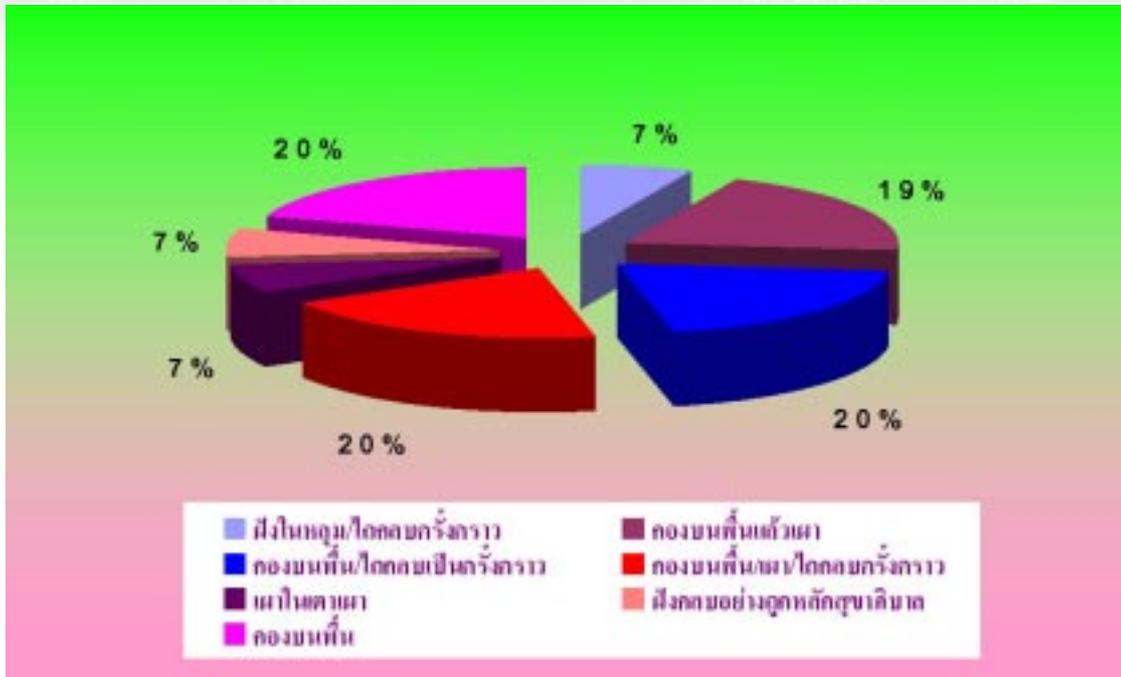
ภาพที่ 2.16 กราฟแสดงวิธีการกำจัดมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี



ภาพที่ 2.17 กราฟแสดงวิธีการกำจัดมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดราชบุรี



ภาพที่ 2.18 กราฟแสดงวิธีการกำจัดมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี



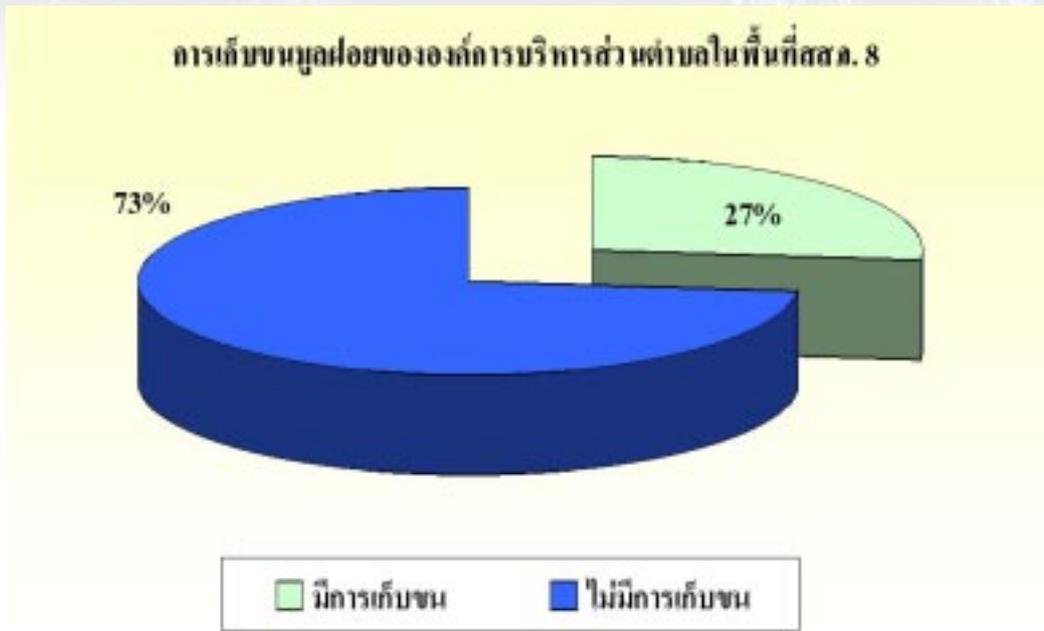
ภาพที่ 2.19 กราฟแสดงวิธีการกำจัดมูลฝอยของเทศบาลในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.3.2 การจัดการมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้สำรวจข้อมูลการจัดการมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ในเขตพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้ง 338 แห่ง มีรายละเอียด การจัดการมูลฝอยแยกตามรายจังหวัดได้ดังนี้

การเก็บขนมูลฝอย

จากการใช้แบบสอบถามการจัดการมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่ ส.ก. 8 มีองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 338 แห่ง ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 209 แห่ง และไม่มีข้อมูล 129 แห่ง พบว่า อบต.ที่มีการเก็บขนมูลฝอยมีทั้งหมด 56 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27 และไม่มีการเก็บขนมูลฝอย 153 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 73



ภาพที่ 2.20 กราฟแสดงการเก็บขนมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ สสจ.8

อัตราการผลิตมูลฝอย

จากการศึกษาอัตราการผลิตมูลฝอยจากองค์การบริหารส่วนตำบล 73 แห่ง จำนวนประชากร รวม 484,126 คน อบต.สามารถเก็บขนขยะได้วันละประมาณ 260 ต.บ. โดยเฉพาะในส่วนชุมชนหนาแน่นของ อบต.

ในด้านการกำจัดมูลฝอยของ อบต. อบต.มีพื้นที่กำจัดมูลฝอยเป็นของตนเอง รวม 55 แห่ง อบต. ที่ไม่มีที่เป็นของตนเองจะใช้วิธีการกำจัดมูลฝอยร่วมกับเทศบาลหรือ อบต.อื่น ซึ่งวิธีการกำจัดมูลฝอยส่วนใหญ่ใช้วิธีเทกองแล้วเผาเป็นครั้งคราวและฝังกลบเป็นครั้งคราว

บทที่ 3

ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

3.1 การลักลอบทิ้งกากของเสียบริเวณหุบเขารางเมือ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี ได้ประสานขอความอนุเคราะห์ร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงเนื่องจากได้รับแจ้งจากสื่อมวลชนว่ามีผู้ลักลอบนำกากของเสียอุตสาหกรรม มาทิ้งบริเวณหุบเขารางเมือ หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้เข้าไปดำเนินการร่วมกันตรวจสอบเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2549 และได้มีมาตรการแก้ไขปัญหามาเป็นลำดับ



ภาพที่ 3.1 บริเวณสถานที่เกิดเหตุ

(1) วันที่ 10 พฤษภาคม 2549

หน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ และสื่อมวลชน ได้เข้าไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุพบถังบรรจุกากของเสีย จำนวนมาก รวมทั้งบ่อเก็บกักของเสีย ที่เป็นของเหลว ลักษณะสีน้ำตาล มีฟองก๊าซผุดขึ้นบริเวณผิวน้ำ มีกลิ่นเหม็นเปรี้ยว และกลิ่นซึ่งยังไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นสารชนิดใดบ้าง จึงได้ทำบันทึกรายละเอียดการตรวจสอบเบื้องต้นและแจ้งความไว้เป็นหลักฐานต่อสถานีตำรวจภูธรตำบลท่าม่วง และในส่วนของการตรวจสอบสารต่าง ๆ อย่างละเอียด นั้นได้ประสานขอความอนุเคราะห์กรมควบคุมมลพิษมาดำเนินการ

(2) วันที่ 12 พฤษภาคม 2549

กรมควบคุมมลพิษร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ และสถานีตำรวจภูธรตำบลสำโรง เขาตรวจสอบข้อเท็จจริง บริเวณสถานที่ที่เกิดเหตุ ในเบื้องต้น พบว่า

- สารเคมีในถังพลาสติกขนาด 20 ลิตร และขนาด 200 ลิตร เป็นของเหลว มีคุณสมบัติ เป็นกรดแก่ (pH น้อยกว่า 1) และมีฤทธิ์กัดกร่อน คาดว่าน่าจะเป็น กรดไฮโดรคลอริกจากการล้างสนิมท่อ
- สารเคมีในถังพลาสติกขนาด 50 ลิตร เป็นของเหลวขุ่น สีขาว ละลายน้ำได้ คาดว่าน่าจะเป็นกากสีที่เสื่อมสภาพจากกระบวนการผลิตสีของโรงงานอุตสาหกรรม (สีพลาสติก)
- สารเคมีในถังโลหะขนาด 200 ลิตร เป็นของเหลวหนืดขุ่น สีดำ มีกลิ่นคล้ายน้ำมัน คาดว่าน่าจะเป็นเอสฟิลท์ หรือยางมะตอยที่ไม่ได้คุณภาพ
- กากของเสียที่เททิ้งในแอ่งน้ำ คาดว่าน่าจะเป็นกากตะกอนและน้ำเสีย จากกระบวนการล้างแปรง (น้ำล้างเสนบะหมี่)

ประเด็นปัญหาผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

1. กลิ่นเหม็นที่เกิดจากการหมักย่อยสลายของสารอินทรีย์ (น้ำแปรง) ในแอ่งน้ำ
2. น้ำในแอ่งน้ำมีสภาพเป็นกรดสูง หากไหลออกไปปนเปื้อนแหล่งน้ำใกล้เคียง หรือซึมลงใต้ดิน จะเป็นอันตรายต่อการอุปโภค บริโภคของประชาชนได้
3. สารเคมีที่รั่วไหลอยู่ตามพื้นดินบริเวณที่วางถังสารเคมี มีสภาพเป็นกรดสูง หากสัมผัสหรือสูดดมจะเป็นอันตรายต่อผิวหนังหรือระบบทางเดินหายใจได้

กรมควบคุมมลพิษได้แนะนำให้ปรับสภาพพื้นดินและแอ่งน้ำให้เป็นกลางโดยใช้ปูนขาว เพื่อลดปัญหาการกัดกร่อนและได้แจ้งให้ผู้วาระชากรจังหวัดกาญจนบุรี พิจารณาสั่งการให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(3) วันที่ 15 พฤษภาคม 2549

คณะเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย นายอำเภอท่าม่วง สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ และสถานี ตำรวจภูธรตำบลสำโรง ได้ร่วมกันตรวจสอบ พบว่ามีการเคลื่อนย้ายสารเคมีบางส่วน ไปไว้อีกสถานที่หนึ่ง ซึ่งอยู่ห่างออกไปประมาณ 500 เมตร จึงได้เข้าแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธร ตำบลสำโรง ไว้เป็นหลักฐาน

(4) วันที่ 16 พฤษภาคม 2549

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพร้อมคณะได้เดินทางเข้า ตรวจสอบในพื้นที่ และกำชับให้จังหวัดเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหา รวมทั้งให้ตรวจสอบสิทธิการครอบครอง ที่ดิน บริเวณพื้นที่ที่เกิดเหตุด้วย ส่วนกากของเสียที่อยู่ในแอ่งน้ำนั้นให้กรมควบคุมมลพิษดำเนินการหาแนวทาง ในการบำบัดต่อไป และจังหวัดกาญจนบุรีได้มีหนังสือสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

1. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ดำเนินการตาม พรบ. วัตถุอันตราย พ.ศ.2535
2. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ ดำเนินการตาม พรบ. การสาธารณสุข พ.ศ.2535
3. สถานีตำรวจภูธรตำบลสำรอง ดำเนินการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิด รวมถึงแหล่งที่มาของกากของเสียหรือสารอันตรายดังกล่าว เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป
4. สำหรับบริเวณสถานที่เกิดเหตุ ให้หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด่านป่าไม้) จังหวัดกาญจนบุรี ร่วมกับอำเภอท่าม่วง ตรวจสอบความชัดเจนของพื้นที่แล้วรายงานให้จังหวัดทราบโดยด่วน



ภาพที่ 3.2 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เข้าตรวจสอบพื้นที่

(5) วันที่ 27 พฤษภาคม 2549

รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านสิ่งแวดล้อม ได้เดินทางไปติดตามตรวจสอบการแก้ไขปัญหา ในพื้นที่ โดยมีสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 และสื่อมวลชน เข้าร่วมตรวจสอบ



ภาพที่ 3.3 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และสื่อมวลชน ร่วมกันตรวจสอบพื้นที่

ในวันที่ 2 มิถุนายน 2549 ได้มีการประชุมเพื่อแก้ไขปัญหา ณ ห้องประชุม 301 อาคาร
กรมควบคุมมลพิษ โดยรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านสิ่งแวดล้อม เป็นประธานการประชุม โดยมีประเด็นที่พิจารณาคือ

1. การสืบสวนสอบสวนหาแหล่งที่มาของกากของเสียอันตราย
2. การดำเนินคดีกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองวัตถุอันตรายและโรงงานที่ลักลอบนำกากของเสีย
อันตรายออกนอกโรงงาน
3. การจัดการกับกากของเสียอันตราย (ของกลางในคดี)
4. งบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินการ

(6) วันที่ 30 พฤษภาคม 2549

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้ไปดำเนินการตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน
รอบบริเวณจุดเกิดเหตุเพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อนจากสารเคมี โดยการตรวจวัดค่าความเป็น กรดด่าง (pH) จำนวน
8 จุด ผลการตรวจวัดทุกจุด ค่าความเป็นกรดด่าง (pH) อยู่ในเกณฑ์ปกติโดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

**ตารางที่ 3.1 ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน และน้ำใต้ดินรอบบริเวณจุดเกิดเหตุ
ครั้งที่ 1 (วันที่ 30 พฤษภาคม 2549)**

จุดตรวจวัด	สถานที่	ค่าพิกัด			ค่า pH	ระยะห่างจากจุด เกิดเหตุ (ม.)
		zone	X	Y		
SUR 1	สระน้ำใน ไร่เชาว์ดี	47p	0566305	1532799	6.87	450
SUR 2	บ่อน้ำ ใกล้กับสถานที่ เก็บถังสารเคมี	47p	0566169	1532678	6.69	670
SUR 3	ห้วยหนองมงคล	47p	0566052	1533395	6.83	420
SUR 4	บริเวณคันน้ำ ประปาบาดาล	47p	0565835	1533380	6.73	600
SUR 5	รร.หนองมงคล	47p	0566638	1533846	7.73	650
SUR 6	ห้วยหนองมงคล บริเวณกลาน้ำ	47p	0566780	1534395	7.07	1,260
SUR 7	ประปาบาดาล หมู่ 8 (อบจ.)	47p	0567531	1534620	7.41	1,620
SUR 8	ห้วยหนองมงคล บริเวณปลาช่อนน้ำ ประปาบาดาลหมู่ 8 (โฮธา)	47p	0567579	1534606	6.93	1,650

(7) วันที่ 5 มิถุนายน 2549

คณะเจ้าหน้าที่ประกอบด้วย กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ สถานีตำรวจภูธรตำบลสำโรง กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บริษัท Genco จำกัด และบริษัท Better World Green จำกัด (ผู้รับกำจัดกากของเสียอุตสาหกรรม) ได้รวมกันไปตรวจสอบ ติดตามเร่งรัดการแก้ไขปัญหาในพื้นที่โดย

1. กรมควบคุมมลพิษ ได้ตรวจสอบการแก้ไขปัญหาการรั่วซึมของภาชนะบรรจุกากของเสียที่รั่วไหลให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย
2. บริษัทผู้รับกำจัดกากของเสียอุตสาหกรรมทั้งสองแห่งได้ร่วมกันตรวจสอบและเก็บตัวอย่างกากของเสียไปตรวจวิเคราะห์ เพื่อที่จะประเมินค่าใช้จ่ายและกำหนดวิธีการกำจัดนำเสนอ ในการแก้ไขปัญหาต่อไป

(8) วันที่ 27 มิถุนายน 2549

ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 และคณะ ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ เดินทางไปติดตามตรวจสอบสภาพพื้นที่ และการดำเนินการแก้ไขปัญหา พบว่าของเสียในบ่อน้ำแห้งลงไปมาก ถึงบรรจุสารเคมียังคงถูกจัดเก็บไว้เหมือนเดิม ไม่มีการเคลื่อนย้ายซึ่งการดำเนินการขนย้ายและปรับสภาพพื้นที่ จะต้องรอการประสานการ จากบริษัทรับกำจัดกากของเสียก่อน รวมทั้งการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนจากกรมควบคุมมลพิษ ในส่วนของการป้องกันปัญหาในระยะยาวนั้น ผอ.สสภ.8 ได้ให้แนวคิดว่าน่าจะมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านการเฝ้าระวัง และ การจัดการกับการลักลอบทิ้งสารเคมี ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอบต.บ้านใหม่ก็เห็นชอบด้วย และจะได้นำเรื่องนี้เข้าหารือในที่ประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ จังหวัดกาญจนบุรี ในวันที่ 28 มิถุนายน 2549 ต่อไป



ภาพที่ 3.4 ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ร่วมตรวจสอบพื้นที่

(9) วันที่ 17 กรกฎาคม 2549

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้ไปดำเนินการตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน และน้ำใต้ดิน รอบบริเวณจุดเกิดเหตุ ครั้งที่ 2 เพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อนจากสารเคมี โดยการตรวจวัดค่าความเป็นกรดด่าง (pH) จำนวน 8 จุด ผลการตรวจวัดทุกจุด ค่าความเป็นกรดด่าง (pH) อยู่ในเกณฑ์ปกติ โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน และน้ำใต้ดินรอบบริเวณจุดเกิดเหตุ ครั้งที่ 2 (วันที่ 17 กรกฎาคม 2549)

จุดตรวจวัด	สถานที่	ค่าที่วัด			ค่า pH	ระยะห่างจากจุดเกิดเหตุ (ม.)
		zone	X	Y		
SUR 1	สระน้ำในไร้ชาว์ดี	47p	0566305	1532799	7.7	450
SUR 2	บ่อน้ำไถ้กับสถานที่เก็บถังสารเคมี	47p	0566169	1532678	7.8	670
SUR 3	ห้วยหนองมงคลบริเวณคันน้ำ	47p	0566052	1533395	7.5	420
SUR 4	ประปาบาดาล รร.หนองมงคล	47p	0565835	1533380	7.1	600
SUR 5	ห้วยหนองมงคลบริเวณกลานน้ำ	47p	0566638	1533846	7.7	650
SUR 6	ประปาบาดาล หมู่ 8 (อบต.)	47p	0566780	1534395	7.8	1,260
SUR 7	ห้วยหนองมงคลบริเวณปลาช่อน	47p	0567531	1534620	8.3	1,620
SUR 8	ประปาบาดาล หมู่ 8 (โฮง)	47p	0567579	1534606	7.9	1,650

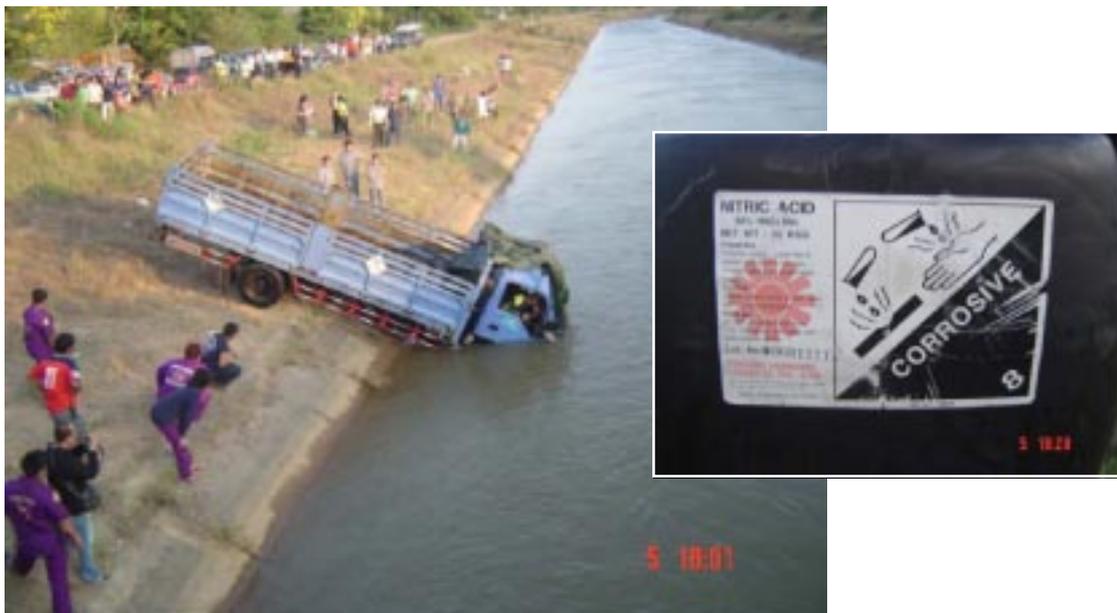
(10) วันที่ 20-21 กรกฎาคม 2549

บริษัทเบตเตอร์ เวิลด์ กรีน (ศูนย์บริหารและจัดการกากอุตสาหกรรม จังหวัดสระบุรี) ได้มาดำเนินการขนย้ายถังบรรจุสารเคมีทั้งหมด (ซึ่งเป็นของกลางในคดี) เพื่อนำไปบำบัดหรือกำจัด ตามกรรมวิธีที่ถูกต้องต่อไป โดยเจ้าของไร้ชาว์ดีเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด ซึ่งในการดำเนินการขนย้ายนี้ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมสังเกตการณ์ ได้แก่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ สถานีตำรวจภูธรตำบลสำโรง และผู้แทนเจ้าของไร้ชาว์ดี



ภาพที่ 3.5 บริษัทเบตเตอร์ เวิลด์ กรีน ได้ดำเนินการขนย้ายถังบรรจุสารเคมีไปกำจัด

3.2 กรณีรถบรรทุกกรดไนตริกตกลงคลองชลประทาน



ภาพที่ 3.6 บริเวณสถานที่เกิดเหตุ (สะพานข้ามคลองชลประทาน เขต ต.ห้วยไผ่ อ.เมืองราชบุรี จ.ราชบุรี)

การตรวจสอบและประเมินสถานการณ์

● รถบรรทุก 6 ล้อ ทะเบียน 951422 กรุงเทพมหานคร บรรทุกสารเคมีกรดไนตริก 68% (HNO_3) โดยบรรจุในถังพลาสติกที่ปิดแน่นด้วยระบบ (Cap lock) ขนาดความจุ 30 ลิตร จำนวน 70 ถัง เดินทางจากเขตบางมด กรุงเทพมหานคร ของบริษัท เพรสซิเดนท เคมีภัณฑ์ จำกัด นำสารเคมีมาส่งที่ บริษัท ไทยอาร์ม จำกัด อ.จอมบึง จ.ราชบุรี ถึงบริเวณที่เกิดเหตุ เวลาประมาณ 15.00 น วันที่ 5 เมษายน 2549 เป็นสะพานข้ามคลองชลประทาน เขต ต.ห้วยไผ่ อ.เมือง จ.ราชบุรี ได้หลบลบรถขับแข่งหน้ากะทันหัน จึงหักหลบเป็นเหตุให้รถบรรทุกวิ่งลงไปในคลองชลประทานทำให้กรดและสารเคมีที่บรรทุกมาจมน้ำทั้งคัน (คลองมีระดับน้ำลึกประมาณ 3-4 เมตร กระแสน้ำค่อนข้างแรง) คนขับรถบรรทุกได้รับบาดเจ็บบริเวณแขนเล็กน้อย ซึ่งหน่วยกู้ภัย มูลนิธิปฐมบรมราชานุสรณ์จ.ราชบุรี ได้ดำเนินการกู้รถบรรทุกขึ้นมาได้ในเวลาประมาณ 18.25 น.



ภาพที่ 3.7 นายบงการ ติมปะพันธ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ลงมาสั่งการด้วยตนเอง

● การดำเนินการเบื้องต้นสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดได้ประสานโครงการชลประทานจังหวัด ในการปิดประตูน้ำช่วงเหนือและใต้ที่เกิดเหตุไว้ก่อนแล้ว และประสาน อบต.ที่อยู่ท้ายน้ำที่เกิดเหตุให้แจ้งประชาชนงดการใช้น้ำคลองชลประทานชั่วคราว

● มีสารเคมี จำนวน 1 ถัง เกิดความเสียหาย ซึ่งเก็บกู้ขึ้นมาได้เหลือสารเคมีเพียงครึ่งถัง อีก 6 ถัง ได้จมสูญหายในคลองโดยมีทีมชุดประดาน้ำของมูลนิธิฯ ทำการค้นหาต่อเนื่อง ถึงเวลา 22.00 น. พบอีก 2 ถัง จากนั้นได้หยุดการค้นหาเนื่องจากกระแสน้ำแรงและออกซิเจนในถังประดาน้ำหมด จึงดำเนินการค้นหาในวันรุ่งขึ้นจนได้ถึงสารเคมีที่เหลืออีก 4 ถัง โดยทั้งหมดอยู่ใน สภาพเรียบร้อยไม่แตกรั่ว ทั้งนี้คุณภาพน้ำบริเวณเหนือ-ใต้จุดเกิดเหตุประมาณ 50 เมตร เมื่อวันที่ 5 เมษายน เวลา 17.30 น. มีค่าความเป็นกรด-ด่าง 6.9 ซึ่งเป็นค่าอยู่ในระดับที่ปลอดภัย แสดงว่าไม่มีผลกระทบต่อสารเคมีและใช้ปูนขาวโรยบริเวณ ทางที่รถบรรทุกลงน้ำเพื่อสลายฤทธิ์กรด



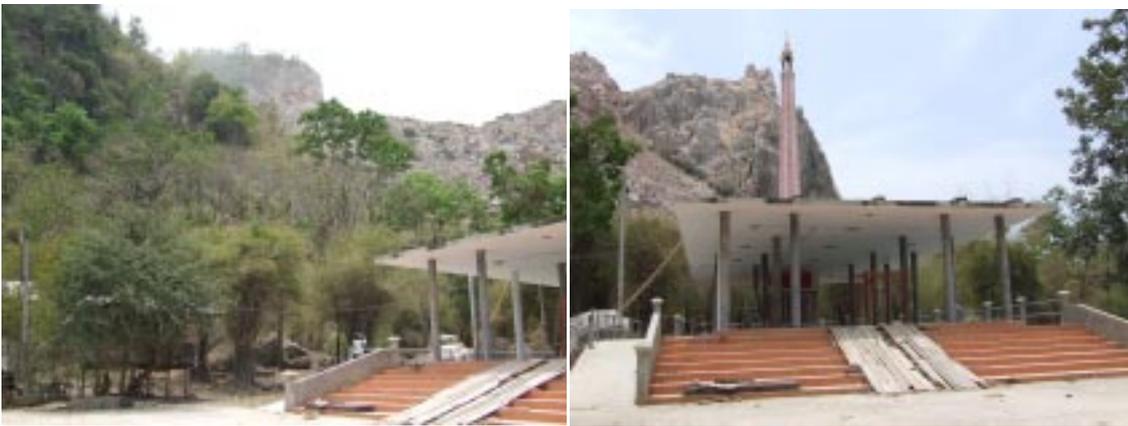
ภาพที่ 3.8 ถังสารเคมีที่ทำ การค้นหาขึ้นมาได้จำนวน 6 ถัง



ภาพที่ 3.9 ตรวจสอบความเป็นกรด - ด่าง ของน้ำบริเวณที่เกิดเหตุ

3.3 กรณีวัดถ้ำยอดทองที่ได้รับผลกระทบจากเหมืองหิน

จากกรณีที่มีสื่อมวลชนนำเสนอข่าวว่าพระวัดถ้ำยอดทอง หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งหลวง อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี ต้องสวมหมวกกันน็อกสวมมณฑำว้ตรเย็น เนื่องจากชาวบ้านนำมาถวายให้พระใส่ เพราะเกรงว่าอาจจะถูกสะเก็ดหินที่กระเด็นใส่ศีรษะจากการระเบิดหินของโรงโม่ หลังจากที่เคยมีพระถูกสะเก็ดหินได้รับบาดเจ็บมาแล้ว กระทั่งเจ้าหน้าที่จ.ราชบุรีเข้าไปดูแล โดยนายวงศ์ศักดิ์ สวัสดิ์พาณิชย์ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี สั่งให้โรงโม่หินระงับการระเบิดหินในบริเวณพื้นที่ที่ติดกับวัดถ้ำยอดทองไว้ก่อน เพื่อกำหนดวิธีการและแนวทางการแก้ไขปัญหาไม่ให้แรงระเบิดทำให้ก้อนหินตกลงใส่วัดและพระ ซึ่งเหตุเกิดมาตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2548 เป็นต้นมา



ภาพที่ 3.10 วัดถ้ำยอดทองด้านที่ติดกับเหมืองหิน



ภาพที่ 3.11 หินที่ตกลงมาบริเวณวัดถ้ำยอด

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้เข้าตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2549 พบว่าได้เกิดเหตุก้อนหินขนาดใหญ่ตกลงมาบริเวณที่ลานปฏิบัติธรรมของวัดจริง โดยเหตุนี้เกิดเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2549 เวลา 14.15 น.

หลังจากเกิดเหตุมีพระลูกวัดซึ่งได้ไปลาสิกขาบท ณ วัดแห่งหนึ่ง ได้กล่าวถึงเรื่องหินตกนี้ให้พระผู้ใหญ่ที่วัดดังกล่าวทราบและกลายเป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์หลายฉบับ

จากการสำรวจภาคสนามได้พบว่าก้อนหินขนาดใหญ่นั้นมีขนาดความสูงประมาณ 3 เมตร น้ำหนักน่าจะมากกว่า 600 ตัน ได้ตกลงมาจากภูเขาจริง โดยพบว่ามีร่องรอยการกลิ้งตกจากภูเขาเป็นรอย ลีซาวเป็น ทางยาว บริเวณที่เกิดเหตุ นั้นห่างจากบริเวณศาลาเผาศพประมาณ 70 เมตร (วัดจากเครื่องจีพีเอส Garmin รุ่น ique 3600) ที่ตำแหน่ง 47P X0577467 Y1489889 ก่อไฟจำนวนหนึ่งล้มตายลงเนื่องจากโดนก้อนหินทับ ศาลาเผาศพ ไม่มีร่องรอยความเสียหาย ไม่มีรายงานว่ามีใครได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตแต่อย่างใด



ภาพที่ 3.12 เจ้าหน้าที่ สสภ 8 ได้เข้าตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

หลังจากเกิดเหตุ กรมควบคุมมลพิษได้ทำการตรวจวัดปริมาณอนุภาคแขวนลอยรวม (TSP) และอนุภาคฝุ่น (PM10) โดยระบบ Gravimetric high Volume ซึ่งจะใช้เครื่อง High volume sampler ตั้งไว้บริเวณหน้าศาลาเผาศพ 2 เครื่อง ที่ตำแหน่ง 47P X0577535 Y 1489870 เพื่อนำผลการตรวจวัดที่ได้มาวิเคราะห์หาปริมาณฝุ่นต่อไป

ในเวลาต่อมาจังหวัดราชบุรีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนวัดถ้ำยอดทอง และได้มีการประชุมเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2549 ณ ห้องประชุมชั้น 3 ศาลากลางจังหวัดราชบุรี เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหา โดยมีคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น อุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ อำเภอปากท่อ ผู้ประกอบการเหมืองแร่ เจ้าอาวาสวัด ผู้สื่อข่าวและประชาชน

นอกจากนี้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อม ภาคที่ 8 เข้าร่วมสังเกตการณ์ ซึ่งผลการประชุมสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ว่าทุกฝ่ายมีความเห็นชอบร่วมกัน ในการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาและแนวทางการดำเนินงานดังนี้

มาตรการแก้ไขปัญหาระยะสั้น

จังหวัดราชบุรีจะดำเนินการออกคำสั่งจังหวัด ให้ผู้ประกอบการดำเนินการนำเศษหิน ดินหน้าผาที่อยู่ติดกับวัดลงมาให้หมด โดยทำแนวป้องกันให้แข็งแรง ซึ่งผู้ประกอบการเสนอว่าจะสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายใน 90 วัน ทั้งนี้เพื่อแก้ไขปัญหาก้อนหินไหลถล่มลงมาเนื่องจากความสั่นสะเทือน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของวัดได้

มาตรการแก้ไขปัญหาระยะยาว

1. จากข้อเท็จจริงปัจจุบันนี้ การประกอบกิจการ โรงโม่หิน ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ชีรพล การแร่ และของนายสรรคชัย นิติกัญญา ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้นหากผู้ประกอบการ จะดำเนินการทำเหมืองต่อไป จะต้องดำเนินการศึกษาเพื่อแก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้นให้เป็นที่ไปตามมาตรการที่กำหนดในรายงานการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเพื่อประกอบการยื่นเรื่องอุทธรณ์ต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณา

2. ในระหว่างนี้ควรมีแนวทางในการดำเนินการร่วมกัน ดังนี้คือ

2.1 ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบการใช้พื้นที่ของผู้ประกอบการทั้งสองรายให้ชัดเจน

2.2 ในช่วงของการนำเศษหินลงจากหน้าผานั้น ให้ประสานการดำเนินงานให้ชัดเจนเพื่อป้องกันความเสียหายและหากว่าวัดได้รับความเสียหายประการใดผู้ประกอบการต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

3.4. สารเคมีตกค้างในโรงงานเดตอง โพน์ เคม (ประเทศไทย) จำกัด

องค์การบริหารส่วนตำบลหลุมดิน อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ได้รับแจ้งจากประชาชนว่าการขโมยถังใส่สารเคมีที่อยู่ในโรงงานเดตอง โพน์ เคม (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นโรงงานที่เลิกดำเนินการแล้ว โดยได้เททิ้งสารเคมีที่บรรจุในภาชนะที่ตกค้างอยู่ในโรงงาน ทำให้ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก เนื่องจากได้รับกลิ่นเหม็นดังกล่าว

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้ประสานงานกับ อบต.หลุมดิน และเข้าตรวจสอบภายในโรงงานเดตอง โพน์ เคม (ประเทศไทย) จำกัด เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2549 จากการตรวจสอบในเบื้องต้นพบว่า โรงงานนี้ได้เลิกประกอบกิจการมาประมาณ 10 ปีแล้ว โดยไม่มีคนเฝ้าประจำโรงงาน ภายในบริเวณโรงงานมีอาคารร้าง 4 หลัง เป็นอาคารสำนักงาน 1 หลัง และอาคารผลิตและเก็บสารเคมี 1 หลัง ในอาคาร 3 หลังนี้มีถังบรรจุสารเคมีต่างๆจำนวนมาก มีทั้งถังบรรจุสารเคมีที่มีชื่อทางการค้า และชื่อสารเคมี แต่บางถังไม่ปรากฏชื่อ และมีการลอบซื้อออก นอกจากนั้น ยังพบว่าบนพื้นอาคารทั้ง 3 หลังนี้มีสารเคมีไหลนองอยู่ทั่วไปและมีบางส่วนไหลออกภายนอกอาคารด้วย ซึ่งในส่วนนี้ อบต.หลุมดิน ได้แก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยการให้ปูนขาวโรยทับทั้งหมดที่ด้านหลังของอาคารพบว่ามีภาชนะบรรจุสารเคมีสีเหลืองกองทิ้งไว้



ภาพที่ 3.13 สารเคมีที่กองไว้บริเวณภายในอาคาร



ภาพที่ 3.14 สารเคมีที่กองไว้บริเวณภายนอกอาคาร

เจ้าหน้าที่จากสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้ประสานงานกับส่วนปฏิบัติการฉุกเฉิน (สารเคมี) กรมควบคุมมลพิษ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้เขามาร่วมตรวจสอบสารเคมีดังกล่าวอย่างเร่งด่วน พร้อมทั้งประสานสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี เพื่อทราบด้วย

ในวันที่ 13 มิถุนายน 2549 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่จากส่วนปฏิบัติการ ฉุกเฉิน (สารเคมี) กรมควบคุมมลพิษ อบต.หลุมดิน และทสจ.ราชบุรี ได้ร่วมกัน เข้าตรวจสอบโรงงานนี้อีกครั้ง โดยละเอียด พบว่ามีถังบรรจุสารเคมีขนาดต่างๆ ดังนี้

- ถังขนาด 200 ลิตร ประมาณ 330 ถัง
- ถังขนาด 100 ลิตร ประมาณ 10 ถัง
- ถังขนาด 50 ลิตร ประมาณ 30 ถัง
- ถังขนาด 20 ลิตร ประมาณ 30 ถัง

นอกจากนี้ยังพบสารเคมีที่บรรจุในถุงพลาสติก อีกจำนวนหนึ่ง กองรวมกันอยู่ซึ่ง ไม่สามารถนับจำนวนได้

จากการตรวจสอบข้างถังบรรจุสารเคมีที่ปรากฏชื่อ พบว่ามีสารเคมีหลายชนิด ได้แก่ Polymethane resin, Neobinder, Neotex CBA, N-Methylol, Acrylanide, Styrene Monomer, พอร์มัลดีไฮด์ กรดอะซิติก กรดไฮโดรฟลูออริก ในส่วนของสารเคมีที่ตกหล่นและไม่ปรากฏชื่อ กรมควบคุมมลพิษ ได้เก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหาคุณสมบัติต่อไป และในขณะเดียวกัน กรมควบคุมมลพิษจะได้ตรวจสอบ คุณสมบัติของ สารเคมี ที่ปรากฏชื่อข้างถังโดยละเอียด



ภาพที่ 3.15 ถังสารเคมีที่ถูกกลบชื้อออก



ภาพที่ 3.16 ถังสารเคมีที่ปรากฏชื่อ

ผลการประชุมการบรรเทาและแก้ปัญหาสารเคมีในเมืองต้นแก่อบต.หลุมดิน สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ว่า

1. ให้ทำป้ายแจ้งเตือนประชาชนมิให้เข้าใกล้หรือสัมผัสสารเคมีในบริเวณ โรงงาน โดยให้พิจารณาถึงข้อความที่ชี้ว่าต้องไม่ให้ประชาชนที่เห็นไม่เกิดความตื่นกลัวจนเกินเหตุ และให้ขโมยไม่กล้าเข้ามาเทศบาลเคมีเพื่อขโมยถึงบรรจุไปขายอีก

2. ใช้พลาสติกปิดคลุมถังสารเคมีที่ไม่มีฝาปิดที่ตั้งอยู่ริมอาคาร เพื่อป้องกันฝนตกลงมาชะล้างสารเคมีภายในถังจากการแพร่กระจายสู่ภายนอก

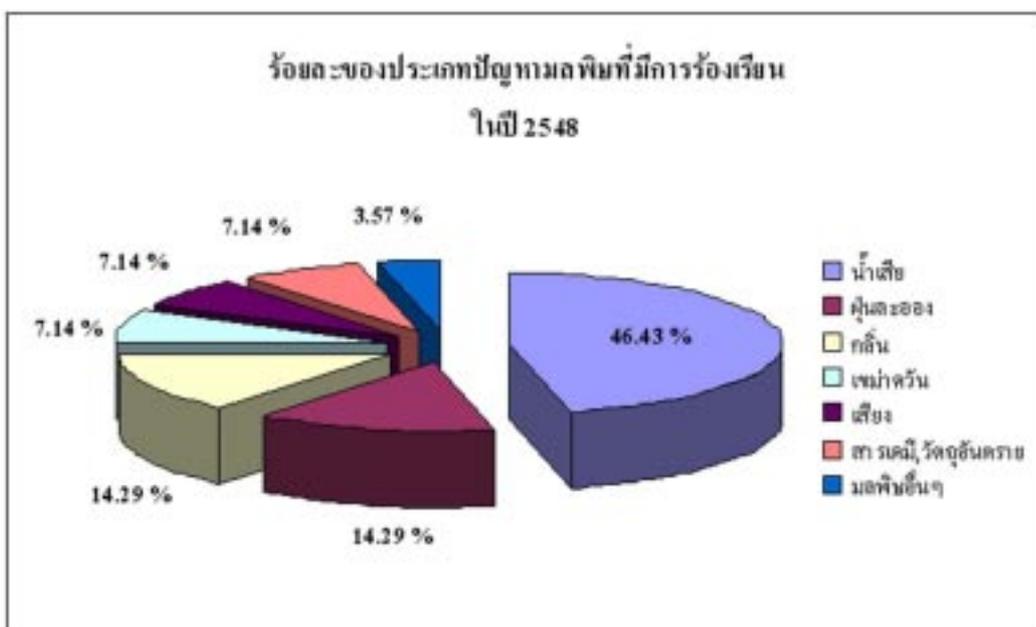
3. ใช้ซีเมนต์โรยทับสารเคมีที่ไหลนองอยู่บนพื้น ตั้งภายในและภายนอกอาคารเพื่อดูดซับสารเคมี จากนั้นตักใส่ถังรวบรวมไว้ภายในอาคาร แล้วรอคำแนะนำวิธีการกำจัดที่ถูกต้องจากกรมควบคุม มลพิษต่อไป (หลังจากที่กรมควบคุมมลพิษได้ตรวจสอบคุณสมบัติของสารเคมี โดยละเอียดแล้ว)

บทที่ 4

สถานการณ์เรื่องร้องเรียน

ในปีงบประมาณ 2549 (ข้อมูล ณ วันที่ 20 มิถุนายน 2549) สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 (สสภ.8) ได้รับเรื่องร้องเรียน / ร้องทุกข์ด้านสิ่งแวดล้อม และมีการดำเนินการตรวจสอบแก้ไขปัญหา เหตุร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 23 เรื่อง เมื่อจำแนกรายจังหวัดที่ร้องเรียนมายัง สสภ.8 พบว่าจังหวัดราชบุรี มีเรื่องร้องเรียนมากที่สุดจำนวน 12 เรื่อง รองลงมาคือจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 8 เรื่อง และจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 3 เรื่อง ในส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดสมุทรสงคราม ไม่มีเรื่องร้องเรียนเข้ามายัง สสภ.8

จากข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนทั้งหมด 23 เรื่อง มีประเด็นปัญหาการร้องเรียนด้านมลพิษสิ่งแวดล้อมทั้งหมดรวม 28 ปัญหา ส่วนใหญ่เป็นปัญหามลพิษทางค่าน้ำเสีย 13 ปัญหา รองลงมา คือปัญหาฝุ่นละอองจากการประกอบกิจการต่างๆ จำนวน 4 ปัญหา ปัญหากลิ่นรบกวน 4 ปัญหา เขม่าควัน 2 ปัญหา สารเคมีจากของเสียและวัตถุอันตราย 2 ปัญหา เสียง 2 ปัญหา และปัญหามลพิษอื่นๆ จำนวน 1 ปัญหา สามารถแสดงร้อยละของประเภทปัญหามลพิษ ได้ดังภาพที่ 4.1



ภาพที่ 4.1 แผนภูมิแสดงร้อยละของปัญหามลพิษที่มีการร้องเรียนปี 2549 ในพื้นที่ สสภ.8

เรื่องร้องเรียนในพื้นที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ข้อมูล ณ วันที่ 20 มิถุนายน 2549
จำแนกตามประเภทของปัญหามลพิษ

(ก) เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาน้ำเสีย

1. ประเด็นปัญหา : ราษฎรร้องเรียนปัญหาโรงงานย้อมผ้าปล่อยน้ำเสียลงคลองสาธารณะ
สถานที่ : บ้านหนองไถขัน ตำบลเขาขลุ่ย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

สรุปการดำเนินการ

(1) ในขณะที่เข้าดำเนินการตรวจสอบ ไม่มีการปล่อยน้ำเสียออกนอกโรงงานแต่อย่างใด และไม่พบความผิดปกติของน้ำในคลองสาธารณะ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าระยะเวลาผ่านมาหลายวันแล้ว เนื่องจากเหตุการณ์เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ 26 กันยายน 2548 แต่ สสจ.8 ได้รับแจ้งเรื่องเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2548

(2) ประสานงานกับ อบต.เขาขลุ่ย เฝ้าระวังตรวจสอบ หากน้ำมีความผิดปกติ ขอให้แจ้ง สสจ.8 หรือสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี(ทสจ.ราชบุรี)เข้าดำเนินการตรวจสอบทันที

2. ประเด็นปัญหา : โรงงานปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำประปาหมู่บ้าน
สถานที่ : ตำบลหินกอง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

สรุปการดำเนินการ

(1) ประสานกับ อบต.หินกอง เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง

(2) อบต.หินกอง แจ้งว่า อุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี ได้มาดำเนินการตรวจสอบ และเก็บตัวอย่างน้ำไปตรวจวิเคราะห์ จึงได้แจ้งอำเภอเมืองราชบุรี ประสานกับอุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี ต่อไป

3. ประเด็นปัญหา : โรงงานปล่อยน้ำเสียลงคลองสาธารณะ และมีฝุ่นละอองรวมทั้งเสียงดัง
สถานที่ : ตำบลน้ำพุ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

สรุปการดำเนินการ

(1) ประสานงานกับ อบต.น้ำพุ ตรวจสอบข้อเท็จจริง ไม่พบการกระทำผิดตามที่ร้องเรียน แต่พบว่ามีข้อบกพร่องในการจัดการของเสียหลายประการ

(2) แนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขบ่อบำบัดน้ำเสียโดยการเสริมคันบ่อ และแยกน้ำฝนไม่ให้ไหลลงบ่อบำบัดน้ำเสีย และควบคุมป้องกันฝุ่นละอองและเสียงดังจากกระบวนการบดย่อยพลาสติกไม่ให้เป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนข้างเคียง รวมทั้งปรับปรุงวิธีการสะสมวัตถุดิบให้มีโรงเรือนเก็บอย่างมิดชิด



ภาพที่ 4.2 น้ำเสียที่ปล่อยออกจากโรงงาน

4. ประเด็นปัญหา : ตรวจสอบการปนเปื้อนสารตะกั่วในแม่น้ำแควใหญ่

สถานที่ : ตำบลแก่งเสี้ยน อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

สรุปการดำเนินการ

(1) ประสานงานกับเทศบาลตำบลแก่งเสี้ยน
ตรวจสอบข้อเท็จจริง

(2) เก็บตัวอย่างน้ำในแม่น้ำแควใหญ่
ตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการจำนวน 2 ตัวอย่างพบว่า
มีสารตะกั่วเจือปนไม่เกินมาตรฐาน



ภาพที่ 4.3 การทดสอบปริมาณสารตะกั่ว
ในแม่น้ำแควใหญ่

5. ประเด็นปัญหา : โรงงานปล่อยน้ำเสียลงคลองสาธารณะ

สถานที่ : ตำบลน้ำพุ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

สรุปการดำเนินการ



ภาพที่ 4.4 ระบบรวบรวมน้ำเสียของโรงงาน

(1) ประสานงานกับ อบต.น้ำพุ ตรวจสอบ
ข้อเท็จจริง พบว่าโรงงานต้นเหตุอยู่ในเขต อบต.รางบัว
อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี จึงได้ประสาน เพื่อเข้า
ตรวจสอบโรงงาน

(2) ได้แนะนำให้โรงงานเร่งสูบน้ำเสียที่ขัง
อยู่นอกโรงงานเข้ามาเก็บในบ่อบำบัดน้ำเสียให้หมด
โดยเร็ว แล้วให้ดำเนินการขุดลอกตะกอนดินที่ปนเปื้อน
ขึ้นให้หมด นอกจากนั้นได้เก็บตัวอย่างน้ำในบ่อบำบัด
น้ำเสียมาตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ จำนวน 1

ตัวอย่าง พบว่าน้ำเสียมีปริมาณโลหะหนักปนเปื้อน เกินมาตรฐาน จึงได้สั่งห้ามปล่อยทิ้ง ออกนอกบริเวณ
โรงงานเด็ดขาด จนกว่าจะมีการปรับปรุงให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

6. ประเด็นปัญหา : ตรวจสอบคุณภาพน้ำจากเหมืองถ่านหินลิกไนต์เก่า
สถานที่ : ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี
สรุปการดำเนินการ

- (1) ประสานงานกับ อบต.หนองหญ้าปล้อง ตรวจสอบสถานที่
- (2) เก็บตัวอย่างน้ำจากแหล่งน้ำที่คาดว่าจะปนเปื้อนจากถ่านหินลิกไนต์ จำนวน 2 ตัวอย่าง เพื่อตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ พบว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน



ภาพที่ 4.5 การตรวจสอบคุณภาพน้ำที่คาดว่าจะปนเปื้อนถ่านหินลิกไนต์

7. ประเด็นปัญหา : ประชาชนร้องเรียนปัญหาน้ำเสียจากฟาร์มสุกร
สถานที่ : ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
สรุปการดำเนินการ

- (1) ประสานงานกับเทศบาลตำบลท่ายางเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง
- (2) ตรวจสอบไม่พบความเสียหายที่ผู้ร้องเรียนกล่าวอ้าง



ภาพที่ 4.6 น้ำเสียที่ออกมาจากฟาร์มสุกร

8. ประเด็นปัญหา : โรงงานปล่อยน้ำเสียลงคลองสาธารณะ
สถานที่ : ตำบลศรีสุราษฎร์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

สรุปการดำเนินการ

- (1) ให้ผู้ประกอบการแยกน้ำฝนออกจากน้ำเสีย เพื่อลดปริมาณน้ำเสียที่เกิด จากกระบวนการผลิตมะพร้าวตาม
- (2) ให้ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถรองรับน้ำเสียได้เพียงพอ โดยไม่มีการระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม

9. ประเด็นปัญหา : ฟาร์มสุกรปล่อยน้ำเสียลงคลองระบายน้ำ
สถานที่ : ตำบลทับค้าง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

สรุปการดำเนินการ

- (1) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง
- (2) แนะนำให้เจ้าของฟาร์มสุกร ขุดลอกบ่อบำบัดน้ำเสียซึ่งมีสภาพตื้นเขิน และทำคันดินป้องกันน้ำเสียจากฟาร์มสุกร ไหลล้นออกนอกฟาร์ม

10. ประเด็นปัญหา : ตรวจสอบคุณภาพน้ำอ่างเก็บน้ำ
สถานที่ : ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

สรุปการดำเนินการ

- (1) ประสานงานกับหน่วยประสานงานชายแดนไทย – พม่า เพื่อเดินทางไปตรวจสอบอ่างเก็บน้ำ และโรงงานเผาแร่พลวงในเขตอำเภอพญาดองชู ประเทศเมียนมาร์ ไม่พบปัญหาการปล่อยน้ำเสียลงอ่างเก็บน้ำ จึงคาดว่าปัญหาปลาตายน่าจะเกิดจากการขาดออกซิเจน
- (2) ได้เก็บตัวอย่างน้ำจากอ่างเก็บน้ำพญาดองชู จำนวน 1 ตัวอย่าง และจากอ่างเก็บน้ำหุบมานพระเจดีย์สามองค์ (ฝั่งไทย) จำนวน 1 ตัวอย่าง เพื่อตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการพบว่ามีค่าไม่เกินมาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน



ภาพที่ 4.7 ลักษณะน้ำในอ่างเก็บน้ำ

11. ประเด็นปัญหา : การลักลอบปล่อยทิ้งน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม
สถานที่ : ตำบลพังตรุ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

สรุปการดำเนินการ

- (1) แจ้งให้ผู้ประกอบการประสานกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อตรวจสอบขั้นตอนการกำจัดของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ให้ถูกต้องตามกฎหมาย
- (2) สำหรับบ่อลูกรังที่นำน้ำทิ้งมากำจัดนั้น ให้ฝังกลบให้มิดชิด

(ข) เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาฝุ่นละออง และเขม่าควัน

1. ประเด็นปัญหา : ราษฎรได้รับความเดือดร้อนจากเขม่าควันโรงงานปูนขาว

สถานที่ : ตำบลเจดีย์หัก อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

สรุปการดำเนินการ

(1) ประสานงานกับ อบต.เจดีย์หัก ตรวจสอบข้อเท็จจริง

(2) โรงงานได้แจ้งว่าได้เข้าร่วมโครงการการใช้เทคโนโลยีถ่านหินสะอาดในโรงงานอุตสาหกรรม กับกระทรวงพลังงาน โดยโรงงานจะทำการปรับเปลี่ยนวิธีการเผาปูนขาวแบบทีละครั้ง เป็นการเผาแบบต่อเนื่อง ที่สามารถลดมลพิษทางอากาศได้ ซึ่งอยู่ในระหว่างการออกแบบจึงได้แจ้งให้ อบต.เจดีย์หัก ติดตามตรวจสอบต่อไป



ภาพที่ 4.8 เขม่าควันจากโรงงาน

2. ประเด็นปัญหา : ประชาชนร้องเรียนปัญหาเขม่าควันดำจากโรงงานน้ำตาล

สถานที่ : ตำบลท่ามะกา อำเภوتاมะกา จังหวัดกาญจนบุรี

สรุปการดำเนินการ

(1) ได้ประสานงานสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี เข้าดำเนินการตรวจสอบ

(2) เนื่องจากในขณะที่เข้าดำเนินการตรวจสอบนั้น โรงงานน้ำตาลซึ่งมีอยู่ 2 โรงงานได้หยุดดำเนินการ จึงได้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดการป้องกันปัญหาต่อไป

3. ประเด็นปัญหา : ประชาชนร้องเรียนฝุ่นจากลานตากมัน

สถานที่ : ตำบลหนองฝ้าย อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

สรุปการดำเนินการ



(1) ประสานกับ อบต.หนองฝ้าย เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง

(2) แนะนำให้ผู้ประกอบการแก้ไขปัญหาละเฉพาะหน้า โดยการใช้วัสดุปิดกั้นโดยรอบลานตากมัน ส่วนในระยะยาว นั้นให้ปลูกต้นไม้ที่มีใบหนาที่ใบโดยรอบ

ภาพที่ 4.9 บริเวณลานตากมันที่ถูกร้องเรียน

4. ประเด็นปัญหา : ประชาชนร้องเรียนฝุ่นจากบ่อลูกรัง
สถานที่ : ตำบลอนตาเพชร อำเภอบางแพ จังหวัดกาญจนบุรี
สรุปการดำเนินการ

- (1) ประสานกับ อบต.อนตาเพชร เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง
(2) ให้ อบต.แจ้งรถบรรทุกดินลูกรัง ควบคุมปัญหาฝุ่นละออง และความเร็วเมื่อผ่านชุมชน รวมทั้งทำป้ายเตือนก่อนเข้าชุมชนด้วย



ภาพที่ 4.10 ปัญหาฝุ่นที่เกิดจากการขุดดินลูกรัง

(ค) เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหากลิ่นเหม็น

1. ประเด็นปัญหา : ประชาชนร้องเรียนกลิ่นเหม็นจากโรงงานพริกป่น
สถานที่ : ตำบลอนไผ่ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
สรุปการดำเนินการ



ภาพที่ 4.11 สภาพแวดล้อมภายในโรงงานพริกป่น

- (1) ประสานงานกับเทศบาลตำบลศรีดอนไผ่ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง
(2) ได้แนะนำให้โรงงานปรับปรุงห้องอบ และตัวพริกให้มีลักษณะปิดมิดชิด และติดตั้งพัดลมดูดอากาศจากภายนอกโรงงานด้านหลังคา

2. ประเด็นปัญหา : ประชาชนร้องเรียนปัญหากลิ่นเหม็น / น้ำเสียจากโรงงาน
สถานที่ : ตำบลอนกระเบื้อง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
สรุปการดำเนินการ

- (1) ปัญหากลิ่นเหม็นจากการเผาไหม้หม้อไอน้ำนั้น โรงงานกำลังปรับปรุงเชื้อเพลิง และระบบการเผาไหม้ ซึ่งจะได้ตรวจสอบประสิทธิภาพต่อไป
(2) น้ำเสียที่รั่วออกนอกโรงงานนั้น เกิดจากความบกพร่องของโรงงานเอง ซึ่งได้ขอมชดเชยค่าเสียหายให้ผู้ร้องเรียนแล้ว

3. ประเด็นปัญหา : กลิ่นเหม็นจากโรงงานแป้งมัน

สถานที่ : ตำบลเบ็กไพร อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

สรุปการดำเนินการ

(1) ประสานกับ อบต.เบ็กไพร เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่าโรงงานที่เป็นสาเหตุของการร้องเรียน คือ บริษัทอุตสาหกรรมแป้งมันบ้านโป่ง จำกัด

(2) เขาคำเนินการตรวจสอบในโรงงาน พบว่าที่มาของกลิ่นเหม็น น่าจะเกิดจากบ่อบำบัดน้ำเสียด้านหลังโรงงาน ซึ่งทางโรงงานก็ยอมรับและแจ้งว่าได้ดำเนินการแก้ไข โดยการติดตั้งเครื่องเติมอากาศจำนวน 9 เครื่อง และกำลังติดตั้งเครื่องเติมสารจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อลดกลิ่นเหม็นแล้ว

(3) แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบ และติดตามตรวจสอบการแก้ไขปัญหาต่อไป

4. ประเด็นปัญหา : กลิ่นเหม็นและน้ำเสียจากโรงงานสัตว์น้ำแช่แข็ง

สถานที่ : ตำบลอ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

สรุปการดำเนินการ

(1) ร่วมกับ ทสจ.ราชบุรี อุตสาหกรรมจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด เทศบาลตำบลห้วยหินสีย์ และผู้นำชุมชน เขตรตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่ากลิ่นเหม็นเกิดจากระบบบำบัดน้ำเสีย และไม่มีการปล่อยน้ำเสียลงที่นาของชาวบ้านแต่อย่างใด

(2) แนะนำให้ปรับปรุงกระบวนการบำบัดน้ำเสีย ในขั้นตอนที่มีกลิ่นเหม็น และจัดทำลานกรองทราย รวมทั้งลานตากตะกอน เพื่อลดกลิ่นเหม็นจากน้ำเสีย ตลอดจนคัดแยกชิ้นส่วน วัสดุขี้ไม่ให้ลงไปปะปนกับน้ำเสียและปลูกลงในรอบบริเวณโรงงาน หรือป้องกันกลิ่นกรณีที่มีกระแสลมพัดแรง

(ง) เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษอื่นๆ

1. ประเด็นปัญหา : การลักลอบทิ้งกากของเสียและวัตถุอันตราย

สถานที่ : ตำบลบ้านใหม่ อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี

สรุปการดำเนินการ

(1) พื้นที่เกิดเหตุอยู่บริเวณหุบเขารางเฒ่า ภายในไร้เขาวดี หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี มีการนำกากของเสียและวัตถุอันตรายมากำจัดและเก็บกักไว้เป็นจำนวนมาก

(2) กรมควบคุมมลพิษได้มาตรวจสอบและเก็บตัวอย่างสารทั้งหมดไปตรวจวิเคราะห์ พบว่าสารที่นำมาทิ้งมีสภาพเป็นกรด มีฤทธิ์กัดกร่อน อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจและสิ่งแวดล้อมได้

(3) ในเบื้องต้นได้สั่งการให้ผู้ครอบครองปรับสภาพเป็นกรดค้าง ของน้ำในบ่อเก็บกัก ให้มีสภาพเป็นกลางเพื่อลดการกัดกร่อนและแจ้งความดำเนินคดีในความผิดตาม พรบ.วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 พร้อมทั้งประเมินค่าใช้จ่ายในการขนย้ายไปกำจัดอย่างถูกวิธี เพื่อให้ผู้ครอบครองรับผิดชอบดำเนินการต่อไป

(4) ดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำรอบบริเวณจุดเกิดเหตุ เพื่อตรวจสอบการปนเปื้อนของสารอันตรายโดยการตรวจวัดค่าความเป็นกรดค้าง เดือนละ 1 ครั้ง



ภาพที่ 4.12 บริเวณที่มีการนำกากของเสียและวัตถุอันตรายมากองไว้

2. ประเด็นปัญหา : การปล่อยทิ้งสารเคมีในโรงงานที่เลิกกิจการแล้ว
สถานที่ : ตำบลหลุมดิน อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
สรุปการดำเนินการ

(1) ประสานงานกับ อบต.หลุมดิน เพื่อตรวจสอบภายในโรงงาน พบว่าเลิกกิจการมา 10 ปี แล้วภายในอาคารโรงงานมีถังสารเคมีเก็บกักไว้ เป็นจำนวนมาก และมีบางส่วนไหลนองตามพื้น

(2) ประสานขอความอนุเคราะห์จาก กรมควบคุมมลพิษ ตรวจสอบคุณสมบัติของสารเคมี ต่างๆ หรือใช้เป็นแนวทางในการกำจัดต่อไป โดย เจ้าของโรงงานจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด

(3) แจ้งเตือนไม่ให้ประชาชนเข้าไป ใกล้ บริเวณโรงงาน และใช้พลาสติกปิดคลุมถังสารเคมี ที่ไม่มีฝาปิด เพื่อป้องกันการแพร่กระจายสู่ภายนอก



ภาพที่ 4.13 สารเคมีที่กองไว้ภายในอาคาร

3. ประเด็นปัญหา : ประชาชนร้องเรียนปัญหาผลกระทบจากเหมืองหิน
สถานที่ : ตำบลพังตรู อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
สรุปการดำเนินการ



ภาพที่ 4.14 สภาพแวดล้อมบริเวณเหมืองหิน

(1) ประสานกับ อบต.พังตรู เพื่อดำเนินการ ตรวจสอบ ขอเท็จจริง

(2) ในขณะที่เข้าทำการตรวจสอบนั้น ไม่พบปัญหา เรื่องของฝุ่นละออง หรือเสียงดังจากการระเบิดหินแต่อย่างใด จึงได้ แจ้งให้ อบต.พังตรู ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัท เหมืองหินดังกล่าว หากพบปัญหาเสียงดัง และฝุ่นละอองอีกให้ ดำเนินการแจ้งให้ทราบ เพื่อจะได้ทำการตรวจสอบต่อไป

(3) ให้บริษัทแจ้งผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศตาม ข้อกำหนด EIA ให้ประชาชนทราบทุกครั้ง รวมทั้งเผยแพร่ ข้อมูล ต่างๆ ให้มากขึ้น

4. ประเด็นปัญหา : ผลกระทบจากเหมืองหิน กรณีวัดถ้ำยอดทอง
สถานที่ : ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี
สรุปการดำเนินการ



ภาพที่ 4.15 ก้อนหินที่หล่นมาจากหน้าผาด้านที่ติดกับวัด

(1) ตรวจพบว่า มีก้อนหินขนาดใหญ่หล่น ลงมาจากหน้าผาด้านที่ติดกับวัด ซึ่งเกิดจากแรงสั่น สะเทือนเวลาที่มีการระเบิดหิน

(2) หน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งมีจังหวัด ราชบุรี เป็นหน่วยงานประสานงานได้ตั้งคณะกรรมการแก้ปัญหา และหาข้อยุติ ซึ่งจะได้กำหนดมาตรการต่างๆ ต่อไป



บทที่ 5

การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค พ.ศ. 2550-2554

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ใน พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 มาตรา 35-36 เมื่อมองในระดับภาค “แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค” เป็นแผนที่เชื่อมโยง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับชาติ กับระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น โดยยึดแนวทางตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ในปีงบประมาณ 2546 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้ดำเนินการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาค พ.ศ.2547-2549 ขึ้น แล้วเผยแพร่แผนฯนี้ให้กับหน่วยราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา ในพื้นที่ 5 จังหวัด คือจังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์เพื่อพิจารณานำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการ/การดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน

สำหรับปีงบประมาณ 2549 นี้ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 โดยความร่วมมือจากคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลได้ดำเนินการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ระดับภาค พ.ศ.2550-2554 โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงาน ราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบัน การศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน ภาค ประชาชน และได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติ การเพื่อยกร่างแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมภาคขึ้น 2 ครั้ง

ครั้งที่ 1 พื้นที่ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตกของอ่าวไทย ในวันที่ 25-26 เมษายน 2549 ณ จังหวัดเพชรบุรี มีผู้เข้าร่วมประชุมจากจังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

ครั้งที่ 2 พื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง ในวันที่ 8-9 พฤษภาคม 2549 ณ จังหวัดกาญจนบุรี มีผู้เข้าร่วมประชุมจากจังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี และสมุทรสงคราม



ภาพที่ 5.1 ผู้เชี่ยวชาญ จากคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกจังหวัดในภาคที่ 8 แล้วได้นำผลการวางแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับภาคให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของปัญหาสิ่งแวดล้อม สภาพเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ และได้นำเสนอร่างแผนฯ ในการประชุมสัมมนาแผน จัดการคุณภาพ



ภาพที่ 5.2 การแสดงวิสัยทัศน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ทรงคุณวุฒิ

สิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ในวันที่ 15 สิงหาคม 2549 ณ จังหวัดราชบุรี โดยเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ทรงคุณวุฒิ วิพากษ์แผนดังกล่าว เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม แล้วจัดทำเป็นแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ภาค 8 พ.ศ.2550-2554 เผยแพร่

ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติของ จังหวัดและท้องถิ่นในทุกระดับให้ทั่วถึงทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ภาคที่ 8 มีทิศทางที่ชัดเจนเป็นระบบ และสอดคล้อง กับสภาพความเป็นจริงเพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการป้องกัน พื้นฟูและดูแลรักษาให้การใช้ประโยชน์อยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

5.2 การดำเนินการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการ วิเคราะห์ผล กระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครอง สิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครอง สิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ จังหวัด เพชรบุรี อำเภอหัวหินและอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2547 ซึ่งได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 121 ตอนพิเศษ 86 ง. ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2547 โดยมีผลบังคับใช้เป็นเวลา 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2547 เป็นต้นไป นั้น ได้กำหนดให้การก่อสร้างอาคารหรือการดำเนินการ โครงการหรือประกอบกิจการบางประเภท ต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นหรือรายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเสนอรายงานดังกล่าว ต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระเบียบปฏิบัติที่กำหนดตาม มาตรา 46 แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 โดยการก่อสร้างอาคารหรือการดำเนินการ โครงการหรือประกอบกิจการบางประเภท ที่ต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม เบื้องต้นหรือรายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1. โครงการที่ต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น
 - 1) โรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 10 ห้อง ถึง 79 ห้อง
 - 2) อาคารอยู่อาศัยรวมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 10 ห้อง

ถึง 79 ห้อง

- 3) สถานพยาบาลที่จำนวนเตียงสำหรับผู้ป่วยค้างคืนตั้งแต่ 10 เตียง ถึง 29 เตียง
 - 4) การจัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดินที่มีจำนวนที่ดินแปลงย่อยตั้งแต่ 100 แปลง ถึง 499 แปลง หรือมีเนื้อที่ตั้งแต่ 20 ไร่ ถึง 99 ไร่
 - 5) ทำเทียบเรือขนาดเล็กที่เป็นท่าสาธารณะสำหรับเรือประมง หรือเรือเพื่อการท่องเที่ยว ขนาดต่ำกว่า 60 ตันกรอส
 - 6) การเพาะเลี้ยงกุ้งหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอื่นเพื่อการค้าตั้งแต่ 50 ไร่ ขึ้นไป
2. โครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 1) โรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศที่มีจำนวนห้องพักมากกว่า 79 ห้อง
 - 2) อาคารอยู่อาศัยรวมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่มีจำนวนห้องพักมากกว่า 79 ห้อง
 - 3) สถานพยาบาลที่จำนวนเตียงสำหรับผู้ป่วยค้างคืนมากกว่า 29 เตียง
 - 4) การจัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดินที่มีจำนวนที่ดินแปลงย่อยมากกว่า 499 แปลง หรือมีเนื้อที่มากกว่า 99 ไร่
 - 5) โรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าตั้งแต่ 5 เมกกะวัตต์ขึ้นไป
 - 6) ทำเทียบเรือสำหรับเรือสำราญและกีฬาที่ไม่ใช่เรือกล

ในการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการดังกล่าวนี้ กำหนดให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นต่อรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2548) ลงวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2548 เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย

1. ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ
2. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายสำหรับโครงการหรือกิจการที่จะต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือผู้แทนเป็นกรรมการ
3. หัวหน้าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
4. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่ตั้งโครงการเป็นกรรมการ
5. ผู้อำนวยการสิ่งแวดล้อมภาคในเขตพื้นที่หรือผู้แทนเป็นกรรมการ
6. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งจากการเสนอของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเห็นชอบ จำนวนไม่เกิน 4 คน เป็นกรรมการ
7. ผู้แทนองค์กรเอกชนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน 2 คน เป็นกรรมการ
8. หัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
9. เจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวน 2 คน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

เนื่องจากพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมอยู่ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 จึงได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจำนวน 2 ชุด ได้แก่

1. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี
2. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประเภทและจำนวนโครงการที่เสนอรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

นับตั้งแต่การบังคับใช้ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อำเภอหัวหินและอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ.2547 ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2547 จนถึงวันที่ 15 มิถุนายน 2549 พบว่า โครงการพัฒนาที่เกิดขึ้นในพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่ต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้น เป็นโครงการประเภทที่ปกอาศัยโดยมีจำนวนทั้งหมด 21 โครงการ แบ่งเป็น

- โครงการโรงแรม จำนวน 8 โครงการ
- โครงการอาคารชุดพักอาศัย จำนวน 8 โครงการ
- โครงการจัดสรรที่ดิน จำนวน 4 โครงการ
- โครงการจัดสรรที่ดินและอาคารอยู่อาศัยรวม(อยู่ในโครงการเดียวกัน)จำนวน 1 โครงการ

จากโครงการทั้ง 21 โครงการ มีโครงการที่จะต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น จำนวน 19 โครงการ และจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน 2 โครงการ ซึ่งในจำนวนทั้งหมดนี้มีโครงการที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมของจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 13 โครงการ อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 โครงการ โครงการได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ แล้ว จำนวน 17 โครงการ และโครงการที่อยู่ในขั้นตอนการพิจารณารายงานฯ จำนวน 4 โครงการ

จากการพัฒนาโครงการที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในเขตเทศบาลเมืองชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และใช้บริการด้านสาธารณสุขโรคต่างๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนซึ่งในปัจจุบันพบว่าประชาชนประสบปัญหาทางด้านปริมาณน้ำใช้สำหรับอุปโภคบริโภคที่มีไม่เพียงพอ จึงมีความจำเป็น อย่างเร่งด่วนที่จะต้องศึกษาศักยภาพของพื้นที่ โดยเฉพาะการให้บริการด้านสาธารณสุขโรคของท้องถิ่น เพื่อให้การพัฒนาต่างๆ เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมอยู่ในขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เดิม

5.3 การมีส่วนร่วมของประชาชน

5.3.1 โครงการส่งเสริมพหุภาคีในการพัฒนา “กระดังงา” อย่างยั่งยืน

เทศบาลตำบลกระดังงา อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม เป็นเทศบาลขนาดเล็กได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล เมื่อปี 2542 ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 ระยะทาง 78 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 3 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง มีลำคลองหลัก แยกกระจาย 4 คลอง ซึ่งประชาชนใช้เป็นเส้นทางคมนาคมและใช้น้ำในการเกษตร มีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 2,407 คน มี 4 ชุมชน วัด 4 แห่ง โรงเรียนระดับประถมศึกษา 1 แห่ง ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร

เมื่อ ทต.กระดังงา ได้รับคัดเลือกเป็นพื้นที่นำร่องในโครงการส่งเสริมพหุภาคีในการพัฒนา “กระดังงา” อย่างยั่งยืน ภายใต้แผนปฏิบัติการ 21 ระดับท้องถิ่น (Local Agenda 21) ในปีงบประมาณ 2549 จึงได้จัดให้มีการประชุมหารือเพื่อค้นหาแกนนำของชุมชนทั้ง 4 ชุมชน เมื่อได้แกนนำของชุมชนแล้ว เป็นการติดต่อหาทางปัญญา จึงได้จัดฝึกอบรมเรื่อง การจัดทำแผนในงานพัฒนาชุมชน เมื่อวันที่ 22-23 พฤษภาคม 2549 ให้แกนนำได้รับความรู้เกี่ยวกับ การจัดทำแผนชุมชนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม เช่น เทคนิค วิธีการดึงข้อมูลจากชุมชน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ฯลฯ พร้อมทั้งได้มี การระดมสมอง ให้ได้มาซึ่งวิสัยทัศน์และพันธกิจ

เนื่องจากวิสัยทัศน์และพันธกิจดังกล่าว เป็นเพียงความคิดเห็นของแกนนำซึ่งเป็นคนส่วนน้อย ในเทศบาลตำบลกระดังงา จึงได้จัดเวทีประชาคมของแต่ละชุมชน เมื่อวันที่ 12-13 มิถุนายน 2549 เพื่อวิพากษ์วิสัยทัศน์และพันธกิจร่วมกัน พร้อมทั้งช่วยกันเสนอแนะโครงการที่สามารถแก้ไขปัญหาในแต่ละพันธกิจ อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

เมื่อได้รับฟังความคิดเห็นของแต่ละชุมชนแล้ว ทีมงานได้รวบรวมข้อคิดเห็นทุกประเด็น ทุกเรื่องที่ทั้ง 4 ชุมชนเสนอ นำมาบูรณาการเพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงและความสอดคล้องกับภารกิจ บทบาทหน้าที่ของเทศบาล พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ภายใต้หลักเกณฑ์ 4 ประการ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของโครงการแต่ละโครงการสอดคล้องกับภารกิจบทบาทหน้าที่ของเทศบาลหรือไม่พิจารณาความสำคัญของปัญหา และหากปัญหาได้รับการแก้ไขจะส่งผลกระทบต่อสังคมในทางที่ดีมาก - น้อยเพียงใด

ทต.กระดังงามีวิสัยทัศน์ในอีก 5 ปีข้างหน้า คือ “กระดังงาเป็นเมืองน่าอยู่ เพื่อฟูการท่องเที่ยว” ส่วนพันธกิจ หรือแนวทางที่จะไปถึงวิสัยทัศน์ดังกล่าวมี 5 พันธกิจ ดังนี้

- พัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน
- สร้างจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการศึกษา
- ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาอาชีพ
- ส่งเสริม สนับสนุนศาสนา ศิลปวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว



ภาพที่ 5.3 การวิพากษ์วิสัยทัศน์ และพันธกิจร่วมกัน

พร้อมกันนั้น ได้มีโครงการที่จะช่วยในการแก้ไขปัญหา 13 โครงการ ซึ่งโครงการเหล่านี้จะถูกบรรจุเข้าสู่แผนปฏิบัติการของเทศบาลตำบลกระดังงา ปี 2550 ต่อไป

5.3.2 โครงการจัดทำสารสนเทศทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ระดับชุมชน

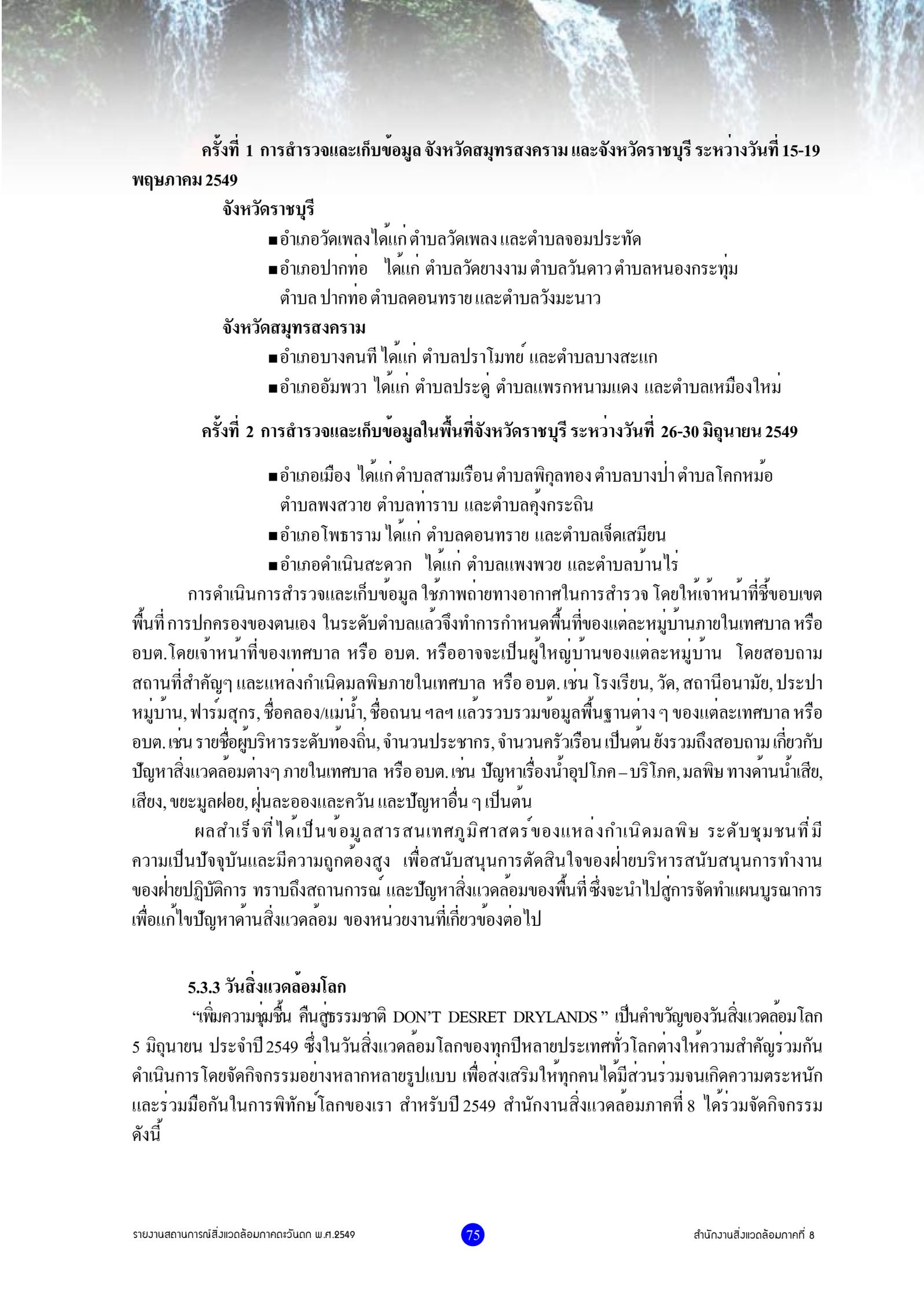
การขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ การแข่งขันทางด้านการค้าและการเพิ่มขึ้นของประชากรทำให้รัฐบาลต้องกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาประเทศไปสู่การแข่งขันในเวทีโลก เนื่องจากระบบเศรษฐกิจของประเทศ มีพื้นฐานมาจากการผลิตของภาคเกษตรกรรม จึงต้องมีการปรับรูปแบบจากเดิมที่มีเป้าหมายการผลิตเพื่อการบริโภคภายในประเทศ เป็นการผลิตเพื่อการค้า ซึ่งเป็นผลให้มีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่ม ขยายพื้นที่เกษตรกรรมที่มีอยู่เดิมออกไป และในขณะเดียวกันพื้นที่เกษตรกรรมเดิมก็ถูกเปลี่ยนสภาพเป็นที่อยู่อาศัยและบางส่วน ได้ถูกพัฒนาเป็นพื้นที่นิคมและโรงงานอุตสาหกรรม

จากสาเหตุดังกล่าว ทำให้รูปแบบการใช้ที่ดินเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ผลที่ตามมาได้ทำให้ ระบบนิเวศน์ของพื้นที่สูญเสียความสมดุล การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ที่ดินได้ก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ปัญหาน้ำเน่าเสีย การเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะ การฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองในบรรยากาศ เป็นต้น ผลกระทบจากปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าว นอกจากเป็นอันตรายต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และระบบนิเวศน์แล้ว ยังก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้น ระหว่างผู้ที่ได้รับผลกระทบ กับผู้ก่อมลพิษ โดยมีส่วนราชการทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการแก้ไข โดยใช้กระบวนการทางดานบริหาร เขามาจัดการ เช่น การจัดเวทีให้ผู้ได้รับผลกระทบ มาพบปะเจรจาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน หรือการชี้มาตรการทางด้านกฎหมายเข้ามาบังคับ เป็นต้น จะเห็นได้ว่า การมีข้อมูลของแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันเป็นหนทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของแหล่งกำเนิดมลพิษระดับชุมชนจึงมีความจำเป็นเพื่อให้ฝ่ายบริหารใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางกรอบนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ฝ่ายปฏิบัติการ ได้เห็นความเชื่อมโยงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และใช้ระบบฐานข้อมูลดังกล่าวในการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม



ภาพที่ 5.4 การกำหนดพื้นที่ของแต่ละหมู่บ้าน ภายใน อบต.

ศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อมกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงได้ดำเนินการจัดทำฐาน ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้ “โครงการจัดทำสารสนเทศภูมิศาสตร์เชิงพื้นที่ระดับชุมชน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกภาคส่วน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมชุมชนบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี และสมุทรสงคราม ได้เข้าร่วมในการสำรวจและเก็บข้อมูลในครั้งนี้ด้วย โดยการสำรวจแบ่งเป็น 2 ครั้ง ดังนี้



ครั้งที่ 1 การสำรวจและเก็บข้อมูล จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดราชบุรี ระหว่างวันที่ 15-19

พฤษภาคม 2549

จังหวัดราชบุรี

- อำเภอวัดเพลง ได้แก่ ตำบลวัดเพลง และตำบลจอมประทัด
- อำเภอปากท่อ ได้แก่ ตำบลวัดยางงาม ตำบลวันดาว ตำบลหนองกระทุ่ม ตำบล ปากท่อ ตำบลคอนทราย และตำบลวังมะนาว

จังหวัดสมุทรสงคราม

- อำเภอบางคนที ได้แก่ ตำบลปราโมทย์ และตำบลบางสะแก
- อำเภออัมพวา ได้แก่ ตำบลประดู่ ตำบลแพรกหนามแดง และตำบลเหมืองใหม่

ครั้งที่ 2 การสำรวจและเก็บข้อมูลในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ระหว่างวันที่ 26-30 มิถุนายน 2549

- อำเภอเมือง ได้แก่ ตำบลสามเรือน ตำบลพิกุลทอง ตำบลบางป่า ตำบลโคกหม้อ ตำบลพงสวาย ตำบลท่าราบ และตำบลคู่งกระถิน
- อำเภอโพธาราม ได้แก่ ตำบลคอนทราย และตำบลเจ็ดเสมียน
- อำเภอดำเนินสะดวก ได้แก่ ตำบลแพงพวย และตำบลบ้านไร่

การดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูล ใช้ภาพถ่ายทางอากาศในการสำรวจ โดยให้เจ้าหน้าที่ซึ่งขอบเขตพื้นที่ การปกครองของตนเอง ในระดับตำบลแล้วจึงทำการกำหนดพื้นที่ของแต่ละหมู่บ้านภายในเทศบาล หรือ อบต. โดยเจ้าหน้าที่ของเทศบาล หรือ อบต. หรืออาจจะเป็นผู้ใหญ่บ้านของแต่ละหมู่บ้าน โดยสอบถามสถานที่สำคัญๆ และแหล่งกำเนิดมลพิษภายในเทศบาล หรือ อบต. เช่น โรงเรียน, วัด, สถานีอนามัย, ปรุป่าหมู่บ้าน, ฟาร์มสุกร, ซี้อคลอง/แม่น้ำ, ซี้อถนน ฯลฯ แล้วรวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ของแต่ละเทศบาล หรือ อบต. เช่น รายชื่อผู้บริหารระดับท้องถิ่น, จำนวนประชากร, จำนวนครัวเรือน เป็นต้น ยังรวมถึงสอบถามเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในเทศบาล หรือ อบต. เช่น ปัญหาเรื่องน้ำอุปโภค-บริโภค, มลพิษ ทางค่าน้ำเสีย, เสียง, ขยะมูลฝอย, ฝุ่นละอองและควัน และปัญหาอื่น ๆ เป็นต้น

ผลสำเร็จที่ได้เป็นข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ของแหล่งกำเนิดมลพิษ ระดับชุมชนที่มีความเป็นปัจจุบันและมีความถูกต้องสูง เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารสนับสนุนการทำงานของฝ่ายปฏิบัติการ ทราบถึงสถานการณ์ และปัญหาสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำแผนบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

5.3.3 วันสิ่งแวดล้อมโลก

“เพิ่มความชุ่มชื้น คืนสู่ธรรมชาติ DON’T DESRET DRYLANDS” เป็นคำขวัญของวันสิ่งแวดล้อมโลก 5 มิถุนายน ประจำปี 2549 ซึ่งในวันสิ่งแวดล้อมโลกของทุกปีหลายประเทศทั่วโลกต่างให้ความสำคัญร่วมกัน ดำเนินการโดยจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมจนเกิดความตระหนัก และร่วมมือกันในการพิทักษ์โลกของเรา สำหรับปี 2549 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ได้ร่วมจัดกิจกรรม ดังนี้

(ก) โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี ร่วมกับโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา โรงเรียนเครือข่ายที่ 8 เทศบาลตำบลสวนผึ้ง เทศบาลตำบลห้วยป่าหวาย และอำเภอ สวนผึ้ง ได้จัดทำ “โครงการ เดิน – วิ่ง วันสิ่งแวดล้อมโลก เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสเฉลิมฉลองครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี” โดยได้รับความร่วมมือ จากหลาย ภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ประชาชนทั่วไป และองค์กรพัฒนาประชาชน (NGO) ดังมีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังนี้

■ วันที่ 8 มิถุนายน 2549

ณ บริเวณโรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี นายสมบุญรณ์ ศิริเวช นายอำเภอสวนผึ้งเป็นประธานเปิดงานวันสิ่งแวดล้อมโลก ปี 2549 และมอบรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดเรียงความและคำขวัญในหัวข้อเพิ่มความชุ่มชื้น คืนสู่ธรรมชาติ แล้วร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการให้คำมั่น สัญญารักษาสิ่งแวดล้อม และปลูกต้นไม้ซึ่งเป็นคนไม้ประจำจังหวัดราชบุรี จากนั้นทุกท่านร่วมชมนิทรรศการต่างๆ ที่จัดขึ้นโดยโรงเรียนเครือข่ายที่ 8 จำนวน 20 แห่ง สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่า จังหวัดราชบุรี และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ในวันนั้นโรงเรียนต่างๆ ได้ส่งนักเรียนร่วมกิจกรรมการแข่งขันประกวดผลงานของนักเรียน ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 22 โรงเรียน แบ่งเป็น 9 ประเภท ได้แก่ การประกวดคำขวัญ ประกวดเรียงความ ประกวดสุนทรพจน์ ประกวดวาดภาพ ประกวดจัดป้ายนิเทศ แข่งขันตอบปัญหา ประกวดจัดแบบจำลอง ประกวดดนตรีโฟล์คซอง และประกวดประดิษฐ์เศษวัสดุ เพื่อรณรงค์ให้ครู นักเรียน และประชาชนผู้สนใจทั่วไป ได้รับความรู้ความเข้าใจและร่วมมือกันรักษาสิ่งแวดล้อมซึ่งมีผู้ร่วมงานประมาณ 2,000 คน

■ วันที่ 9 มิถุนายน 2549

ณ บริเวณที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง มีกิจกรรม เดิน – วิ่ง เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เริ่มเวลา 6.00 น. ทำการปล่อยตัวนักเรียน นักกีฬา และประชาชน จากที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ออกเดินระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร ไปถึงวัดบ้านบ่อ เพื่อร่วมกันปลูกต้นราชพฤกษ์ 100 ต้น

2. ออกวิ่งตามเส้นทางโดยรอบในชุมชนอำเภอสวนผึ้ง ระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร แล้วทุกคนกลับถึงเส้นชัยที่ บริเวณที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง โดยมีนายอำเภอสวนผึ้ง และคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสวนผึ้งและเทศบาลตำบลห้วยป่าหวาย คณะผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ หัวหน้าส่วนราชการ คณะอาสาสมัคร พ่อค้า ประชาชน นักกีฬาและนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ พรอมใจกันร่วมทำกิจกรรมโดยพรอมเพียง และร่วมทำบุญตักบาตร แด่พระภิกษุสงฆ์จำนวน 60 รูป

จากนั้น นายอำเภอสวนผึ้งเป็นประธานปิดงาน เดิน – วิ่ง เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสเฉลิมฉลองครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี พรอมด้วย ดร.กฤษณา เขยพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 ร่วมมอบเกียรติบัตร และรางวัลประเภทต่างๆ ได้แก่

1. การมอบเกียรติบัตรให้หน่วยงานต่างๆ ทั้ง ภาครัฐ และเอกชน ผู้ให้การสนับสนุนงานวันสิ่งแวดล้อมโลก

2. มอบเกียรติบัตร พร้อมถ้วยรางวัลแก่ผู้ชนะการแข่งขัน เดิน – วิ่ง ในช่วงอายุต่างๆ

3. มอบเกียรติบัตรพร้อมรางวัลแก่นักเรียนผู้ชนะการประกวดผลงานตามประเภทต่างๆ

นอกจากนี้ยังมีข้าราชการ นักเรียน พ่อค้าและประชาชนร่วมลงนามถวาย พระพรแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและเยี่ยมชมนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติและผลงานประเภทต่างๆที่ชนะการประกวดของนักเรียน มีผู้ร่วมกิจกรรมประมาณ 2,500 คน.

(ข) บริเวณหอดูดาวทางกาชาณบุรีที่ 1 ตำบลปากแพรก อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 โดยกลุ่มภารกิจพิทักษ์สิ่งแวดล้อมและกลุ่มงานสารสนเทศสิ่งแวดล้อม ได้ร่วมจัดกิจกรรมโครงการวันสิ่งแวดล้อมโลก เนื่องในวโรกาสเฉลิมฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ฃ บริเวณหอดูดาวทางกาชาณบุรีที่ 1 ตำบลปากแพรก อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งจัดโดย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี โดยร่วมและจัดกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

วันที่ 8 มิถุนายน 2549

1. ร่วมกิจกรรมปลูกต้นไม้

2. ร่วมพิธีเปิดกรวยรูปเทียนแพถวายเครื่องราชสักการะแด่พระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเปิดโครงการ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี (นายเชิดวิทย์ ฤทธิประศาสน์)

3. จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ โดยได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมคุณภาพ

สิ่งแวดล้อม บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์กรีน จำกัด และบริษัท กรีน บรรัชฃ จำกัด ชุดนิทรรศการ ประกอบด้วย

3.1 บอร์ดและโปสเตอร์นิทรรศการความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น เรื่องน้ำ น้ำเสีย ข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS)

3.2 วีดีโอ ให้ความรู้ด้านมลพิษทางสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การจัดการขยะมูลฝอย

3.3 แจกเอกสาร/แผ่นพับ เรื่องการจัดการขยะ น้ำเสีย น้ำ กฎหมายด้าน สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล

3.4 สาขิตการตรวจวัดคุณภาพน้ำและเสียง

4. บรรยายบทบาทภารกิจของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

ในการนี้มีกลุ่มผู้ชมนิทรรศการรวมทั้งสิ้นประมาณ 1,500 คน ประกอบด้วย นักเรียน นักศึกษาจากโรงเรียนและสถาบันต่างๆ กลุ่มอนุรักษ์องค์กรเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่ ข้าราชการ และประชาชนผู้สนใจโดยทั่วไป



ภาพที่ 5.5 แสดงบรรยากาศภายในกิจกรรมวันสิ่งแวดล้อมโลก

5.3.4 โครงการ “จักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อม น้อมถวายองค์ราชัน” เฉลิมพระเกียรติพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม



ภาพที่ 5.6 ร่วมต้อนรับขบวนจักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อมน้อมถวายองค์ราชัน



ภาพที่ 5.7 พิธีส่งมอบธงเฉลิมพระเกียรติฯ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 โดยกลุ่มงานสารสนเทศสิ่งแวดล้อมและกลุ่มช่วยอำนวยความสะดวกโครงการ “จักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อม น้อมถวายองค์ราชัน” เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องในวโรกาสเฉลิมฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2549 ณ บริเวณสวนสมเด็จพระเทพเสกาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งจัดโดย สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยร่วมและจัดกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. ร่วมต้อนรับขบวน “จักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อม น้อมถวายองค์ราชัน” บริเวณสวนสมเด็จพระเทพเสกาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. ร่วมพิธีส่งมอบธงเฉลิมพระเกียรติฯ แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (นายอุดมพร กษศิริรัฐ) โดยรองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (นายสำราญ รักษาติ)

3. ร่วมกันมอบรถจักรยาน จำนวน 9 คัน ให้แก่โรงเรียนวังไกลกังวล
4. ร่วมกิจกรรมปลูกต้นไม้
5. จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ ประกอบด้วย
 - 5.1 บอร์ดและโปสเตอร์นิทรรศการความรู้เรื่อง พระจริยวัตร “ประหยัด” สื่อนอนลูกหลานไทย และการจัดการขยะในครัวเรือน เช่น เรื่องน้ำยาล้างจาน จากเปลือกผลไม้รสเปรี้ยว ถังอกไรสารพิษ เป็นต้น
 - 5.2 แจกเอกสาร เรื่องการจัดการขยะในครัวเรือน

ในการนี้มีกลุ่มผู้ชมนิทรรศการรวมทั้งสิ้นประมาณ 500 คน ประกอบด้วย นักเรียน นักศึกษาจากโรงเรียนและสถาบันต่างๆ เจ้าหน้าที่ ข้าราชการ และพ่อค้าประชาชนผู้สนใจโดยทั่วไป



ภาพที่ 5.8 แสดงบรรยากาศการชมนิทรรศการของผู้ร่วมงาน

5.3.5 โครงการ จักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อม น้อมถวายองค์ราชัน และกิจกรรมปลูกต้นไม้เนื่องในวโรกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 เข้าร่วมโครงการเนื่องในวโรกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช โครงการตามพระราชดำริต่างๆ ที่เกิดขึ้น มักจะทรงให้มีการพัฒนาควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำโครงการ “จักรยานเพื่อสิ่งแวดล้อม น้อมถวายองค์ราชัน” มอบให้กรมต่างๆ ในสังกัดรับผิดชอบจัดขบวน ให้มีการปั่นจักรยานออกจากกรุงเทพมหานคร ไปตามพื้นที่ต่างๆ ซึ่งในจังหวัด กาญจนบุรี สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดกาญจนบุรี จึงได้จัดกิจกรรมตามโครงการ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2549 ณ สำนักสงฆ์ มีแก้วน้อย หมู่ที่ 7 ตำบลลาดหญ้า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. ขบวนจักรยานของจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 150 คัน ร่วมต้อนรับขบวนจักรยานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เดินทางไปปลูกต้นไม้
2. ร่วมพิธีส่งมอบธงเฉลิมพระเกียรติฯ แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี โดยอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี

3. ร่วมกิจกรรมปลูกต้นไม้และกิจกรรมร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อม

ในการนี้มีประชาชนทุกหมู่เหล่าในจังหวัดกาญจนบุรี ร่วมต้อนรับขบวนจักรยานประมาณ 2,000 คน และมีการปลูกต้นไม้บริเวณ 100 ไร่ จำนวน 10,000 ต้น



ภาพที่ 5.9 พิธีเปิดและกิจกรรมปลูกต้นไม้

5.3.6 การดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของภาคเอกชน “การจัดการขยะแบบครบวงจร”

คำแสด ริเวอร์แคว รีสอร์ท เป็นโรงแรมที่ให้บริการอยู่ในระดับต้น ๆ ของจังหวัดกาญจนบุรี สามารถรองรับแขกได้มากพอสมควร และจะเพิ่มมากขึ้นในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ แต่ทางรีสอร์ทต้องเสียค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะถึงเดือนละหมื่นกว่าบาท ซึ่งมีปริมาณขยะถึงวันละ 1 ตัน รวมถึงพวกเศษใบไม้ กิ่งไม้ และพวกเศษหญ้า โดยจ้างรถอีแต่นในการขนขยะไปเผาและฝังในพื้นที่ของรีสอร์ทเองประมาณ 10 ไร่ โดยปัจจุบันทางรีสอร์ทสามารถลดปริมาณขยะเหลือเพียงวันละ 50 – 60 กิโลกรัม ซึ่งเริ่มจากได้นำแนวคิด กระแสพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” มาประยุกต์ใช้พร้อมทั้งเปลี่ยนแนวคิดในการทำธุรกิจ เพื่อการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้น “บริหารรายได้” มาเป็นการมุ่งเน้น “บริหารรายจ่าย” โดยการหาแหล่งที่มาของขยะคือแหล่งกำเนิดขยะขนาดใหญ่ ได้แก่ ห้องครัว ในครัว มีถังขยะ 2 ใบ แยกเป็นขยะเปียกหรือ ขยะที่ย่อยสลายได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร หรือวัสดุคิปต่างๆ ที่เหลือจากการประกอบอาหาร ส่วนอีกใบหนึ่งเอาไว้ใส่ขยะแห้งหรือขยะอื่นๆ ที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ ส่วนจุดอื่น ๆ ในบริเวณรีสอร์ท จะเป็นถังขยะรวมใบเดียวในแต่ละวัน ขยะเหล่านี้จะถูกนำไปรวมกัน ที่เรือนคัดแยกขยะ ซึ่งอยู่ด้านหลังของรีสอร์ท ให้คนงานช่วยกันคัดแยก คือเอาขยะที่สามารถขายได้ เช่น เศษกระดาษ พลาสติก แก้ว และพวกโลหะ จัดเก็บไว้เพื่อ รอจำหน่าย

ในส่วนของขยะที่ย่อยสลายได้เศษผักบางส่วน จะนำมาทำน้ำหมักจุลินทรีย์ โดยหมักรวมกับกากน้ำตาล แล้วนำน้ำหมักจุลินทรีย์ที่ได้มารดกองปุ๋ย ซึ่งกองปุ๋ยที่วางนี้ก็คือ



ภาพที่ 5.10 เครื่องบดย่อย



ของจำพวกกิ่งไม้ ใบไม้ ใบหญ้า ซึ่งแต่เดิมนั้น เขากำจัดด้วยวิธีขนไปทิ้งเช่นกัน ปัจจุบันนี้ได้นำมาเขาเครื่องบดย่อยให้เป็นชิ้นเล็กๆ แล้วนำมา ทำปุ๋ยหมัก มีโรงเรือนสำหรับทำปุ๋ยอยู่ใกล้ๆ กับเรือนคัดแยกขยะ เป็นโรงเรือนโล่งๆ กันด้วยอิฐบล็อก ให้เป็นช่องสำหรับหมักปุ๋ย มีวิธีทำคือให้นำใบไม้ที่บดย่อยแล้วมากองรวมกันแล้วรดกองปุ๋ยด้วยน้ำหมัก จุลินทรีย์จากนั้นพลิกกองปุ๋ยทุกสัปดาห์ ใช้เวลาการหมักประมาณ 13 สัปดาห์ก็สามารถนำมาใช้บำรุงต้นไม้ หรือปรับสภาพดินในรีสอร์ทได้ขยะในครัวที่เป็นเศษอาหาร จะนำไปใส่ในบ่อแก๊สเพื่อหมักให้ได้แก๊สชีวภาพในปัจจุบันห้องครัวของรีสอร์ท ใช้แก๊สชีวภาพในการปรุงอาหาร ซึ่งถึงผลิตแก๊สชีวภาพออกแบบมาสำหรับ บ่อนขยะได้วันละ 1 ตัน จะได้แก๊สชีวภาพชั่วโมงละ 8 ลูกบาศก์เมตร และได้รับขยะจากร้านค้าใกล้เคียง มากำจัดด้วย ผลผลิตแก๊สที่ได้มีมากกว่าอัตราการ ใช้ในแต่ละวัน

ผลตอบแทนที่ได้จากการจัดการขยะมีหลายส่วนด้วยกันคือ ได้จากการขายขยะรีไซเคิลประมาณเดือนละหมื่นกว่าบาท และช่วยลดรายจ่ายในการซื้อปุ๋ยวิทยาศาสตร์ได้มาก จากเดิมต้องจ่ายค่าปุ๋ย วิทยาศาสตร์ และดินสำหรับปลูกต้นไม้ประมาณเดือนละหนึ่งหมื่นบาท รวมถึงค่าแก๊สถึงเดือนละสี่หมื่นกว่าบาท นับเป็นอีกหนึ่งตัวอย่างที่สามารถนำขยะกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงภายใต้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ



ภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่ 1.1 พื้นที่ลุ่มน้ำหลัก และลุ่มน้ำสาขาในเขตรับผิดชอบของ สสท.8

ลำดับ	ชื่อลุ่มน้ำย่อย	ชื่อลุ่มน้ำหลัก	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
1	ห้วยกระเสียว	แม่น้ำท่าจีน	78,466,458.08	78.47	49,041.54
2	ที่ราบแม่น้ำท่าจีน	แม่น้ำท่าจีน	2,091,601,798.70	2,091.60	1,307,251.12
3	แม่น้ำแควใหญ่ตอนบน	แม่น้ำแม่กลอง	1,448,858,118.14	1,448.86	905,536.32
4	ห้วยแม่จัน	แม่น้ำแม่กลอง	120,356.31	0.12	75.22
5	ห้วยขาแข้ง	แม่น้ำแม่กลอง	312,465,427.53	312.47	195,290.89
6	แม่น้ำแควใหญ่ตอนล่าง	แม่น้ำแม่กลอง	4,030,254,310.92	4,030.25	2,518,908.94
7	ห้วยตะเพิน	แม่น้ำแม่กลอง	1,901,036,562.94	1,901.04	1,188,147.85
8	แม่น้ำแควน้อยตอนบน	แม่น้ำแม่กลอง	4,096,423,548.44	4,096.42	2,560,264.72
9	ห้วยปูลอก	แม่น้ำแม่กลอง	952,011,568.65	952.01	595,007.23
10	แม่น้ำแควน้อยตอนล่าง	แม่น้ำแม่กลอง	3,383,792,460.40	3,383.79	2,114,870.29
11	ลำภาชี	แม่น้ำแม่กลอง	2,545,941,882.40	2,545.94	1,591,213.68
12	ที่ราบแม่น้ำแม่กลอง	แม่น้ำแม่กลอง	3,403,561,026.70	3,403.56	2,127,225.64
13	แม่น้ำเพชรบุรีตอนบน	แม่น้ำเพชรบุรี	3,506,738,919.00	3,506.74	2,191,711.82
14	ห้วยแม่ประจัน	แม่น้ำเพชรบุรี	1,148,387,705.20	1,148.39	717,742.32
15	แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง	แม่น้ำเพชรบุรี	1,592,650,383.50	1,592.65	995,406.49
16	แม่น้ำปรางบุรี (ลุ่มน้ำสาขา)	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	2,990,011,398.30	2,990.01	1,868,757.12

ที่มา : วิเคราะห์พื้นที่จากข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ กรมทรัพยากรน้ำ, 2548

ตารางภาคผนวกที่ 1.1 (ต่อ) พื้นที่ลุ่มน้ำหลัก และลุ่มน้ำสาขาในเขตรับผิดชอบของ สสภ.8

ลำดับ	ชื่อลุ่มน้ำย่อย	ชื่อลุ่มน้ำหลัก	พื้นที่ (ตร.ม.)	พื้นที่ (ตร.กม.)	พื้นที่ (ไร่)
17	คลองเขาแดง	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	493,437,154.52	493.44	308,398.22
18	คลองกุย	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	734,251,213.44	734.25	458,907.01
19	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	2,075,936,642.60	2,075.94	1,297,460.40
20	คลองบางสะพานใหญ่	ชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์	488,099,032.68	488.10	305,061.90
21	คลองท่าตะเภา (ลุ่มน้ำสาขา)	ภาคใต้ฝั่งตะวันออก	290,820,731.09	290.82	181,762.96
	รวม		37,564,866,699.54	37,564.87	23,478,041.69

ที่มา : วิเคราะห์พื้นที่จากข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ กรมทรัพยากรน้ำ, 2548

ตารางภาคผนวกที่ 1.2 แสดงโรงงานอุตสาหกรรมที่มีผลิตภัณฑ์น้ำ 40 ประเภทในพื้นที่ สลท.8

ลำดับที่	ประเภทอุตสาหกรรม และ การประกอบกิจการ	จำนวนโรงงาน			รวม
		จำนวนที่ 1	จำนวนที่ 2	จำนวนที่ 3	
1	4 (1) การฆ่าสัตว์	-	-	21	21
2	5 (1) การทำนมสด ให้ใช้เชื้อหรือผงเชื้อ โดยวิธีการใดวิธีหนึ่ง เช่น พาสเจอร์ไรส์ หรือสเตอไรไรส์	-	1	12	13
3	6 (1) การทำอาหารจากสัตว์น้ำและบรรจุในภาชนะที่ผนึกและอากาศเข้าไปไม่ได้	-	-	3	3
4	7 (1) การสกัดน้ำมันจากพืชหรือสัตว์ หรือ ไขมันสัตว์	-	-	10	10
5	8 (1) การทำอาหาร หรือเครื่องดื่มจากผัก พืช หรือผลไม้ และบรรจุในภาชนะที่ผนึก และอากาศเข้าไปไม่ได้	1	3	63	67
6	9 (2) การทำแป้ง	1	-	8	9
7	10 (1) การทำขนมปัง หรือขนมอบแห้ง	4	4	3	11
8	11 (1) การทำน้ำเชื่อม	-	1	-	1
9	12 (2) การคั่ว บด หรือปั่นกาแฟ หรือการทำกาแฟผง	-	-	-	0
10	13 (2) การทำเครื่องปรุงรส ผง หรือสีของอาหาร	1	-	43	44
11	15 (1) การทำอาหารผสม หรืออาหารสำเร็จรูปสำหรับเลี้ยงสัตว์	-	4	25	29
12	16 โรงงานต้ม ถักนํ้า หรือผสมสุรา	-	-	5	5
13	17 โรงงานผลิตเอทิลแอลกอฮอล์ ซึ่งมีใช้เพื่อผลิตแอลกอฮอล์จากกากซัง ไซต์ ในการทำเอทานอล	-	-	-	0
14	18 โรงงานทำ หรือผสมสุราทุกชนิด	-	-	-	0
15	19 (2) การทำเบียร์	-	-	-	0
16	20 (1) การทำน้ำดื่ม	4	2	-	6

ตารางภาคผนวกที่ 1.2 (ต่อ) แสดงโครงการอุตสาหกรรมที่มีผลิตภัณฑ์ 40 ประเภทในพื้นที่ สด.8

ลำดับที่	ประเภทอุตสาหกรรม และ การประกอบกิจการ	จำนวนโรงงาน			รวม
		จำนวนที่ 1	จำนวนที่ 2	จำนวนที่ 3	
17	22 (1) การหมักคาร์บอนไฮดรอกไซด์ สาร หรือ ฟิล์ม ปูน อบ ควบคุม บดเกลียว การ เช็กเออร์ไรซ์ ฟอก หรือย้อมสีเส้นใย	-	-	17	17
18	24 โรงงานถักผ้า ผ้าทอผ้า หรือเครื่องนุ่งห่มด้วยผ้า หรือเส้นใย หรือฟอกย้อมสี หรือแต่งสำเร็จผ้า ผ้าทอผ้าไหม หรือเครื่องนุ่งห่มที่ถักด้วยผ้าหรือเส้นใย	-	3	11	14
19	29 โรงงานหมัก จำเพาะ อบ ปูน หรืออบ ฟอก จัดแต่งแต่ง แต่งสำเร็จ ยัดให้เป็นตาขนุน หรือเคลือบสีหนังสัตว์	-	-	-	0
20	30 โรงงานฟอก ฟอก ฟอกสี ย้อมสี จัดหรือแต่งขนสัตว์	-	-	-	0
21	38 (1) การทำเยื่อจากไม้ หรือ วัสดุอื่น	-	-	4	4
22	42 (1) การทำคาร์บอนกัมมันต์ สารเคมี หรือ วัสดุเคมี	-	-	9	9
23	43 (1) การทำใย หรือสารป้องกัน หรือกำจัดศัตรูพืชหรือสัตว์	-	-	54	54
24	44 การผลิตยางธรรมชาติสังเคราะห์ ยางอีลาสโตเมอร์ พลาสติก หรือเส้นใยสังเคราะห์ที่ไม่ใช่แก้ว	-	-	2	2
25	45 (1) การทำสีสำหรับใช้ทา พื้น หรือเคลือบ	-	-	7	7
26	46 (1) การผลิตวัตถุที่รับรังสีในสาร ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศ	-	-	2	2
27	47 (1) การทำสบู่ วัสดุสังเคราะห์สำหรับซักฟอก แรยชู ผลิตภัณฑ์สำหรับโกนหนวดหรือผลิตภัณฑ์สำหรับชำระล้าง หรือยัดดู	-	-	3	3
28	48 (1) การทำยาจัดเครื่องเรือน หรือ โดหรังผงหรือวัสดุสำหรับดับเพลิงอาคาร	-	-	-	0
29	49 โรงงานกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	-	-	-	0
30	50 (4) การผสมผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียมเข้าด้วยกัน หรือการผสมผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียมกับวัสดุอื่น	-	-	12	12

ตารางภาคผนวกที่ 1.2 (ต่อ) แสดงโรงงานอุตสาหกรรมที่มีมลพิษทางน้ำ 40 ประเภทในพื้นที่ สลท.8

ลำดับที่	ประเภทอุตสาหกรรม และ การประกอบกิจการ	จำนวนโรงงาน			รวม
		จำนวนที่ 1	จำนวนที่ 2	จำนวนที่ 3	
31	52 (1) การทำยางแผ่นในขั้นต้นจากน้ำยางธรรมชาติ ซึ่งมีใช้การทำในสวนยาง หรือป่า	-	-	-	0
32	54 การผลิตแก้ว เส้นใยแก้ว	2	-	1	3
33	55 โรงงานผลิตภัณฑเครื่องสำอางเครื่องสำอาง เครื่องสำอางเครื่องสำอาง และรวมถึงการเตรียมวัสดุเพื่อการดังกล่าว	6	4	65	75
34	59 โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับหลอด หลอม หล่อ รีด ตึง หรือผลิตเหล็ก หรือเหล็กกล้าในขั้นต้น	-	-	11	11
35	60 โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับหลอด หลอม หล่อ รีด ตึง หรือผลิตโลหะในขั้นต้น ซึ่งมีใช้เหล็ก หรือเหล็กกล้า	-	-	15	15
36	71 โรงงานผลิต ประกอบ สดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องจักร หรือผลิตภัณฑ์ที่นำไปใช้ไฟฟ้า เครื่องยนต์ไฟฟ้า เครื่องกำเนิด ไฟฟ้า หม้อแปลงแรง ไฟฟ้า เครื่องรับหรือบังคับ ไฟฟ้า เครื่องใช้สำหรับแรง ไฟฟ้า เครื่องเปลี่ยนทาง ไฟฟ้า เครื่องส่งหรือจ่ายไฟฟ้า เครื่องทำหรือใช้บังคับ ไฟฟ้า หรือเครื่องเชื่อม ไฟฟ้า	10	2	4	16
37	72 โรงงานผลิต ประกอบ สดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องรับวิทยุเครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องกระจายเสียง หรือบันทึกเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกคัมภีร์ เครื่องบันทึกเสียงด้วยเทป เครื่องเล่น หรือเครื่องบันทึกภาพ (วีซีดี) แผ่นเสียง เทปแม่เหล็กที่ได้บันทึกเสียงแล้ว เครื่อง โทรทัศน์หรือ โทรทรรศน์มิเตอร์ หรือ เครื่องส่งวิทยุ เครื่องส่ง โทรทัศน์ เครื่องรับส่งสัญญาณหรือรับสัญญาณ เครื่องเรดาร์ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นกิ่งนำ หรือ ตัวกิ่งนำชนิด ไวที่เกี่ยวข้อของ คาปาซิเตอร์ หรือคอนเดนเซอร์ อิเล็กทรอนิกส์ที่หรือเปลี่ยนแปลงได้ เครื่องหรือหลอดแคโทด โครโคไคป หรือเครื่องหรือหลอดอิเล็กทรอนิกส์ที่ดังกล่าว และรวมถึงการผลิตอุปกรณ์หรือชิ้นส่วนสำหรับใช้กับเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว	-	1	8	9

ตารางภาคผนวกที่ 1.2 (ต่อ) แสดงโรงงานอุตสาหกรรมที่มีมลพิษทางน้ำ 40 ประเภทในพื้นที่ สลท.8

ลำดับที่	ประเภทอุตสาหกรรม และ การประกอบกิจการ	จำนวนโรงงาน			รวม
		จำนวนที่ 1	จำนวนที่ 2	จำนวนที่ 3	
38	92 โรงงานห้องเย็น	1	1	18	20
39	98 โรงงานซักรีด ซักแห้ง รีด ยัด หรือย้อมผ้า เครื่องนุ่งห่ม หอม หรือขนสัตว์	-	-	2	2
40	100 (5) การชุบเคลือบผิว (Plating, Anodizing)	-	-	6	6
	รวม	30	26	444	500

ที่มา: กรมโรงงานอุตสาหกรรม ข้อมูล ณ วันที่ 16 มกราคม 2549 (<http://www.diw.go.th/>)

เอกสารอ้างอิง

กรมการปกครอง. 2548. จำนวนประชากร ณ ฐานข้อมูลปัจจุบัน. กระทรวงมหาดไทย.

(http://www.dopa.go.th/upstat_m.htm), 15/08/48.

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันตก กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2548.

รายงานประจำปี 2548.

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2549. รายชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล. กระทรวงมหาดไทย.

(<http://www.moi.go.th/>), 02/02/2549.

กรมโรงงานอุตสาหกรรม. 2549. รายชื่อโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ ณ สิ้นปี 2547.

กระทรวงอุตสาหกรรม. (<http://www.diw.go.th/>), 16/01/49

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่. 2548. ข้อมูลโรงโม่หินทั่วประเทศ. กระทรวงอุตสาหกรรม.

(<http://www.dpim.go.th/>), 10/12/48

สำนักงานควบคุมโรคที่ 4 (ราชบุรี). 2549. ข้อมูลโรงโม่หิน. กรมควบคุมโรค. กระทรวงสาธารณสุข.

สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา. การคาดหมายลักษณะอากาศช่วงฤดูฝนในเขตพื้นที่ภาคกลาง ปี 2549.

กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สถานีอุตุนิยมวิทยาราชบุรี จังหวัดราชบุรี. ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ปี 2548. กรมอุตุนิยมวิทยา

สถานีอุตุนิยมวิทยาทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี. ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ปี 2548. กรมอุตุนิยมวิทยา

สถานีอุตุนิยมวิทยากาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ปี 2548. กรมอุตุนิยมวิทยา

สถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี. ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ปี 2548. กรมอุตุนิยมวิทยา

สถานีอุตุนิยมวิทยาหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ปี 2548. กรมอุตุนิยมวิทยา

สถานีอุตุนิยมวิทยาประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ปี 2548.

กรมอุตุนิยมวิทยา

ศูนย์อุทกวิทยาและบริหารน้ำภาคตะวันตก. รายงานสภาพอากาศและน้ำท่าภาคตะวันตก. สำนักอุทกวิทยา

และบริหารน้ำ กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2549.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. การประเมินและติดตามการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้

โดยการสำรวจข้อมูลจากระยะไกล. 23 ธันวาคม 2548.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ระบบเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทาง

วัฒนธรรม. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2548

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี. ข้อมูลฟาร์มสุกร ปี 2548. กรมปศุสัตว์. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสงคราม. ข้อมูลฟาร์มสุกร ปี 2548. กรมปศุสัตว์. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ปรึกษา

นายปิติพงศ์ ฝั่งบุญ ณ ออยุธยา
นายสมชัย เพียรสถาพร

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บรรณาธิการ

ดร.กฤษณา เชยพันธุ์

ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

กองบรรณาธิการ

การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายปิยะ พรหมสถิต	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 8 ว.
นางนงลักษณ์ พรหมสถิต	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 8 ว.
นางสุวรรณา จีร์โภาคกุล	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 8 ว.
นางเยาวนารถ พลายมาต	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 7 ว.
นางสาวปานทิพย์ วิทยาพันธุ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 6 ว.
นายทรงศร วิมลพิทยกุล	นายช่างศิลป์ 6
นางสาวชะบา แก้วพวง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 5

คุณภาพสิ่งแวดล้อม : ภาวะมลพิษ / เรื่องร้องเรียน

นายประสาท ฉัตรไชยรัชต์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 8 ว.
นางปิยนุช สุกประเสริฐ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 7 ว.
นางพวงเดือน ชุ่มศิริ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 7 ว.
นายสมศักดิ์ พลายมาต	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 7 ว.
นายคงศักดิ์ แสงพวง	เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง 6
นางสาวศุภลักษณ์ ศรีลาวงษ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
นางสาววิมลรัตน์ ถิ่นวงษ์ยอด	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทั่วไป

นายธีระพงษ์ บุญทองล้วน	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 7 ว.
นายจักรกฤษ โปธิ์สุวรรณ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
นางสาวศิริพร ขาวสุวรรณ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

สนับสนุนการจัดพิมพ์

นางวชิรา วงษ์พันธุ์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6
นางบุปผา สุขน้อย	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล 5
นางสาวนุชรี เกตุแก้ว	พนักงานพิมพ์ดีดชั้น 3

จำนวนพิมพ์

500 ฉบับ

เจ้าของ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พิมพ์เมื่อ

กันยายน 2549

ผู้ดำเนินการจัดทำ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8
126 ถนนสมบุญกุล ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
โทร 0-3231-5395, 0-3231-5396 โทรสาร 0-3231-5044
Web site : <http://www.reo08.mnre.go.th> , <http://www.envwest.com>
<http://reo08.envicluster.deqp.go.th/>
E-mail : reo08@mnre.go.th , reo8rb@hotmail.com

ออกแบบและพิมพ์ที่

มิโชคกราฟฟิค 10/44 ถ.สมบุญกุล ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000
โทร-แฟกซ์ : 032-310232, 09-9144987, 04-8024034



สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
126 ถนนบูรณะ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000
โทร. 0-3231-5395-6
[HTTP://www.reo08.mnre.go.th](http://www.reo08.mnre.go.th)